

Arrest

nr. 289 376 van 26 mei 2023
in de zaak RvV X / XI

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat B. LOOS
Rotterdamstraat 53
2060 ANTWERPEN

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 14 april 2022 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 14 maart 2022.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 14 maart 2023 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 31 maart 2023.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken S. VAN CAMP.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat B. DHONDT *loco* advocaat B. LOOS in opvolging van advocaat J. SCHELLEMANS en van attaché C. CORNELIS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker, die volgens zijn verklaringen België is binnengekomen op 16 juli 2020 als niet-begeleide minderjarige vreemdeling, diende op 29 juli 2020 een verzoek om internationale bescherming in. Op 31 juli 2020 stelde de Dienst Voogdij van de FOD Justitie een voogd aan gedurende verzoekers minderjarigheid.

1.2. Op 14 maart 2022 nam de commissaris-generaal de beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Deze beslissing, die verzoeker bij aangetekende brief van 15 maart 2022 ter kennis werd gebracht, is de bestreden beslissing die luidt als volgt:

In het kader van uw verzoek om internationale bescherming organiseerde het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen op 18 juni 2021 een persoonlijk onderhoud van 8u45 tot 12u10. U werd doorheen het onderhoud bijgestaan door een tolk het Pashto machtig. Uw advocaat, meester Dhondt (voor Schellens) was aanwezig voor de gehele duur van het onderhoud.

A. Feitenrelaas

U verklaart de Afghaanse nationaliteit te hebben en afkomstig te zijn van het dorp Shama in de regio Pira Khel van het district Khogyani in de provincie Nangarhar, waar u woonde van uw geboorte tot uw vertrek uit het land. U ging naar school als de scholen open waren en hielp uw moeder of een boer die jullie land bewerkte.

Uw vader was een sergeant bij het Afghaanse leger, maar werd door de taliban eerst aangemaand te stoppen via dreigbrieven en dan gedood toen hij op verlof naar huis kwam in de loop van 2015. Naderhand kreeg uw broer N.(...) A.(...) de vraag zich bij de taliban aan te sluiten, en besloot hij het land te verlaten. Naarmate u ouder werd wilden de taliban ook dat u zich zou aansluiten, waarop ook u besloot om het land te verlaten.

U verliet Afghanistan in de winter van 2019, en reisde via Iran en Turkije naar Griekenland, waar u bijna een jaar lang verbleef. Van hieruit werd u hervestigd naar België, omdat uw broer hier al woonde. U kwam aan in België op 16 juli 2020 en verzocht hier ook internationale bescherming op 29 juli 2020. Ter staving van uw relaas legt u kopieën en vertalingen voor van: een taskara, dreigbrieven, en documenten van het Afghaanse leger.

Uw broer W.(...) N.(...) A.(...) (O.V. nr. (...)) verwierf op 22 december 2016 de subsidiaire beschermingsstatus.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Er dient te worden vastgesteld dat u doorheen uw verklaringen niet aannemelijk heeft gemaakt dat u een persoonlijke vrees voor vervolging zoals bedoeld in de Vluchtelingenconventie heeft of een reëel risico op het lopen van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming loopt.

U verklaart dat u niet naar Afghanistan kan terugkeren omdat u daar bedreigd werd door de taliban opdat u zich bij hen zou aansluiten, omdat uw vader een militair was. U bent er evenwel niet in geslaagd dit aannemelijk te maken, om onderstaande redenen.

Wat betreft uw verklaring dat u Afghanistan heeft verlaten uit vrees voor rekrutering door de taliban en u omwille hiervan een vrees voor vervolging zou dienen te koesteren in geval van terugkeer (CGVS p. 14), dient er vooreerst op gewezen te worden dat uit de beschikbare informatie in het administratief dossier (zie map 'Landeninformatie') blijkt dat de taliban zelden gebruik maakte van gedwongen rekrutering omdat ze voldoende vrijwilligers hebben die zich bij hen willen aansluiten. Rekrutering door de taliban is doorgaans gebaseerd op lokale verankering. Er wordt beroep gedaan op familiale en clanloyaliteit, tribale banden, persoonlijke vriendschappen, sociale netwerken en gemeenschappelijke belangen. Individuele en gedwongen rekrutering zoals door u wordt beschreven, komt slechts zelden voor. Doorgaans beschikken de taliban immers over voldoende vrijwilligers. Dat een dergelijke rekrutering zou plaatsvinden zonder enige tussenkomst van de lokale vertegenwoordigers is in de tribale Afghaanse samenleving dan ook veeleer ongeloofwaardig. U slaagt er bovendien niet in in concreto aannemelijk te maken dat uw persoonlijk geval afwijkt van de hiervoor geschetste rekruteringswijze van de taliban.

Uit uw verklaringen blijkt niet dat er ten aanzien van u een beroep werd gedaan op familiale en clanloyaliteit, tribale banden, persoonlijke vriendschappen, sociale netwerken en/of gemeenschappelijke belangen teneinde u bij de taliban te laten aansluiten.

Bovendien brengt u ook geen elementen aan waaruit zou blijken dat u voor de taliban op zich een bijzonder nuttig kandidaat zou zijn, daar u op het moment van de voorgehouden rekruteringspoging nog minderjarig was en geen voor hen nuttige kennis of ervaring had (CGVS p. 14). U kon ook niet bij naam verwijzen naar andere personen in een gelijkaardige situatie die hetzelfde als u meemaakten, behalve uw broer N.(...) A.(...) (CGVS p. 12, 14), wat uw bewering alleen maar minder aannemelijk maakt. In dit kader kan trouwens aangestipt worden dat ook aan de beweringen van uw broer in deze indertijd geen geloof werd gehecht.

U verwijst evenwel ook naar de voorgehouden dienst van uw vader bij het Afghaanse leger als een drijfveer voor de taliban om u te proberen rekruteren. Hierover dient evenwel opgemerkt worden dat u maar weinig doorleefde of gedetailleerde informatie over uw vader zijn legerdienst kan aanreiken, en tevens verklaringen aflegt tegenstrijdig met de door u voorgelegde documenten en de verklaringen van uw broer N.(...) A.(...) gedurende diens procedure. Zo wist u niet te zeggen bij welke onderafdeling van zijn korps uw vader ingedeeld was, en kon u geen enkele collega van hem noemen (CGVS p. 11). U verklaarde dat de hoogste rang die hij behaalde zabeed of sergeant was (CGVS p. 10), terwijl op de (vertalingen van) de door u voorgelegde documenten te lezen staat dat hij sinds minstens 2009 een luitenant was (document 3), en uw broer zijn rang als breedmal omschrijft (notities onderhoud W.(...) N.(...) A.(...) dd. 18 november 2016, p. 14; hierna CGVS broer p. x). Ook het insigne dat u beschrijft, van twee strepen met drie X-en (sterren of gelijk welk ander symbool zoals wiggen) niet lijkt te bestaan (zie info toegevoegd aan de blauwe map). U omschrijft zijn taak als leiding over een honderdtal mensen (CGVS p. 11), terwijl uw broer sprak van een tachtigtal mensen (CGVS broer p. 15). Er kan ook nog aangestipt worden dat u geen enkel begin van bewijs van zijn overlijden kan voorleggen (CGVS p. 4). Dit maakt uw bewering dat u een vader had bij het Afghaanse leger die naderhand door de taliban gedood werd maar weinig aannemelijk.

Er werd ook reeds in de beslissing naar aanleiding van het verzoek van uw broer getwijfeld aan de voorgehouden profiel van uw vader als militair, en uw broer zijn directe verwantschap met de man A.(...) M.(...) van wie ook u meent dat hij uw vader is. Uw verklaringen en de door u voorgelegde stukken (identiek aan die van uw broer op de taskara na) zijn niet van dien aard om deze vaststelling te wijzigen, wel integendeel. Bovendien, zelfs als het voorgehouden profiel van uw vader voor waar genomen werd (quod non om bovenstaande renden), zou u trouwens nog steeds aannemelijk moeten maken dat u een persoonlijke vrees voor vervolging hierom koestert. In deze verwijst u evenwel enkel naar de voorgehouden wens van de taliban om u te rekruteren (CGVS p. 15, 22), wat om bovenstaande redenen reeds als weinig aannemelijk werd bestempeld. Hierdoor bent u er niet in geslaagd hiervoor een gegronde vrees voor vervolging aannemelijk te maken.

Evenmin heeft u elementen aangebracht waaruit zou kunnen blijken dat de machtsovername door de taliban impact heeft op uw nood aan internationale bescherming. Het CGVS is er zich van bewust dat uw persoonlijk onderhoud plaatsvond d.d. 18 juni 2021 en dus voordat de Taliban in augustus 2021 de macht overgenomen heeft. Echter, indien de machtsgreep van de taliban tot gevolg heeft dat uw individuele situatie dermate gewijzigd is dat u hierdoor een nood aan internationale bescherming heeft, kan er redelijkerwijze van u verwacht worden dat u zelf zo spoedig mogelijk de relevante elementen ter staving hiervan zou overmaken aan het CGVS (zie art. 48/6, § 1 Vw. en art. 17, § 3 KB CGVS). Daar u geen dergelijke concrete elementen heeft aangebracht, kan het CGVS er redelijkerwijze van uitgaan dat het gegeven dat de taliban nu aan de macht is geen concrete impact heeft op uw persoonlijke situatie.

Al deze elementen samen leiden tot de conclusie dat u er niet in slaagde om aannemelijk te maken dat u gegronde redenen heeft om te vrezen voor vervolging in de vluchtelingrechtelijke zin, of dat er zwaarwegende gronden zijn om aan te nemen dat u bij een terugkeer naar uw land van herkomst een reëel risico zou lopen op het lijden van ernstige schade in de zin van art. 48/4, § 2, a) van de Vreemdelingenwet.

De documenten die u voorlegde ter staving van uw asielrelaas zijn niet van die aard dat ze bovenstaande appreciatie in positieve zin kunnen doen ombuigen. Documenten hebben enkel een ondersteunende werking, en ze kunnen niet de geloofwaardigheid van ongeloofwaardige verklaringen herstellen. Uit informatie toegevoegd aan het dossier blijkt trouwens dat documenten in Afghanistan eenvoudig te verkrijgen zijn, hetzij via corruptie of door ze na te laten maken.

Naast de toekenning van de vluchtelingenstatus kan een verzoeker om internationale bescherming ook de subsidiaire beschermingsstatus toegekend worden wanneer er zwaarwegende gronden zijn om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2 van de Vreemdelingenwet.

Overeenkomstig artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet wordt de status van subsidiaire bescherming toegekend aan een verzoeker die niet in aanmerking komt voor de vluchtelingenstatus, maar ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst terugkeert, hij een reëel risico loopt een ernstige bedreiging van zijn leven of zijn persoon als gevolg van willekeurig geweld in het geval een internationaal of binnenlands gewapend conflict.

Bij de evaluatie van de actuele veiligheidssituatie in Afghanistan wordt de EASO Country Guidance: Afghanistan van november 2021 (beschikbaar op https://euaa.europa.eu/sites/default/files/Country_Guidance_Afghanistan_2021.pdf) in rekening genomen.

In de EASO Guidance Note wordt, in navolging van de rechtspraak van het Hof van Justitie, benadrukt dat het bestaan van een gewapend conflict niet volstaat om de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen, maar dat er minstens sprake moet zijn van willekeurig geweld. In de EASO Guidance Note wordt er op gewezen dat bij de beoordeling van de veiligheidssituatie rekening moet gehouden worden met volgende elementen: (i) de aanwezigheid van actoren van geweld; (ii) de aard van de gebruikte methodes en tactieken; (iii) de frequentie van de veiligheidsincidenten; (iv) de mate waarin het geweld geografisch verspreid is; (v) het aantal burgerslachtoffers; (vi) de mate waarin burgers ingevolge het gewapend conflict de provincie ontvluchten; en (vii) verdere impact van het geweld.

In de objectieve informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt, worden voornoemde aspecten in rekening gebracht bij de beoordeling van de veiligheidssituatie in Afghanistan. Er wordt ook met andere indicatoren rekening gehouden, enerzijds bij de beoordeling van de individuele nood aan bescherming, maar anderzijds, indien de hierboven vermelde indicatoren niet voldoende zijn om het reëel risico voor burgers te beoordelen, ook bij de beoordeling van de nood aan bescherming omwille van de veiligheidssituatie in de regio van herkomst.

Zowel uit de analyse van de situatie als uit de EASO Guidance Note blijkt dat het geweldsniveau, de schaal van het willekeurig geweld, en de impact van het conflict in Afghanistan voor 15 augustus 2021 regionaal erg verschillend waren. Deze sterke regionale verschillen typeerden het conflict in Afghanistan. In sommige provincies was er sprake van een open strijd waardoor er voor die regio's slechts minimale individuele elementen vereist waren om aan te tonen dat er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar de betrokken provincie aldaar een reëel risico loopt op een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet. In andere Afghaanse provincies was de omvang en de intensiteit van het geweld beduidend lager dan in de provincies waar openlijk gevochten werd, waardoor er voor die regio's niet kon gesteld worden dat de mate van willekeurig geweld dermate hoog was dat er zwaarwegende gronden bestonden om aan te nemen dat elke burger die terugkeert naar het betrokken gebied aldaar een reëel risico loopt op een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon, tenzij de verzoeker aannemelijk maakte dat er in zijn hoofde persoonlijke omstandigheden bestonden die het reëel risico om het slachtoffer te worden van willekeurig geweld verhoogden (HvJ, 17 februari 2009 (GK), Elgafaji t. Staatssecretaris van Justitie, nr. C-465/07, § 39). Tot slot waren er nog een beperkt aantal provincies waar het niveau van willekeurig geweld dermate laag was dat in het algemeen kon gesteld worden dat er geen reëel risico bestond voor burgers om persoonlijk getroffen te worden door het willekeurig geweld dat plaatsvond in de provincie.

In de loop van 2021 is de situatie in Afghanistan drastisch gewijzigd. In het kader van het Doha-vredesakkoord van 29 februari 2020 tussen de taliban en de Verenigde Staten kondigde deze laatste aan dat ze tegen 1 mei 2021 haar troepen uit Afghanistan zou terugtrekken. Deze datum werd niet gehaald, maar in april 2021 kondigde President Biden aan dat de effectieve terugtrekking rond zou zijn op 11 september 2021. Het voorjaar van 2021 werd gekenmerkt door het geleidelijke vertrek van de internationale troepen en, vanaf mei 2021, een grootschalig offensief van de taliban. Initieel richtte de taliban zich voornamelijk op landelijke gebieden in het noorden van het land, waar de weerstand tegen hen steeds het sterkst is geweest, maar al spoedig werden ook districten in andere delen van het land ingenomen. Vele gebieden werden overgedragen aan de taliban d.m.v. onderhandelingen en nadat strijdkrachten van de toenmalige overheid hun checkpoints en kazernes hadden verlaten en/of overgedragen aan de oprukkende taliban. In de loop van juni versnelde de taliban haar offensief en tegen

het einde van de maand controleerde ze om en bij de 160 districten. In juli 2021 zette de taliban haar opmars verder, nam ze een serie strategische grensposten over en vanaf augustus 2021 richtte de taliban zich op de grote steden. Op 6 augustus was Zaranj (Nimroz) de eerste provinciehoofdplaats die in handen van de taliban viel en dit na onderhandelingen met lokale leiders. In de volgende dagen kwamen ook andere grote steden als Kunduz (8 augustus), Pul-i Khomri (10 augustus), Ghazni, Herat (12 augustus), Kandahar, Laskar Gah (13 augustus) en Mazar-i Sharif (14 augustus) onder controle van de taliban. Nadat ook Jalalabad in de ochtend van 15 augustus na onderhandelingen werd overgenomen, reden later die dag talibanstrijders ook de hoofdstad Kabul binnen zonder er verzet aan te treffen. Panjshir, de enige provincie die op de avond van 15 augustus nog niet in handen van de taliban was, werd volgens de taliban op 6 september ingenomen. De leider van de verzetsstrijders rapporteerde dat er nog steeds werd gevochten in de provincie.

Uit een grondige analyse van de veiligheidssituatie (zie EASO Afghanistan

Security Situation van juni 2021, beschikbaar op https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_06_EASO_COI_Report_Afghanistan_Security_situation.pdf, EASO Afghanistan Security Situation Update van september 2021, beschikbaar op https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_09_EASO_COI_Report_Afghanistan_Security_situation_update.pdf en EASO Afghanistan Country Focus van januari 2022, beschikbaar op https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf) blijkt dat de veiligheidssituatie sinds augustus 2021 sterk gewijzigd is.

Het einde van de strijd tussen de vroegere overheid en de taliban gaat gepaard met een sterke afname van het conflict-gerelateerd geweld en met een sterke daling van het aantal burgerslachtoffers.

Waar voor de machtsovername door de taliban een belangrijk deel van het geweld in Afghanistan te wijten was aan de strijd tussen de overheid, de veiligheidsdiensten en de buitenlandse troepen enerzijds, en opstandige groepen als de taliban en ISKP anderzijds, moet worden vastgesteld dat de voormalige overheid, de veiligheidsdiensten en de buitenlandse troepen niet langer als dusdanig als actor aanwezig zijn. Het verdwijnen van een belangrijke actor uit het conflict draagt mee bij aan de afname van het willekeurig geweld in Afghanistan.

Sinds de machtsovername van de taliban is het niveau van willekeurig geweld in Afghanistan sterk gedaald. Het geweld dat actueel nog plaatsvindt, is voornamelijk doelgericht van aard, waarbij enerzijds sprake is van acties van de taliban tegen onder andere voormalige veiligheids- en overheidsmedewerkers, journalisten en aanhangers van ISKP en anderzijds van aanslagen door ISKP, vnl. tegen leden van de taliban. Hoewel het aantal incidenten en de graad van geweld in het algemeen aanzienlijk is afgenomen, is er een toename van incidenten die worden toegeschreven aan ISKP. In haar gerichte aanslagen tegen de taliban gebruikt ISKP dezelfde tactieken die eerder werden gebruikt door de taliban, zoals bembommen, magnetische bommen en targeted killings. Hoewel veel van deze acties en aanslagen gebeuren zonder rekening te houden met mogelijke collateral damage onder burgers, is het duidelijk dat gewone Afghaanse burgers niet het voornaamste doelwit zijn. Afghanistan werd sinds de machtsovername getroffen door enkele grote aanslagen die de sjiitische minderheid viseerden en die werden opgeëist door ISKP. ISKP, dat een 4000-tal militanten zou tellen, is aanwezig in quasi heel Afghanistan, maar heeft een sterkere aanwezigheid in het oosten, het noorden en in Kabul. De aanwezigheid van ISKP in deze gebieden is echter niet van die aard dat er kan gesteld worden dat ze de controle hebben over het grondgebied. De taliban voerden raids uit op schuilplaatsen waar ISKP-leden zich bevinden en voerden hierbij arrestaties uit. De taliban voerden verder gerichte aanvallen en targeted killings uit op vermeende ISKP-leden. Hierbij moet worden opgemerkt dat deze acties doelgericht van aard waren en slechts in beperkte mate burgerslachtoffers veroorzaakten. Daarnaast was er ook sprake van de vrijwillige overgave door ISKP-leden en werd er hierbij vaak bemiddeld door tribale ouderen.

De vastgestelde daling van het geweld heeft verder als gevolg dat de wegen significant veiliger werden, waardoor burgers zich veiliger over de weg kunnen verplaatsen.

In de maanden voorafgaand aan de machtsovername door de taliban was er sprake van een sterke toename van het aantal intern ontheemden. Deze waren afkomstig uit quasi elke provincie van Afghanistan. Op 6 november 2021 rapporteerde UNHCR dat er in 2021 zo'n 681 300 nieuwe intern ontheemden waren in Afghanistan.

UNOCHA rapporteerde dat er ongeveer 336 000 intern ontheemden waren in de periode tussen 1 juni en 22 augustus 2021. Na de machtsovername en het einde van het conflict is er een significante daling in het aantal intern ontheemden. Zo werden er voor de periode tussen 4 augustus en 18 oktober 2021 zo'n 22 000 intern ontheemden gerapporteerd. Het merendeel van deze intern ontheemden zijn vrouwen en kinderen. Bovendien schatte UNHCR in november 2021 dat er sinds september 2021 zo'n 169 000 intern ontheemden zijn teruggekeerd naar hun regio gelet op de stabielere veiligheidssituatie.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat er in Afghanistan een sterke daling is van het geweld. Er is een significante daling van het willekeurig geweld in geheel Afghanistan, en de incidenten die zich wel nog voordoen zijn hoofdzakelijk doelgericht van aard. De Commissaris-generaal beschikt over een zekere appreciatiemarge en houdt onder andere rekening met het sterk afgenomen aantal incidenten en burgerslachtoffers, de typologie van het geweld, het beperkt aantal conflict-gerelateerde incidenten en de beperkte intensiteit van deze incidenten, het aantal slachtoffers in verhouding met het totale bevolkingsaantal, de impact van dit geweld op het leven van de burgers en de vaststelling dat veel burgers terugkeren naar hun regio van herkomst. Na grondige analyse van de beschikbare informatie is de Commissaris-generaal tot de conclusie gekomen dat er actueel geen aanwijzingen zijn dat er in Afghanistan een situatie zou bestaan waarbij een burger louter door zijn aanwezigheid in het land een reëel risico zou lopen om blootgesteld te worden aan een ernstige bedreiging van zijn leven of zijn persoon in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet. Er mag vanuit gegaan worden dat indien er actueel situaties zouden zijn die van die aard zouden zijn dat een burger louter omwille van zijn aanwezigheid in het land een risico op ernstige schade zou lopen in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet, zoals situaties van open combat of van hevige of voortdurende gevechten, er informatie of minstens indicaties zouden zijn in die richting. U bracht zelf geen informatie aan waaruit het tegendeel blijkt.

U laat na het bewijs te leveren dat u specifiek geraakt wordt, om redenen die te maken hebben met uw persoonlijke omstandigheden, door een reëel risico als gevolg van het willekeurig geweld in Afghanistan. Evenmin beschikt het CGVS over elementen die erop wijzen dat er in uw hoofde omstandigheden bestaan die ertoe leiden dat u een verhoogd risico loopt om het slachtoffer te worden van willekeurig geweld.

Overeenkomstig artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet wordt de status van subsidiaire bescherming toegekend aan een verzoeker die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst terugkeert, hij een reëel risico zou lopen op ernstige schade bestaande uit foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing.

Het CGVS betwist noch ontkent dat de algemene situatie en de leefomstandigheden in Afghanistan voor een deel van de bevolking zeer slecht kunnen zijn, doch benadrukt evenwel dat, naar analogie met de rechtspraak van het Hof van Justitie en het EHRM, een algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie niet zonder meer onder het toepassingsgebied van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet valt.

Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie volgt dat artikel 15, b) van de richtlijn 2004/83/EU (heden richtlijn 2011/95/EU), waarvan artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet de omzetting in Belgisch recht vormt, in wezen overeenstemt met artikel 3 van het EVRM (HvJ 17 februari 2009 (GK), Elgafaji t. Staatssecretaris van Justitie, C-465/07, § 28). Uit de rechtspraak van het EHRM volgt dat socio-economische of humanitaire situaties in welbepaalde omstandigheden aanleiding kunnen geven tot een schending van het non-refoulementbeginsel, zoals begrepen onder artikel 3 van het EVRM. Het EHRM maakt hierbij evenwel een onderscheid tussen socioeconomische omstandigheden of een humanitaire situatie die wordt veroorzaakt door actoren, enerzijds, of door objectieve factoren, anderzijds (EHRM 28 juni 2011, nrs. 8319/07 en 11449/07, Sufi en Elmi / Verenigd Koninkrijk, § 278-281).

Waar precaire leefomstandigheden worden veroorzaakt door objectieve factoren, zoals ontoereikende voorzieningen als gevolg van een gebrek aan overheidsmiddelen al dan niet in combinatie met natuurlijk voorkomende fenomenen (bijvoorbeeld een medische aandoening of droogte), hanteert het EHRM een hoge drempel en oordeelt het dat enkel "in zeer uitzonderlijke gevallen, wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn", een schending van artikel 3 van het EVRM kan worden aangenomen (EHRM 27 mei 2008, nr. 26565/05, N. v. Verenigd Koninkrijk, §§ 42-45; EHRM 29 januari 2013, nr. 60367/10, S.H.H. / Verenigd Koninkrijk, § 75 en § 92).

Wanneer preciaire leefomstandigheden het gevolg zijn van het handelen of de nalatigheid van actoren (overheidsactoren of niet-overheidsactoren) kan enkel een schending van artikel 3 van het EVRM worden aangenomen wanneer er een reëel risico bestaat dat de verzoeker bij terugkeer zal terechtkomen in een situatie van extreme armoede die wordt gekenmerkt door de onmogelijkheid om te voorzien in elementaire levensbehoeften zoals voedsel, hygiëne en huisvesting. Deze situatie is echter uiterst uitzonderlijk, en het Europees Hof heeft slechts in twee gevallen besloten tot een schending van artikel 3 EVRM om deze reden, met name in de zaak M.S.S. en in de zaak Sufi en Elmi (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, M.S.S. / België en Griekenland, §§ 249-254 ; EHRM 28 juni 2011, nrs. 8319/07 en 11449/07, Sufi en Elmi / Verenigd Koninkrijk, §§ 282-283; RvV 5 mei 2021, nr. 253 997). In latere rechtspraak benadrukte het EHRM het uitzonderlijke karakter van deze rechtspraak (EHRM 29 januari 2013, nr. 60367/10, S.H.H. / Verenigd Koninkrijk, §§ 9091).

Zulke situatie valt, gelet op de rechtspraak van het Hof van Justitie, evenwel niet noodzakelijk onder het toepassingsgebied van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet.

Het Hof van Justitie heeft immers reeds verduidelijkt dat artikel 15, b) van de Kwalificatierichtlijn niet noodzakelijkerwijs alle hypothesen dekt die vallen onder het toepassingsgebied van artikel 3 EVRM zoals wordt uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet staat immers niet op zichzelf, maar moet worden gelezen samen met artikel 48/5 van de dezelfde wet, waarin wordt gesteld dat ernstige schade in de zin van artikel 48/4 kan uitgaan van of veroorzaakt worden door: "a) de Staat; b) partijen of organisaties die de Staat of een aanzienlijk deel van zijn grondgebied beheersen; c) nietoverheidsactoren". Zo stelt het Hof van Justitie in dit verband dat "In artikel 6 van richtlijn 2004/83 wordt een opsomming gegeven van de actoren van ernstige schade, hetgeen de opvatting bevestigt dat dergelijke schade moet voortvloeien uit de gedragingen van derden en dat het dus niet volstaat dat die schade louter het gevolg is van de algemene tekortkomingen van het gezondheidsstelsel in het land van herkomst. Voorts preciseert punt 26 van de considerans van die richtlijn dat gevaren waaraan de bevolking van een land of een deel van de bevolking in het algemeen is blootgesteld, normaliter op zich geen individuele bedreiging vormen die als ernstige schade kan worden aangemerkt(...) Dat artikel 3 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, zich in zeer uitzonderlijke omstandigheden ertegen verzet dat een derdelander die aan een ernstige ziekte lijdt, wordt verwijderd naar een land waar geen adequate behandeling voorhanden is, betekent evenwel niet dat hij op grond van de subsidiaire bescherming krachtens richtlijn 2004/83 tot verblijf in die lidstaat moet worden gemachtigd." (HvJ 18 december 2014 (GK), M'Bodj t. Belgische Staat, C-542/13, §§ 35-36, 40). Het CGVS meent, naar analogie met de rechtspraak van het Hof, dat een algemene preciaire socioeconomische en humanitaire situatie niet zonder meer onder het toepassingsgebied van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet kan vallen.

Verder blijkt uit een analyse van de beschikbare informatie geenszins dat de preciaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan in hoofdzaak wordt veroorzaakt door gedragingen van actoren, zoals bedoeld in artikel 48/5, § 1 van de Vreemdelingenwet. Uit de beschikbare informatie (zie EASO Afghanistan Country Focus van januari 2022, beschikbaar op https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf, UN Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security van januari 2022, beschikbaar op https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg_report_on_afghanistan_january_2022.pdf) blijkt dat er een aantal oorzaken zijn van de actuele socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan. Enerzijds was er vlak na de machtsovername door de taliban een tijdelijke onderbreking van de internationale hulp en een verstoring van de handel en het banksysteem. Dit resulteerde in een hyperinflatie en een inkrimping van de economie als gevolg van een tekort aan cash. Daarnaast zorgde de aanhoudende droogte voor voedselonzeekerheid en ondervoeding. Daar tegenover staat dat de humanitaire hulp in het land minder belemmeringen ondervond omwille van een drastische afname van het willekeurig geweld.

Er kan niet gesteld worden dat de preciaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan te wijten is aan gedragingen van actoren, laat staan een opzettelijk handelen of nalaten van actoren. Veeleer blijkt de socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan het resultaat van een complexe wisselwerking tussen verschillende elementen en economische factoren.

Uit dit alles dient dan ook te worden besloten dat u de status van subsidiaire bescherming niet kan worden toegekend.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet."

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1.1. Verzoeker voert een schending aan van de volgende bepalingen:

"- artikel 1 van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen (hierna "Vluchtelingenconventie") en de artikelen 48/3, artikel 48/4, artikel 48/6 van de Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ("Vreemdelingenwet")

- artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU van het Europese Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming. (hierna "Kwalificatierichtlijn")

- en de motiveringsplicht, vervat in artikel 62 van de Vreemdelingenwet en de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en als beginsel van behoorlijk bestuur, het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel, en het gelijkheidsbeginsel als Unierechtelijk rechtsbeginsel, omwille van de volgende redenen:"

Verzoeker licht toe als volgt:

"1. Gebrek aan informatie inzake de huidige situatie in Afghanistan

1.1. Verwerende partij heeft reeds een weigeringsbeslissing genomen, hoewel er een flagrant gebrek is aan objectieve en betrouwbare informatie over de huidige situatie in afghanistan, en de evolutie ervan in de nabije toekomst.

In haar meest recente Guidance Note on the International Protection Needs of People Fleeing Afghanistan van februari 2022 stelt UNHCR dat het momenteel niet mogelijk is om alomvattende richtlijnen te geven over de nood aan internationale bescherming van Afghanen die Afghanistan ontvlucht zijn, en dit omwille van een gebrek aan voldoende informatie.

Zelfs het meest recente EASO rapport inzake Afghanistan van januari 2022, waarop verwerende partij zich expliciet baseert in de bestreden beslissing, schrijft dat "it is too early to draw any final conclusions about the situation in Afghanistan or how it might unfold in the future".

Daarenboven geeft EASO in haar Country Guidance voor Afghanistan van november 2021 dat er specifiek op is gericht overheden bij te staan in de beoordeling van asielverzoeken, eenzelfde, zeer duidelijke opmerking bij het begin van het document:

[citaat voormelde bron]

Op het moment van schrijven van het rapport, januari 2022, oordeelde EASO aldus dat de situatie in Afghanistan te volatiel is om enige onweerlegbare beoordeling te maken van de beschermingsnoden van Afghanen, te wijten aan het gebrek aan informatie, de onvoorspelbaarheid van de Taliban en het grote risico op willekeurig geweld in de (nabije) toekomst, ondanks het feit dat er minder meldingen waren van veiligheidsincidenten en burgerslachtoffers sinds de overname door Taliban. Het voegt toe dat er een vermoeden van discrepantie geldt tussen wat de Taliban communiceert naar de buitenwereld toe en de feiten op het terrein. Het benadrukt eveneens dat er geen afdoende informatie is over de behandeling van terugkeerders die internationale bescherming aanvroegen in het buitenland.

Deze onzekerheid en dit gebrek aan afdoende en onweerlegbare informatie zijn volgens het EASO rapport van januari 2022 te wijten aan:

[Ibid.]

Een groot aantal internationale en lokale journalisten werden sinds de machtsovername geëvacueerd of zijn gevlucht. Grote internationale media baseren hun rapportage op het onderzoek van correspondenten die zich niet in Afghanistan bevinden. De journalisten die achterblijven hebben – naast onveiligheid en zelfcensuur uit angst voor hun veiligheid (cf. infra) – te maken met praktische bepalingen door een gebrek aan fondsen of mensen die nog werkzaam zijn in de sector.

Hetzelfde rapport benadrukt eveneens dat de weinige informatie die er wel is, voornamelijk van toepassing is op de hoofdstad Kabul en vaak uit dezelfde 'Westerse' bronnen voortkomt, in plaats van (objectieve) lokale of meer diverse bronnen:

[Ibid.]

Verzoeker is echter niet afkomstig uit Kabul, maar de provincie Nangarhar. De mensenrechtensituatie in verzoekers regio van herkomst is bijgevolg uiterst onduidelijk, aangezien er geen afdoende betrouwbare bronnen zijn die er verslag kunnen uitbrengen.

De EASO Country Guidance benadrukt de moeilijkheid om een objectieve schets te maken van de situatie in Afghanistan, omwille van het grote aandeel van Westerse rapportage, vanuit het Westen, in vergelijking met het aandeel van lokale rapportage, alsook de moeilijkheid om deze laatste te beoordelen op hun geloofwaardigheid gelet op de toenemende bedreigingen aan het adres van journalisten en zelf-censuur. EASO geeft aan dat een groot aantal organisaties die informatie leverden voor het COI Report niet meer actief zijn. Zo zijn er geen actieve monitoring bodies die nog opereren vanuit Afghanistan en gaf de Afghaanse Onafhankelijke Mensenrechtencommissie eveneens aan te moeten stoppen met hun werkzaamheden op 18 september 2021 door een bezetting van hun kantoren door de Taliban.

Om bovenstaande redenen heeft UNHCR de staten dan ook opgeroepen om het nemen van beslissingen inzake asioldossiers op te schorten in alle gevallen waarin niet kan worden vastgesteld dat de betrokkene nood heeft aan bescherming in de zin van van het VN-Vluchtelingenverdrag. UNHCR stelt dat de opschorting van kracht moet blijven totdat de situatie in Afghanistan is gestabiliseerd en er betrouwbare informatie over de veiligheids- en mensenrechtensituatie beschikbaar is om een volledige beoordeling te kunnen maken van de nood om de vluchtelingenstatus toe te kennen aan individuele verzoekers:

[citaat <https://www.refworld.org/docid/61d851cd4.html>]

Op geen enkel moment verwijst CGVS naar deze passages in haar beslissing, waarom ze besloten heeft om deze niet in overweging te nemen, ofwel na overweging, niet te volgen. Toch besloot het CGVS tot een weigering in hoofd van verzoeker, één maand na het publiceren van de UNHCR Guidance Note en twee maanden na het EASO COI Report.

Daarenboven moet worden opgemerkt dat te midden van de onzekerheid er eerder een toename is in de nood aan internationale bescherming. Zo stelt UNHCR in de bovenvermelde Guidance Note:

[citaat voormelde bron]

In haar rapport van februari 2022, één maand geleden, maakt UNHCR aldus gewag van een toename in beschermingsnood door verscheidene recente ontwikkelingen. Het verwijst naar een klimaat van onzekerheid, willekeur en een non respect voor de rechtsstaat, onder andere door een niet functionerend formeel rechtssysteem, de intentie om lijfsstraffen toe te passen rapporten over patronen van buitengerechterlijke executies, contradicties tussen officiële verklaringen en de praktijk, zoals inzake de amnestie voor voormalige overheidswerkers en de toegang tot school voor meisjes.

Verwerende partij laat deze passages volledig buiten beschouwing in de bestreden beslissing. Meer zelfs, zij lijkt zelf te erkennen dat er niet met zekerheid gesteld kan worden dat er geen beschermingsnood is voor Afghanen in het algemeen, en verzoeker in het bijzonder. Verwerende partij stelt in de bestreden beslissing namelijk dat er “actueel geen aanwijzingen zijn” dat er sprake is van een situatie in strijd met artikel 48/3 48/4 van de Vreemdelingenwet. Zij draait de logica om, en besluit dat er door een gebrek aan objectieve informatie of indicaties van mag worden uitgegaan dat er wel geen reëel risico zal bestaan op ernstige schade. Nochtans heeft verwerende partij op grond van artikel 10.3, b) van de Procedure-richtlijn (richtlijn 2013/32/EU) de verplichting om betrouwbare informatie uit objectieve bronnen te verzamelen, een verplichting waaraan zij in casu op frappante wijze is tekortgeschoten. Verwerende partij geeft nergens aan waarom zij van mening is dat er wél voldoende bronnen beschikbaar zijn om een inschatting te kunnen maken van verzoekers beschermingsnood. Zij besluit echter wel om een weigeringsbeslissing te nemen in hoofd van verzoeker, en dit tegen de aanbevelingen van EASO en UNHCR in, en slechts één à twee maanden na het publiceren van voormelde rapporten. Verwerende partij schendt hiermee het zorgvuldigheidsbeginsel, en de onderzoeks en samenwerkingsplicht die op haar rusten. Gelet op het gebrek aan zekerheid, en de indicaties in zowel het meest recente EASO rapport als de meest recente UNHCR richtlijnen, had verwerende partij het zekere voor het onzekere moeten nemen. Ook uw Raad oordeelde zeer recent:

[citaat RvV 31 maart 2022, nr. 270 813]

Zoals ook reeds bevestigd werd door uw Raad, heerst er een gedeelde bewijslast tussen de asielzoeker en de asielinstanties. Deze gedeelde bewijslast 12 werd opgenomen in artikel 48/6 van de Vreemdelingenwet, wat een omzetting vormt van artikel 4 van de Kwalificatierichtlijn (2011/95/ en houdt positieve verplichtingen in voor het CGVS (zie RvV, nr. 203 524, 4 mei 2018). 13 In die zin is het moeilijk verenigbaar dat een staat te midden van een gebrek aan informatie een weigeringsbeslissing neemt op basis van bepalingen van migratiewetgeving of grenscontrole en zo handelt in strijd met normen van jus cogens en de positieve verplichtingen die eruit voortvloeien.

Verwerende partij heeft allesbehalve op individuele, objectieve en onpartijdige wijze een beslissing genomen. Zij heeft amper een poging ondernomen om betrouwbare en actuele informatie te verzamelen in verband met de huidige situatie in Afghanistan, noch heeft zij rekening gehouden met alle relevante feiten die beschikbaar zijn en de persoonlijke omstandigheden van verzoeker.

Door het flagrant miskennen door verwerende partij van de onderzoekspllicht die op haar rust, ziet verzoeker zich genooddaakt om dit onderzoek zelf te voeren in onderhavig, zeer lijev, verzoekschrift. Al deze bronnen zijn vrij te raadplegen op het internet, waardoor er geen enkele rechtvaardiging voorhanden is waarom verwerende partij de moeite niet heeft genomen om deze degelijk te raadplegen.

Gelet op al onderstaande informatie, is verzoeker dan ook van mening dat een weigeringsbeslissing in zijn hooftde uiterst voorbarig is, gelet op het gebrek aan duidelijke en concrete informatie over zijn internationale beschermingsnood. Bovendien meent verzoeker dat hem, op basis van de informatie die wel beschikbaar is, wel degelijk een internationaal beschermingsstatuut kon en moest worden toegekend.

2. Risico omwille van (toegeschreven) verwestering

Verzoeker meent dat het, los van de oproep van UNHCR, integendeel wel mogelijk was om op basis de tot dusver beschikbare landeninformatie, in zijn hooftde een nood aan internationale bescherming vast te stellen, op basis van het feit dat verzoeker in geval van terugkeer als ‘verwesterd’ beschouwd dreigt te worden. Personen die lange tijd in het Westen verbleven hebben, lopen namelijk een specifiek risico op vervolging omwille van een perceptie dat ze ‘verwesterd’ zijn.

De (al dan niet onbewuste) aanpassing aan de westerse cultuur zal het voor verzoeker bijzonder moeilijk maken om te aarden in Afghanistan en zal de Afgaanse gemeenschap en Taliban zich afvragen of hij niet ‘besmet’ is geraakt door het verblijf in het westen.

Belangrijk is dat het niet zozeer gaat of verzoeker zichzelf ‘westers’ voelt, maar wel hoe hij door de traditionele Afgaanse maatschappij en vooral de Taliban zal gepercipieerd worden na zijn jarenlang verblijf in Europa.

Voor een goed begrip van de notie ‘verwestering’, zal dit begrip hieronder eerst in detail uitgelegd en verduidelijkt worden, specifiek toegepast op de situatie van Afgaanse onderdanen die terugkeren naar Afghanistan.

Vervolgens, worden de concrete risico’s behandeld die verzoeker riskeert in geval van terugkeer naar Afghanistan op basis van zijn profiel als gepercipieerd ‘verwesterd’. Er zal zowel blijken uit objectieve landeninformatie dat verzoeker als gevolg hiervan een gegronde vrees voor vervolging koestert in de zin van artikel 48/3 Vreemdelingenwet, als een reël risico op het lijden van ernstige schade in de zin van artikel 48/4 Vreemdelingenwet.

Tot slot wordt ingegaan op de vaststelling dat verwerende partij noch de mate van ‘verwestering’ van verzoeker in casu voldoende onderzocht heeft, noch dit in de context van de huidige situatie heeft afgewogen als gegronde vrees voor vervolging.

2.1. Begrip ‘verwestering’

Vooreerst is het belangrijk het begrip ‘verwestering’, specifiek in de Afgaanse context, voldoende te duiden.

Het begrip ‘verwestering’ kan samengevat worden als uiterlijke, waarneembare kenmerken enerzijds en het aannemen van een mentaliteit, gewoonten, opvattingen en ideeën die zich uiten in een veranderd gedrag anderzijds, die beïnvloed zijn door de Westerse, Europese cultuur na een (langdurig) verblijf in Europa.

In toepassing van artikel 48/3, §5 Vreemdelingenwet, moet de persoon in kwestie bovendien niet effectief de kenmerken vertonen die aanleiding geven tot de vervolging. Het is voldoende dat deze hem toegeschreven worden door de actor van vervolging:

“§5. Bij het beoordelen of de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is, doet het niet ter zake of de verzoeker in werkelijkheid de raciale, godsdienstige, nationale, sociale of politieke kenmerken vertoont die aanleiding geven tot de vervolging indien deze kenmerken hem door de actor van de vervolging worden toegeschreven.”

Uw Raad erkent uitdrukkelijk in diens arrest nr. 228.243 van 30 oktober 2019 dat zelfs al verklaart een verzoeker om internationale bescherming nog steeds gelovig te zijn, dit geen afbreuk doet aan het feit dat hij door de Afgaanse gemeenschap en meer in het bijzonder de Taliban, wel degelijk kan beschouwd worden als een afvallige, daarbij verwijzend naar artikel 48/3, §5 Vreemdelingenwet (zie RvV, 30 oktober 2019, nr. 228 224).

Uw Raad concludeert dat “Uit de voorgelegde landeninformatie blijkt dat in Afghanistan (een toegeschreven) verwestering een risicoprofiel kan zijn. [...] Het voormelde risico op foltering of moord omdat men zich niet wil conformeren of omdat men geacht wordt zich niet langer te willen conformeren, is een ondraaglijke inmenging in iemands identiteit of een onevenredige bestraffing.”

Bij daadwerkelijke ‘verwestering’ bepaalt het Hof van Justitie dat de vrees voor vervolging van de verzoeker gegrond is zodra in redelijkheid kan worden aangenomen dat verzoeker bij terugkeer in zijn land van herkomst handelingen zal verrichten die hem blootstellen aan een werkelijk gevaar van

vervolg (HvJ 5 september 2012, C-71/11 en C-99/11, Bondsrepubliek Duitsland tegen Y en Z, punten 80).

In geval van gepercipieerde verwestering volstaat het dat de kenmerken van 'verwestering' aan de verzoeker worden toegeschreven, zonder dat hij specifieke handelingen stelt die op een mate van 'verwestering' wijzen. Het kan gaan over triviale zaken, die worden toegeschreven aan de persoon, louter op basis van een veronderstelling als gevolg van een verblijf in het Westen, in casu in Europa.

De notie van gepercipieerde 'verwestering' is in het geval van verzoeker meer van belang, nu de mate van 'verwestering' in Afghanistan voornamelijk een door de traditionele, conservatieve Afghaanse samenleving toegeschreven eigenschap is, die zich niet beperkt tot een daadwerkelijke, reële uiting van dergelijke kenmerken.

In de UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-seekers from Afghanistan van 30 augustus 2018 wordt uiteengezet dat men niet effectief dient bekeerd te zijn tot een andere religie, alvorens beschouwd te kunnen worden als iemand die waarden en/of uiterlijkheden heeft aangenomen die worden geassocieerd met Westerse landen en dat hen hierdoor een steun aan de regering en internationale gemeenschap wordt toegedicht.

Friederike Stahlmann, Afghanistan-experte en veelvuldig geconsulteerd antropologe, voert al jaren onderzoek naar de specifieke situatie van Afghanen die uit het Westen terugkeren naar Afghanistan. Op basis van jarenlang diepgaand onderzoek vormen haar uitzonderlijke expertise, kennis, ervaring en bevindingen de basis voor veel rapporten van (niet-)gouvernementele organisaties die onderzoek doen naar landeninformatie, zoals bijvoorbeeld een rapport van OSAR van maart 2021, waarin haar resultaten van jarenlang onderzoek worden verzameld.

Uit onderzoek blijkt dat het heel eenvoudig is voor onbekenden om Afghaanse onderdanen die na een verblijf in het Westen terugkeren als 'verwesterd' te identificeren. Volgens F. Stahlmann wordt de term 'qarb-zadeh' in Dari (letterlijk: 'verwesterd'), gebruikt om de spontane herkenning van terugkeerders te beschrijven, bijvoorbeeld via verbale uitdrukking en emoties, oogcontact, een bepaalde houding en gebaren, en zelfs door sociale interacties. De duur van het verblijf in het Westen speelt hierbij eveneens een belangrijke rol voor Afghaanse onderdanen die terugkeren: hoe langer men in het buitenland is geweest, hoe moeilijker het is om veranderingen in gedrag en uiterlijk te verbergen en aan te passen en hoe groter de kans is dat men ervan verdacht wordt 'verwesterd' te zijn. Volgens F. Stahlmann worden alle Afghanen die uit het Westen terugkeren er impliciet van verdacht zich te hebben aangepast aan de Europese cultuur en levensstijl. Zij stelt eveneens dat een verblijf in Europa, alsook morele en religieuze twijfels die voortvloeien uit een te verwachten aanpassing aan het Europese alledaagse leven, voldoende zijn om verdacht te worden van afvalligheid van het islamitisch geloof. Zelfs als men erin slaagt om te bewijzen dat ze nog steeds de religieuze rituelen en verplichtingen naar behoren kunnen uitvoeren, kan men alsnog verdacht worden van 'verwesterd' te zijn, op basis van eenvoudige aanwijzingen (zoals foto's op sociale media) of zelfs geruchten:

[citaat OSAR, « Afghanistan: risques au retour liés à «l'occidentalisation» van 26 maart 2021]

Een bepaalde mate van 'verwestering' heeft dus niet enkel betrekking op duidelijk zichtbare kenmerken zoals tatoeages of haarstijlen, maar ook op uitdrukkingen en emoties, oogcontact, houding en gebaren en zelfs op sociale interacties. Doordat de tekens van verwestering soms erg subtiel zijn, kunnen mensen deze niet eenvoudig verbergen om aan vervolging te ontsnappen. Afghanen die uit het Westen terugkeren zijn, volgens Friederike Stahlmann, zeer gemakkelijk te herkennen en kunnen bij aankomst meteen als verwesterd geïdentificeerd worden.

EASO bevestigt in een Country Guidance rapport van november 2021 dat personen die als 'verwesterd' beschouwd worden, door hun gedrag, uiterlijk en geuite meningen, als niet-Afghaans kunnen gezien worden en dat het kan gaan om personen die terugkeren naar Afghanistan na een tijd in Westerse landen te hebben doorgebracht.

Ook andere, oudere studies wezen reeds eerder in dezelfde richting, met name dat een 'verwesterd' profiel zeer eenvoudig kan worden toegeschreven aan terugkeerders op basis van een aantal gemakkelijk herkenbare 'Westerse' kenmerken, zoals het onderhouden van internationale contacten of het spreken van andere, 'vreemde' talen. Bij wijze van voorbeeld kan worden gewezen op volgende passages:

[citaat ASYLOS, "Afghanistan: Situation of young male 'Westernised' returnees to Kabul" van augustus 2017, p. 43-44]

Terugkeerders zijn bijzonder kwetsbaar door hun associatie met het Westen, waardoor ze het risico lopen om als 'spionnen' beschouwd te worden. Er wordt vermoed dat ze zich bekeerd hebben of minstens geen 'goede moslim' meer zijn en ze worden constant in de gaten gehouden of ze wel nog islamitisch genoeg zijn. Daarnaast zijn ze ook bijzonder kwetsbaar omdat de cultuurshock hen ernstige psychologische problemen oplevert. Ze worden onthaald op achterdocht, geweld en criminaliteit.

Daarbovenop wordt vastgesteld dat hoe langer men in het buitenland geweest is, hoe meer afstand men genomen heeft van de traditionele, conservatief-religieuze Afghaanse levensstijl en hoe moeilijker het is

om veranderingen in gedrag en uiterlijk te verbergen of aan te passen en dus hoe waarschijnlijker het is dat men als 'verwesterd' beschouwd wordt door derden.

Er moet bovendien rekening gehouden worden met het feit dat de Taliban er een zeer traditionele, religieuze en strikte levensvisie op nahouden. Reeds voor de machtsovername van de Taliban was er reeds een groot risico om gepercipieerd te worden als 'verwesterd' bij terugkeer uit het Westen. Nu de Taliban de macht heeft overgenomen in Afghanistan, moet de impact hiervan op het risico wegens toegeschreven verwestering en het leven onder dit Talibanbewind opnieuw beoordeeld worden. De Taliban controleert sinds de overname van de macht het hele Afghaanse grondgebied. Bijgevolg is het risico op toegeschreven verwestering sterk toegenomen onder dit Talibanbewind.

2.2. Risico voor personen die als verwesterd beschouwd worden

In dit onderdeel zal aangetoond worden dat verzoeker enerzijds vervolging vreest op grond van een toegeschreven politieke overtuiging en religie (artikel 48/3, §4, b) en e) Vreemdelingenwet) als omwille van het behoren tot een specifieke sociale groep (artikel 48/3, §4, d) Vreemdelingenwet), als gevolg van een toegeschreven, gepercipieerde dan wel daadwerkelijke mate van 'verwestering'.

Anderzijds loopt verzoeker een reëel risico op het lijden van ernstige schade bestaande uit foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing (artikel 48/4, §2, b) Vreemdelingenwet), als gevolg van complete sociale uitsluiting, stigma en discriminatie.

- Gegronde vrees voor vervolging (artikel 48/3 Vw.)

Het begrip 'vervolging' wordt gedefinieerd in artikel 48/3, §2 Vreemdelingenwet, dat stelt:

[citaat voormeld artikel]

Artikel 15.2. van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, waarnaar bovenstaande bepaling verwijst, laat onder meer geen uitzondering toe op het recht op leven (art. 2) en het verbod van foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen (art. 3). Bijgevolg moet iedere schending van één van deze bepalingen beschouwd worden als een daad van vervolging.

Over de vraag hoe ernstig een schending van artikel 3 van het EVRM moet zijn om van vervolging te kunnen spreken, bestaat tal van rechtspraak. Het Hof heeft herhaaldelijk geoordeeld dat, om onder het verbod van artikel 3 te vallen, de behandeling een minimumdrempel van ernst moet bereiken. De beoordeling van dit minimum is relatief en hangt af van alle omstandigheden van de zaak, waaronder de duur van de behandeling, de lichamelijke of geestelijke gevolgen ervan, en soms het geslacht, de leeftijd en de gezondheidstoestand van het slachtoffer. Een behandeling kan als "vernederend" in de zin van artikel 3 worden beschouwd indien ze een persoon vernedert, ze blijk geeft van een gebrek aan respect voor zijn of haar waardigheid of deze waardigheid aantast, of indien zij bij hem gevoelens van angst, vrees of minderwaardigheid opwekt die zijn of haar morele en lichamelijke weerstand aantasten.

Zie in die zin het erg duidelijke Grote Kamer arrest, Bouyid t. België, nr. 23380/09, van 23 september 2015:

Een behandeling die iemand vernedert en iemands waardigheid schendt, die gevoelens van angst, minderwaardigheid oproept, die in staat is iemand zijn moreel en fysiek verzet te breken (dus dat zelf niet noodzakelijk ook hoeft te doen) valt evengoed onder artikel 3 van het EVRM. Of de personen in de ogen van anderen vernederd werd is niet relevant, wel of hij zich vernederd voelt. Dat de persoon in kwestie door een gezagsdrager met fysiek geweld bejegend werd in direct verband staat met de impact op de betrokkene zijn menselijke waardigheid.

[citaat voormeld arrest]

Of ook nog eens in paragraaf 101:

[Ibid.]

Het gebruik door een gezagsdrager van fysieke kracht tegen een individu zonder dat diens gedrag dit absoluut noodzakelijk maakt, houdt een aantasting in van de menselijke waardigheid en het hart van de conventie.

Volgens de Grote Kamer van het EHRM houdt een reflexmatige klets in het gezicht door een politieagent dan ook zonder enige twijfel een schending in van artikel 3 EVRM, als vernederende behandeling:

[Ibid.]

Artikel 48/3, §2, alinea 2 Vreemdelingenwet stelt:

[citaat voormeld artikel]

Ten slotte stelt artikel 48/3, §3 Vreemdelingenwet dat er een verband moet zijn tussen de gronden van vervolging en de daden van vervolging. §4 definieert dan weer de elementen die in acht moeten worden genomen om het bestaan van een aanknopingspunt met het Verdrag van Genève na te gaan:

[citaat voormeld artikel]

- Risico bij terugkeer naar Afghanistan

Reeds vóór de machtsovername van de Taliban wezen verschillende bronnen op het risico dat terugkerende Afghanen liepen omwille van het behoren tot een sociale groep of omwille van (toegeschreven) politieke of religieuze overtuiging.

De eerder geciteerde UNHCR Eligibility Guidelines nemen het profiel van personen die als 'verwesterd' worden gezien op als risicoprofiel onder de categorie van personen die geassocieerd worden met of beschouwd worden als voorstanders van de regering en de internationale gemeenschap, inclusief de internationale strijdkrachten:

[citaat UNHCR, "Eligibility Guidelines for Assessing the Internatioal Protection Needs of Asylum-seekers from Afghan-istan" van 30 augustus 2018, p. 46-47]

UNHCR verwijst in de Eligibilty Guidelines uitdrukkelijk naar landeninformatie waaruit blijkt dat Afghanen die uit het Westen terugkeren naar Afghanistan bedreigd, gefolterd en zelfs gedood werden door AGE's (waaronder de Taliban) omdat ze er als 'vreemdelingen' beschouwd werden of als spionnen van een Westers land.

UNHCR identificeerde personen die terugkeerden naar Afghanistan vanuit het Westen toen al als een bijzonder kwetsbare groep die op die basis nood kon hebben aan bescherming.

In een rapport van Asylos van november 2021, na de machtsovername van de Taliban dus, werd eveneens verwezen naar het feit dat UNHCR reeds sinds 2016 wijst op het feit dat Afghanen die als 'verwesterd' gezien worden het risico lopen slachtoffer te worden van gerichte vervolging:

[citaat https://resources.asylos.eu/sign-in/?redirect_to=/wp-content/uploads/reports/asi2021-13.pdf]

Ook EASO stelt in het eerder geciteerd rapport van na de machtsovername dat de daden waaraan personen, die onder het profiel van 'verwestering' vallen, blootgesteld kunnen worden, kunnen neerkomen op vervolging, met name geweld door familieleden, de maatschappij en gewapende groepen.

Op basis van jarenlang onderzoek heeft Friederike Stahlmann (zie eerder) de ervaringen gedocumenteerd van Afghanen die uit Duitsland zijn gedeporteerd naar Afghanistan.

In het eerder geciteerde OSAR-rapport worden de bevindingen van haar veldonderzoek dat ze tussen 2016 en 2019 heeft uitgevoerd, samengevat. Deze dateren evenwel van vóór de machtsovername door de Taliban, maar vormen niettemin een nuttige leidraad bij de actuele beoordeling van de mogelijke risico's voor personen die als verwesterd beschouwd worden.

Vooreerst is geweld tegen Afghanen die uit het Westen terugkeren niet alleen frequent, maar ook voorzienbaar en doet het zich bijzonder snel voor. Uit een studie blijkt dat bijna alle terugkerende Afghanen geconfronteerd werden met geweld, waarvan de helft aangaf dat hun lang verblijf in Europa de oorzaak van het geweld was. Een aantal door haar gemonitorde teruggekeerde Afghanen leefden ondergedoken uit vrees om mishandeld of gedood te worden:

[citaat

https://www.refugeecouncil.ch/fileadmin/user_upload/Publikationen/Herkunftslanderberichte/Mittlerer_Osten_-_Zentralasien/Afghanistan/210326_AFG_Verwestlichung_f.pdf]

Verder worden terugkerende Afghanen niet enkel het doelwit van de Taliban, maar eveneens van hun familie en de brede Afgaanse bevolking. Ze worden ervan beschuldigd ongelovig ('kafir') te zijn, waardoor ze gestigmatiseerd en gediscrimineerd worden, maar ook het slachtoffer worden van fysiek geweld met soms dodelijke gevolgen:

[Ibid., p. 9-10]

Stahlmann stelde vast dat zelfs het loutere contact met Europeanen tot geweld kan leiden, ongeacht de aard of frequentie van deze contacten. Zo gaf ze het voorbeeld van een Afgaanse man die in elkaar werd geslagen omwille van zijn connecties met Duitse journalisten en werd een Afgaanse familie uit haar huis gezet omdat de terugkeerder gehuwd was met een Duitse vrouw:

[Ibid., p. 10-11]

Daarnaast verhoogt het risico op geweld tussen gemeenschappen omwille van het ontbreken van lokale betrekkingen en de vijandigheid die de gemeenschap vertoont ten aanzien van terugkeerders:

[Ibid., p. 11]

Verder stelt ze dat loutere vlucht uit Afghanistan door de Taliban gezien kan worden als verraad, ongeacht de houding die terugkerende Afghanen aannemen ten opzichte van hun beleid:

[Ibid.]

Bovendien rapporteerden meerdere terugkerende Afghanen dat ze in hun dagelijkse leven bedreigd, achtervolgd of zelfs aangevallen werden door onbekenden die hen als ongelovigen of verraders beschouwden:

[Ibid.]

Verder is er sprake van een groot risico op intrafamiliaal geweld, waarbij vermoedens van vreemd gedrag voldoende zijn om te leiden tot uitsluiting of fysiek geweld. Ook mannen die in het buitenland gehuwd waren, zonder toestemming van beide families, werden het slachtoffer van vervolging:

[Ibid.]

F. Stahlmann stelt dat het loutere verblijf in Europa een reden is voor vervolging door de Taliban. Het verblijf en de vlucht naar Europa wordt door de Taliban gezien als een daad van politiek verzet (zie ook infra). Voor de Taliban doet het er in dit opzicht niet toe of de persoon in kwestie al dan niet 'verwesterd'

is; het feit dat ze op de hoogte zijn van de reis naar Europa of dat er een vermoeden is van niet-islamitisch gedrag in Europa kan voldoende zijn om vervolgd te worden:

[Ibid., p. 12-14]

Ten slotte blijkt uit verschillende bronnen dat terugkerende Afghanen een hoger risico lopen om gerekruteerd te worden door gewapende groeperingen.³

Het OSAR-rapport vermeldt eveneens verschillende concrete gevallen waarin terugkerende Afghanen geconfronteerd werden met (dodelijk) geweld, en dit omwille van uiteenlopende redenen, zoals een verblijf in Europa, het feit dat ze geen baard droegen of nog verdacht werden van samenwerking met 'ongelovigen':

[Ibid.]

Zoals eerder aan bod kwam, heeft Friederike Stahlmann de resultaten van haar jarenlange onderzoek in juni 2021 geactualiseerd in een nieuw rapport, waarin de meest recente onderzoeksresultaten verzameld zijn over de teruggekeerde Afghanen die ze heeft opgevolgd tot en met november 2020. In dat rapport, *Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans* (Ervaringen en perspectieven van gedeporteerde Afghanen in de context van de huidige politieke en economische ontwikkelingen in Afghanistan), heeft ze de ervaringen gedocumenteerd van 113 van de 908 Afghanen die tussen december 2016 en maart 2020 uit Duitsland (gedwongen) zijn teruggekeerd naar Afghanistan.

Ook uit deze geactualiseerde onderzoeksresultaten blijkt duidelijk dat Afghanen die uit het Westen terugkeren het risico op vervolging lopen.

De meerderheid van de door haar onderzochte teruggekeerde Afghanen hebben te maken gehad met geweld tegen henzelf of tegen hun familieleden louter omwille van hun vlucht naar, hun verblijf in of hun deportatie uit Europa. Stahlmann stelt dat ze door de Taliban bijvoorbeeld als vijanden beschouwd worden en daarom vervolgd worden omdat ze naar Europa waren gevlucht. Volgens haar vormt de beschuldiging van 'verwestering', van 'immoreel' gedrag in Europa, alsmede van afvalligheid van de islam, door omgang met ongelovigen, niet alleen een bedreiging die uitgaat van de bevolking en de Taliban, maar ook van hun eigen familieleden.

Een ander belangrijke risico dat Stahlmann documenteert, is het risico op geweld dat voortvloeit uit de vaak onbetaalde schulden aan schuldeisers die zijn opgebouwd voor de financiering van de vlucht naar Europa. De veronderstelling dat Afghanen die uit Europa terugkeren vermogend zijn, verhoogt het risico op criminele aanvallen nog meer. Al deze gevaren bedreigen vervolgens ook de familieleden van de terugkeerders. De sociale uitsluiting (zie ook verder) die zij door deze gevaren ondervinden, en de stigmatisering omwille van hun 'verwesterd' gedrag, vergroten het risico om slachtoffer te worden van algemeen geweld, door misdaad of vervolging om andere redenen.

Meer dan zestig procent van de teruggestuurde Afghanen in haar onderzoek werd getroffen door geweld na terugkeer. Hoewel de meesten wel speciale bescherming konden krijgen in schuilplaatsen die door particulieren in Duitsland werden betaald, kwam over het algemeen ongeveer 90 procent in aanraking met gewelddaden.

Ook schatte Stahlmann zelfs toen al in dat de terugtrekking van de internationale troepen en een eventueel vredesverdrag niets zou veranderen aan het gebrek aan perspectief voor Afghaanse terugkeerders. Bij deze inschatting werd uiteraard geen rekening gehouden met de gebeurtenissen die zich een aantal maanden later hebben voorgedaan en zo mogelijk een nog grotere impact zullen hebben op de situatie van Afghanen die na een verblijf in het Westen terugkeren naar Afghanistan.

In haar rapport, vat ze deze bevindingen als volgt samen (vrij vertaald):

[citaat https://www.diakonie.de/fileadmin/user_upload/Diakonie/PDFs/Journal_PDF/AFG_Monitoring-Studie_FINAL.pdf]

Uit de bij dit verzoekschrift gevoegde objectieve en betrouwbare landeninformatie blijkt duidelijk dat in Afghanistan een 'verwesterde' persoon een risicoprofiel is en als gevolg hiervan vervolging riskeert. Dit was reeds zo vóór de gehele machtsovername door de Taliban, zoals Uw Raad dit uitdrukkelijk erkend heeft in een eerder geciteerd arrest, met arrest nr. nr. 228 243 van 30 oktober 2019.

- Vervolgingsgrond

Er bestaan in het geval van de vervolgingsvrees van verzoeker meerdere aanknopingspunten met de gronden van vervolging zoals bepaald in het Verdrag van Genève. Zo kunnen teruggekeerde, 'verwesterde' Afghanen vervolgd worden zowel omwille van een (toegeschreven) politieke overtuiging of religie als omwille van het behoren tot een specifieke groep van verwesterde Afghanen.

Het criterium van politieke of religieuze overtuiging heeft betrekking op kenmerken die fundamenteel zijn voor de identiteit of morele integriteit van een verzoeker, waarvan niet mag worden gevraagd dat hij dit opgeeft.

De Kwalificatierichtlijn vereist een ruime interpretatie van het begrip politieke overtuiging. Zo stelt artikel 10, §1, e) van deze richtlijn:

[citaat voormeld artikel]

Hierbij doet het er niet toe of de politieke overtuiging, in de zin van artikel 10, §1, e), al dan niet gelinkt is aan de Staat of het overheidsbeleid, maar moet deze overtuiging verband houden met één van de potentiële actoren van vervolging en hun beleid of methoden. Het feit dat Afghanen het land hebben verlaten omwille van problemen met de Taliban kan gepercipieerd worden als een daad van verzet tegen het beleid en de methodes van de Taliban, waardoor Afghanen kunnen blootgesteld worden aan daden van vervolging (zie ook eerder).

Uw Raad kent in diens arrest nr. 245.004 van 27 november 2020 de vluchtelingenstatus toe aan de verzoekende partij omdat er een redelijke mate van waarschijnlijkheid bestaat dat deze wordt blootgesteld aan vervolging op grond van een toegeschreven politieke overtuiging omwille van verwestering.

Ook in het arrest nr. 232.252 van 5 februari 2020 oordeelde uw Raad reeds dat er een vrees voor vervolging was vanwege de vermeende politieke overtuiging in de zin van artikel 48/3 van de wet van 15 december 1980, waarna verzoeker de vluchtelingenstatus verkreeg.

Verder kan ook een religieuze overtuiging toegeschreven worden aan terugkerende Afghanen. Hierboven werd reeds uitvoerig uiteengezet dat vele Afghanen, na aankomst in Europa, de islam aan de kant hebben geschoven, hetzij door zich tot een andere religie te wenden, hetzij door het afbouwen van religieuze praktijken zoals bidden of vasten. Ook Afghanen die nog steeds moslim zijn kunnen gepercipieerd worden als niet-religieus door de Taliban, wat kan leiden tot daden van vervolging in de zin van het Verdrag van Genève. Volgens de Kwalificatierichtlijn doet het er niet toe of de persoon in kwestie effectief deze overtuiging toegedaan is:

“Bij het beoordelen of de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is, doet het niet ter zake of de verzoeker in werkelijkheid de raciale, godsdienstige, nationale, sociale of politieke kenmerken vertoont die aanleiding geven tot de vervolging indien deze kenmerken hem door de actor van de vervolging worden toegeschreven.” (Artikel 10.2 van de Kwalificatierichtlijn)

Verder vormt de groep van jonge, verwesterde Afghanen een specifieke sociale groep in de zin van artikel 48/3, §4, d) van de Vreemdelingenwet. Een groep vormt onder meer een specifieke sociale groep indien leden van die groep een kenmerk delen dat voor de identiteit of morele integriteit dermate fundamenteel is dat niet mag worden geëist dat zij dit opgeven, en de groep bovendien in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd (artikel 48/3, §4, d) Vreemdelingenwet).

Volgens de definitie van de UNHCR guidelines omvat de definitie van ‘sociale groep’:

[citaat <https://www.unhcr.org/3d58de2da.pdf>]

Hierboven werd reeds uiteengezet op welke vlakken jonge Afghanen beïnvloed kunnen worden door de Westerse cultuur. Sommige van deze nieuwe waarden of gewoonten zijn zodanig fundamenteel geworden voor hun identiteit dat de personen in kwestie moeilijk hun plaats kunnen vinden binnen de traditionele Afgaanse samenleving, en op die manier zeer snel het doelwit kunnen worden van de Taliban.

EASO stelt eveneens dat in sommige gevallen de vervolging inderdaad ingegeven kan zijn door religie en/of (vermeende) politieke overtuiging of zelfs het behoren tot een bepaalde sociale groep. Personen die onder dit profiel vallen, kunnen bijvoorbeeld een gegronde vrees hebben voor vervolging op grond van een gemeenschappelijke eigenschap of overtuiging die zo fundamenteel is voor de identiteit of het geweten dat zij niet gedwongen mogen worden er afstand van te doen (verzet tegen culturele, sociale of religieuze normen en de onwil om daaraan te voldoen). Ook ‘verwesterde’ personen die terugkeren kunnen in de Afgaanse context - zeker nadat de Taliban aan de macht is gekomen - beschouwd worden als personen met een eigen identiteit, omdat zij als anders kunnen worden beschouwd (zie eerder) en door de omringende samenleving met stigmatisering kunnen worden geconfronteerd (zie verder):

Zoals hierboven gesteld, meent Afghanistan-experte Friederike Stahlmann dat het verblijf en de vlucht naar Europa door de Taliban gezien kan worden als een daad van politiek verzet. Voor de Taliban doet het er in dit opzicht niet toe of de persoon in kwestie al dan niet ‘verwesterd’ is; het feit dat ze op de hoogte zijn van de reis naar Europa of dat er een vermoeden is van niet-islamitisch gedrag in Europa kan voldoende zijn om vervolgd te worden:

[citaat OSAR, Afghanistan: risques au retour liés à «l'occidentalisation» van 26 maart 2021]

Zoals eerder gesteld, is het volgens Friederike Stahlmann niet noodzakelijk een sterk veranderd gedrag, maar het verblijf in het Westen zelf dan aan de basis van het gevaar ligt:

[Ibid., p. 11]

Verder stelt Friederike Stahlmann dat de notie van ‘ongelovige’ niet noodzakelijk gelinkt is aan religie maar ook een uiting van politiek verzet kan zijn, in die zin dat de persoon in kwestie zich - werkelijk of gepercipieerd - tegen het beleid van de Taliban gekeerd heeft, zowel op religieus als op politiek vlak:

[Ibid., p. 14]

Naar analogie met de situatie in Somalië, kan verzoeker in dit verband nog wijzen op hetgeen het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft vastgesteld in de zaak Sufi en Elmi t. het Verenigd Koninkrijk, met betrekking tot de eis of het redelijk is van iemand te verwachten zich te gedragen volgens conservatieve religieuze en sociale voorschriften:

[citaat voormeld arrest]

Opvallend is dat het EHRM benadrukt dat het risico nog groter is voor Somaliërs die lang genoeg uit het land zijn weggeweest en als ‘verwesterd worden’ gezien. Zoals hierboven reeds beschreven, kan een parallel worden getrokken voor Afghaanse onderdanen die door de Taliban beschouwd kunnen worden als ‘verwesterd’. Door de strikte interpretatie van de shariawet vallen ze nog meer op, waardoor het risico op vervolging sterk wordt vergroot.

2.3. Stigmatisering, discriminatie en sociale uitsluiting (artikel 48/4, §2, b) Vw.)

Zoals hierboven reeds uiteengezet, hebben Afghanen die terugkeren vanuit het Westen een gegronde vrees voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag, op basis van hun gepercipieerde ‘verwestering’. Ondergeschikt lopen zij minstens een reëel risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, b) van de Vreemdelingenwet. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met een ernstig wantrouwen door de gemeenschap, met stigmatisering, discriminatie en sociale en familiale uitsluiting tot gevolg. Verzoeker dreigt hierdoor eveneens in een situatie van extreme materiële deprivatie te belanden, die voldoet aan de minimumgrens van artikel 3 EVRM.

F. Stahlmann wijst erop dat teruggestuurde Afghanen geen realistische kans hebben om in hun levensonderhoud te voorzien vanwege hun sociale uitsluiting. Bovendien wijst ze op de extreme armoede waarmee 93% van de Afghaanse bevolking reeds te kampen had nog vóór de snelle escalatie van de precaire humanitaire situatie na de machtsovername van de Taliban. Stahlmann stelt vast dat 75% van de teruggestuurde Afghanen hoofdzakelijk van particuliere steun uit het buitenland leefden; slechts één man had een baan met een leefbaar loon en bijna 15% was gedeeltelijk of permanent dakloos en had geen beschutting tegen de weersomstandigheden. De tijdelijke en gedeeltelijke financiering via terugkeerbijstand, waartoe slechts enkele repatrianten toegang hebben, had ook in 2021, nog voor de val van de Afghaanse regering, geen effect op het gebrek aan vooruitzichten en bescherming. Voor degenen die in Afghanistan geen sociaal of familiaal netwerk hebben, dat permanent in staat en bereid is om hen te ondersteunen, noch de kans om met een visum het land te verlaten of de middelen om te vluchten, bestaat de enige overlevingsstrategie er meestal in zich aan te sluiten bij gewapende groeperingen of criminele bendes (vrij vertaald):

[citaat Friederike Stahlmann, “Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans”

[Ibid., p. 41, 61-62 en 101]

Naast het feit dat ‘verwesterde’ terugkeerders binnen de gemeenschap worden gezien als ‘besmet’, bestaat er ook een ‘stigma of failure’. Migratie naar Europa schept verwachtingen, aangezien Europa wordt gezien als een bestemming die veel kansen biedt. Als een migrant terugkeert, wordt dit in de gemeenschap dus vaak gezien als een bewijs van criminaliteit of luiheid en wordt de terugkeerder beschouwd als een mislukking. Zelfs binnen zijn familie kan de terugkeerder slachtoffer worden van dit ‘stigma of failure’, bijvoorbeeld omdat de familie veel geld heeft betaald voor de reis naar Europa.⁵² Het beschikken over sociale en familiale netwerken is echter essentieel om te overleven in de Afghaanse samenleving.

In objectieve bronnen valt hierover te lezen:

[citaat <https://www.refworld.org/docid/5a38ce314.html>]

[citaat https://euaa.europa.eu/sites/default/files/Country_Guidance_Afghanistan_2021.pdf]

[citaat

https://www.refugeecouncil.ch/fileadmin/user_upload/Publikationen/Herkunftslanderberichte/Mittlerer_Osten_-_Zentralasien/Afghanistan/210326_AFG_Verwestlichung_f.pdf]

[citaat

https://www.refugeecouncil.ch/fileadmin/user_upload/Publikationen/Herkunftslanderberichte/Mittlerer_Osten_-_Zentralasien/Afghanistan/210326_AFG_Verwestlichung_f.pdf]

Ook oudere informatie bevestigt het stigma en de sociale uitsluiting, zelfs door de eigen familie, in geval van terugkeer uit het Westen, met bijkomende ontbering, problemen en risico’s voor maatschappelijke re-integratie tot gevolg. Zoals Afghanistan-experte professoress Anicée Van Engeland in het verleden vaststelde, kunnen deze redenen voor uitsluiting op basis van verblijf in Europa ogenschijnlijk triviaal zijn:

[citaat https://resources.asylos.eu/sign-in/?redirect_to=/wp-content/uploads/reports/afg2017-05_-_afghanistan_situation_of_young_male_westernised_returnees_to_kabul_december_1.pdf]

Ook uit het onderzoek van de wetenschappers Ceri Oeppen en Nassim Majidi uit 2015 naar vrijwillig teruggekeerde Afghanen uit Europa blijkt dat re-integratie een langdurig en complex proces is dat praktische en sociaal-culturele elementen omvat, en afhankelijk is van lokale sociale netwerken en sociaal kapitaal.

Het stigma dat met een terugkeer gepaard gaat lijkt in de huidige omstandigheden des te pertinent te zijn, nu ervan uitgegaan kan worden dat de door de Taliban volledig gecontroleerde samenleving nog sterker teruggeplooid is op traditionele levens- en zienwijzen.

Het is daarom niet uitgesloten dat met dit stigma sociaal maatschappelijke uitsluiting, verregaande discriminatie of zelfs onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing gepaard gaat. Minstens moet dit in het licht van de veranderde omstandigheden grondiger en beter onderzocht worden, nu blijkt dat Afghaanse terugkeerders zelfs onder het vorige, democratisch verkozen bewind met stigma en discriminatie geconfronteerd werden.

Hoewel verder en grondiger onderzoek zich opdringt om te weten in welke mate de discriminatie en stigmatisering die Afghanen die uit het Westen terugkeren onder het huidige Talibanbewind kan uitmonden in foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing, waardoor er sprake is van een reëel risico op het lijden van ernstige schade, kan ook in dit opzicht louter op basis van de eerder beschikbare informatie vastgesteld worden dat verzoeker actueel niettemin een reëel risico loopt op het lijden van ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, b) Vreemdelingenwet.

2.4. Aanwijzingen van de beschermingsnood na de machtsovername door de Taliban

Ook na de machtsovername van de Taliban zijn er ernstige aanwijzingen dat personen die als verwesterd beschouwd worden, een reëel risico op vervolging of het lijden van ernstige schade in de zin van respectievelijk artikel 48/3 en artikel 48/4 Vreemdelingenwet lopen.

Ten eerste kan worden verwezen naar een Country Policy and Information Note van UK Home Office van februari 2022. Volgens dat rapport wijst huidige informatie erop dat personen die het risico lopen te worden vervolgd omdat zij zich niet schikken naar de strikte interpretatie die de Taliban aan de sharia geven ook de personen omvat die als 'verwesterd' beschouwd worden na een periode in het Westen te hebben doorgebracht.

[citaat

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1069647/AFG_CPIN_Fear_of_the_Taliban.pdf

EASO besluit in de Country Guidance van november 2021 dat er, ondanks de beperkte informatie, voldoende aanwijzingen zijn om te vermoeden dat de Taliban er een zeer strikte naleving van de sharia op zullen nahouden, zoals o.a. blijkt uit hun verklaringen:

[citaat https://euaa.europa.eu/sites/default/files/Country_Guidance_Afghanistan_2021.pdf

Minstens moet het huidige risico grondiger onderzocht worden in het licht van de huidige situatie na de overname en met inachtnaam van omstandigheden die van invloed zijn op het risico, zoals ook EASO in het eerder geciteerde Country Guidance rapport van november 2021 stelt:

[citaat https://euaa.europa.eu/sites/default/files/Country_Guidance_Afghanistan_2021.pdf

EASO herneemt in het meest recente rapport van januari 2022 het risico voor Afghanen die Afghanistan hebben verlaten. Ze worden gezien als mensen die geen islamitische waarden hebben of op de vlucht zijn voor dingen die ze hebben gedaan:

[citaat

https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf

Tot slot stelt ook OSAR nog in een rapport met betrekking tot risicoprofielen, eveneens van na de machtsovername, dat Afghanen die terugkeerden vanuit het Westen reeds voor de machtsovername blootgesteld werden aan vervolging omdat ze als 'verwesterd' gezien werden en dat verwacht wordt dat deze potentiële dreiging onder het nieuwe, conservatief-religieuze regime zal blijven bestaan:

[citaat

https://www.refugeecouncil.ch/fileadmin/user_upload/Publikationen/Herkunftslanderberichte/Mittlerer_Osten_-_Zentralasien/Afghanistan/211031_AFG_Update_Gefaehrdungsprofile_FR.pdf

Daarbovenop komt nog dat de bewegingsvrijheid in Afghanistan sterk aan banden is gelegd na de machtsovername van de Taliban, en de Taliban onvermijdelijk te weten zal komen dat verzoeker in het Westen heeft verbleven.

De landsgrenzen worden door de Taliban streng bewaakt:

[citaat https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0393_NL.html

Verzoeker zal bij zijn aankomst in Afghanistan (op de luchthaven of aan één van de grensposten) extra in de kijker lopen, aangezien het duidelijk zal zijn voor de Taliban dat hij afkomstig is uit het Westen.

Verzoeker heeft geen Afghaans paspoort. Als hij nu moet terugreizen naar Afghanistan zal dit ofwel met een Afghaans paspoort zijn dat afgeleverd werd door een nog niet functionerende ambassade in Brussel, ofwel met een laissez-passer dat afgeleverd werd door de Belgische autoriteiten. In elk geval zal men weten van waar exact verzoeker terugkeert.

Verzoeker zou voorts niet één controle van de Taliban moeten zien te passeren, maar verschillende. Hij zal verschillende checkpoints moeten passeren op de luchthaven, maar ook nadien tijdens de verdere reis.

Aangezien het loutere verblijf in Europa al een reden is voor vervolging door de Taliban (wat wordt gezien als een daad van politiek verzet, cf. supra), en de perceptie van 'verwestering' betrekking heeft op

gemakkelijk herkenbare kenmerken, verbonden aan de identiteit en het gedrag van verzoeker, zal hij een reëel risico op ernstige schade lopen bij terugkeer. Afghanen worden sterk gecontroleerd bij de checkpoints van de Taliban:

[citaat <https://www.aljazeera.com/gallery/2021/12/9/afghanistan-taliban-fighters-urban-checkpoints-herat-photos>]

[citaat <https://www.ecoi.net/en/document/2068625.html>]

[citaat <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-restrict-afghans-going-abroad-draws-criticism-uk-envoy-2022-02-28/>]

Doordat verzoeker zonder toestemming van de Taliban jaren geleden is vertrokken, en de woordvoerder van de Taliban aangeeft dat het niet toegestaan is te reizen zonder dat de Taliban op de hoogte is van de bestemming, zal verzoeker mogelijks nog aan een grondigere controle onderworpen worden, hetgeen het risico voor vervolging omwille van toegeschreven verwestering vergroot.

Verschillende recente bronnen maken voorts melding van onnodig en onevenredig geweld-gebruik door de facto autoriteiten bij de controleposten:

[citaat https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/EN_51.pdf]

Het risico om als verwesterd beschouwd te worden aan deze controleposten is nog groter doordat de Taliban een verregaande controle uitvoert op de smartphones van Afghanen, waarbij ze kijken naar persoonlijke foto's en video's, contacten en social media-accounts. De aanwezigheid van muziek of video's kan al leiden tot geweld en pesterijen door de Taliban, laat staan foto's die in het Westen zijn getrokken of Westerse muziek. Verzoeker loopt dan ook een groot risico bij controle van zijn smartphone.

[citaat <https://www.gov.uk/government/publications/afghanistan-country-policy-and-information-notes/country-police-and-information-note-fear-of-the-taliban-afghanistan-february-2022-accessible>]

Gelet op de uitgebreide en gedetailleerde informatie over het risico op vervolging, in het bijzonder door de Taliban, vóór het huidige regime en de beschikbare informatie sinds de machtsovername door de Taliban met betrekking tot huidige, strikt conservatief-religieuze bewind, kan redelijkerwijs vermoed worden dat het risico op vervolging omwille van 'verwestering' actueel en reëel is.

De ondervragingen waar de Taliban verzoeker bij zijn terugkeer aan zal onderwerpen over wie hij is, waarom hij gevlucht is, naar waar hij gevlucht is en hoe hij hem daarbij gedragen heeft, zullen met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid gepaard gaan met ernstig fysiek geweld, met angst, en psychische kwelling.

Verzoeker zal zowel bij de controles en ondervragingen die direct volgen op zijn terugkeer, als bij latere momenten dat hij in aanraking komt met de Taliban die de Afghaanse bevolking aan een zeer strikte controle onderwerpt die zowel gericht is op het uitroeien en knakken van elk verzet en tegenstand als op het afdwingen van zeer verregaande interpretaties van islamitische wetgeving, geïntimideerd en bedreigd worden, en behandeld worden op een wijze die erop gericht is fysiek en moreel verzet te breken.

Verwerende partij kan niet verwachten van verzoeker dat hij de rest van zijn dagen 'the game' meespeelt, zoals dit in par. 275 van het arrest Sufi en Elmi werd gesteld, en dat hij elke vorm van autonomie onderdrukt uit vrees fysiek gestraft te worden door de Taliban. Dit zou een ernstige schending van verzoekers waardigheid inhouden.

2.5. Ontbreken van enig onderzoek naar elementen die wijzen op 'verwestering' en naar de mogelijke risico's in dat verband

Hoewel uit alle beschikbare bronnen blijkt dat Afghanen die uit het Westen terugkeren vandaag de dag nog steeds het risico lopen op vervolging door bedreiging, foltering, afpersing, ontvoering of moord omwille van het feit dat ze als 'verwesterd' beschouwd worden, stelt verzoeker vast dat verwerende partij bij diens beoordeling hier op geen enkele wijze diepgaand en adequaat onderzoek naar heeft gevoerd.

Nochtans legt artikel 48/6, §5 Vreemdelingenwet de verplichting op om het onderzoek op objectieve en individuele wijze te beoordelen en daarbij rekening te houden met alle relevante feiten in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop de beslissing genomen wordt, alsook de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van verzoeker.

Zeer recent oordeelde uw Raad:

[citaat RvV 31 maart 2022, nr. 270 813]

Ook in het verleden werden beslissingen van verwerende partij vernietigd door uw Raad, o.a. omdat het risico voor verwesterde terugkeerders niet grondig werd onderzocht (zie bvb. RvV, 26 januari 2017, nr. 181 307; RvV, 30 november 2017, nr. 196 023; RvV, 30 november 2017, nr. 196 024).

Verwerende partij heeft geen grondig onderzoek gevoerd naar het bestaan van een mogelijks gegronde vrees voor vervolging of het lijden van ernstige schade, ondanks het bestaan van vrij nauwkeurige, gedetailleerde informatie over de risico's en het feit dat deze risico's nog steeds actueel en reëel zijn.

Verwerende partij heeft evenmin een onderzoek gevoerd naar het profiel van verzoeker om te beoordelen in welke mate er in zijn hoofde sprake is van elementen van 'verwestering'. Verzoeker heeft geen kans gekregen om verklaringen af te leggen bij verwerende partij over de gewijzigde situatie in Afghanistan.

EASO stelt uitdrukkelijk dat de situatie van personen die als 'verwesterd' beschouwd worden, beoordeeld moet worden in het licht van de recente machtsvername door de Taliban, waarbij rekening gehouden moet worden met de individuele omstandigheden. Voorts moet volgens EASO, bij de individuele beoordeling van de vraag of er een redelijke mate van waarschijnlijkheid is dat verzoeker aan vervolging zal worden blootgesteld, rekening gehouden worden met omstandigheden die van invloed zijn op het risico, zoals het geslacht, gedragswijzigingen, regio van herkomst, afkomst uit een conservatief milieu, leeftijd (voor kinderen kan het moeilijk zijn om zich (opnieuw) aan te passen aan de Afghaanse sociale beperkingen en religieuze voorschriften), de zichtbaarheid van verzoeker, enz. (cf. supra).

Uw Raad oordeelde eerder dat zowel het profiel, als de objectieve landeninformatie en de elementen die wijzen op een mate van 'verwestering' een grondig individueel onderzoek door het CGVS vereisen, waarbij het aangewezen is om verzoeker te horen om te onderzoeken of er mogelijks elementen zijn die kunnen wijzen op 'verwestering', en dit in navolging van de vorige EASO Guidance Note voor Afghanistan. (RvV, 30 oktober 2019, nr. 228 243).

Verzoeker heeft Afghanistan verlaten in de winter van 2019 en heeft een jaar voor de val van de Afghaanse regering om internationale bescherming verzocht. Hij werd twee maand voor de overwinning van de taliban gehoord door verwerende partij. Na de overwinning van de taliban werden weigeringsbeslissingen voor Afghanistan geschorst, eerst met een maand, maar uiteindelijk tot begin maart 2022.

Verwerende partij geeft in de bestreden beslissing aan dat indien verzoeker meent dat de machtswissel relevant was voor de beoordeling van verzoekers vrees voor terugkeer, verzoeker dit had moeten laten weten aan verwerende partij.

Dit is niet ernstig. Uiteraard is de overwinning van de taliban en de controle van het volledige land door de extremistische organisatie van belang om verzoekers vrees te beoordelen en dient verzoeker aanvullend gehoord te worden over het risico dat hij loopt in geval van terugkeer naar een door de taliban bestuurd gebied.

Verwerende partij was op de hoogte van de machtswissel en van de informatie die in dit verzoekschrift wordt aangebracht over de gevaren voor terugkeerders om te leven onder talibanbestuur. Dat is ook een van de redenen dat verwerende partij tot zes maand lang alle weigeringsbeslissingen voor Afghanistan heeft geschorst.

Asielinstanties dienen gekende risico's en objectieve risico's, of de verzoeker deze nu expliciet, inroept of niet, grondig te onderzoeken. Zie in die zin het Grote Kamer arrest, FG tegen Zweden, nr. 43611/11, van 23 maart 2016:

[citaat voormeld arrest]

Verwerende partij dient het risico voor verzoeker als terugkeerder naar Afghanistan en het risico op basis van toegeschreven verwestering bij terugkeer grondig te onderzoeken, en dit vooral omdat verzoeker, buiten zijn eigen toedoen, voor de machtsgreep van de taliban en de terugkeer van het emiraat werd gehoord. De stelling dat dit redelijkerwijze niet van haar kon verwacht worden omdat verzoeker na de val van de Afghaanse regering hier niet expliciet op gewezen werd, is al te laconiek. Verwerende partij schendt de onderzoeks- en samenwerkingsplicht die op haar rust en de procedurele garanties onder artikel 3 van het EVRM.

Het onderzoek naar de vrees voor vervolging is toekomstgericht. Het gaat in se om een risico op vervolging dat zich in de toekomst voordoet. Gelet op het feit dat het dan ook nog eens om een risico gaat op vervolging voor terugkeerders en de perceptie als zijnde verwesterd, dient er gesteld te worden dat het niet verwacht kan worden dat verzoeker dit risico zelf reeds goed kan inschatten. Het staat vast dat verzoeker een panische angst heeft om terug te keren naar Afghanistan nu de taliban er de overheid uitmaakt, maar verwerende partij is als asielinstantie per definitie beter op de hoogte van het risico op vervolging bij terugkeer, een risico dat nog niet in die mate bestond toen verzoeker nog in Afghanistan verbleef en zijn basis vindt in een verblijf hier en een verandering die zich hier, mogelijks zonder dat verzoeker zich hier goed bewust van is, heeft voltrokken.

Daarbij heeft verwerende partij duidelijk aangegeven begrepen te hebben dat de impact van de machtsgreep door de taliban dermate impactvol is dat er tijdelijk geen beslissingen niet meer konden genomen worden.

Verzoeker mocht erop vertrouwen dat verwerende partij op zijn minst rekening zou houden met het objectieve risico voor terugkeerders nu de taliban de overheid uitmaken, en verzoeker nog eens zou horen indien ze hier nog specifieke informatie van verzoeker voor nodig hadden.

Het is ook onredelijk om te stellen dat bij een onderzoek ten gronde verzoeker zélf zou moeten insisteren dat de fundamentele omwenteling in de Afghaanse samenleving een te onderzoeken element is, ook als hij hier niet zelf nog eens op wijst, maar er bij een volgend verzoek wel geldt dat zelfs indien de verzoeker de gewijzigde situatie niet zelf aandraagt maar deze gekend is voor de asielinstanties dit een nieuw element kan uitmaken dat leidt tot verder onderzoek en een nieuw gehoor.

Artikel 57/6/2 van de Vreemdelingenwet bepaalt: "Na ontvangst van het volgend verzoek dat door de minister of diens gemachtigde werd overgezonden op grond van artikel 51/8, onderzoekt de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen bij voorrang of er nieuwe elementen of feiten aan de orde zijn, of door de verzoeker zijn voorgelegd, die de kans aanzienlijk groter maken dat de verzoeker voor erkenning als vluchteling in de zin van artikel 48/3 of voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 in aanmerking komt. (...)" (eigen benadrukking)

Uit de Memorie van Toelichting blijkt met betrekking tot dit artikel dat verwerende partij hiertoe elk relevant gegeven waarover hij beschikt dient te betrekken, ongeacht of de asielzoeker dit zelf heeft voorgelegd of niet. Er wordt verduidelijkt dat hiermee bijvoorbeeld wijzigingen in de veiligheidssituaties of mensenrechtensituaties in de herkomstlanden wordt bedoeld:

[citaat voormelde bron]

Het Hof van Justitie heeft reeds gepreciseerd dat de Procedurerichtlijn geen enkel onderscheid maakt tussen een eerste en een volgend verzoek om internationale bescherming wat betreft de aard van de elementen of bevindingen die kunnen aantonen dat de verzoeker voor internationale bescherming in aanmerking komt en dat dus ook in het geval van een volgend verzoek de beoordeling hiervan moet worden verricht overeenkomstig artikel 4 van de Kwalificatierichtlijn (HvJ, C-921/19, 10 juni 2021, pnt. 40). Er kan dan ook niet ingezien worden hoe het objectieve risico dat voortvloeit uit het feit dat de taliban nu de overheid uitmaakt en dit specifieke risico's met zich meebrengt voor terugkeerders, wel een element zou zijn dat door het CGVS dient onderzocht te worden als nieuw element, ongeacht of verzoeker dit heeft aangebracht of niet, maar er niet 'redelijkerwijze' zou kunnen verwachten worden van de asielinstantie dit proprio motu te onderzoeken in het onderzoek ten gronde.

Het maakt ook een schending uit van het gelijkheidsbeginsel als Europees rechtsbeginsel dat diegenen die enkel en alleen door de agendering van het CGVS, los van hun eigen handelen en wanneer ze om bescherming verzocht hebben, gehoord werden na de val van de Afghaanse overheid wél de kans kregen om zonder hierom te verzoeken uitgebreid aan te geven welke risico's ze zouden lopen door de machtsovername, en zij die op hetzelfde moment een verzoek hebben ingediend maar per toeval, zoals verzoeker, net voor de machtswissel werden gehoord, deze mogelijkheid niet werd aangereikt. Een dergelijk verschil in behandeling valt niet verantwoorden.

Verzoeker dient de mogelijkheid te krijgen uitgebreid aan te geven wat er is veranderd, wat het lot is van de familieleden die zijn achtergebleven, welk netwerk hij nog heeft, hoe zij er socio-economisch aan toe zijn, en vooral welk risico hij loopt bij terugkeer nu de Taliban de overheid uitmaakt.

UNHCR stelt dat bij de beoordeling van de toekomstige vrees rekening gehouden moet worden met de persoonlijke omstandigheden van een persoon die ervoor kunnen zorgen dat hij of zij aan vervolging zouden kunnen blootgesteld worden. UNHCR verduidelijkt wat deze persoonlijke omstandigheden zijn en het reeds vervolgd of slecht behandeld zijn in het verleden is hier slechts één element van. Verder spelen ook de ervaring van vrienden of familie of andere personen in dezelfde situatie een rol evenals het profiel en de achtergrond van een persoon.⁷¹ Ook artikel 4.3. van de Kwalificatierichtlijn bepaalt dat de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele basis.

Rekening houden met de individuele omstandigheden van een persoon betekent dus niet dat deze persoon aan de hand van persoonlijke ervaringen dient aan te tonen dat hij individueel geïmponeerd werd.

Op grond van artikel 4.3 van de Kwalificatierichtlijn moet verwerende partij rekening houden met alle relevante feiten in verband met het land van herkomst. Ook artikel 10 van de Procedurerichtlijn stelt dat de beslissingen van de asielinstanties gebaseerd moeten zijn op deugdelijk onderzoek, wat inhoudt dat "er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals het EASO en de UNHCR, en relevante internationale mensenrechtenorganisaties, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van verzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de verzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken."

Vanuit het oogpunt van COI betekent een geïndividualiseerde beoordeling dat de informatie die gebruikt wordt en waarnaar verwezen wordt bij de besluitvorming niet te algemeen mag zijn en altijd de individuele omstandigheden van elke asielzoeker moet weerspiegelen. Daarom verwijst het criterium individualisering in deze context niet naar de persoonlijke of algemene aard van de vrees van een asielzoeker, maar dwingt het de autoriteiten veeleer om rekening te houden met het bewijsmateriaal dat de individuele situatie waarnaar de asielzoeker verwijst, weerspiegelt.

UNHCR benadrukt het gewicht dat aan relevante COI gehecht dient te worden:

[citaat <https://www.unhcr.org/protection/operations/51a8a08a9/full-report-beyond-proof-credibility-assessment-eu-asylum-systems.html>]

Volgens Hathaway en Foster kan een gegronde vrees op basis van COI vastgesteld worden. Deze auteurs overwegen hierbij dat in asioldossiers bewijs rechtstreeks gelinkt aan de verzoeker eerder de uitzondering dan de regel is, vandaar het belang van COI:

[citaat J. HATHAWAY en M. FOSTER, "The Law of Refugee Status" van 2014, p. 122]

UNHCR verduidelijkt in zijn note on the burden and standard of proof⁷⁴ dat de evaluatie van het risico op vervolging van nature toekomstgericht is en dus inherent enigszins speculatief is. De afwezigheid van vervolging in het verleden is hierbij geen beslissende factor.

Omdat de beoordeling van de gegronde vrees toekomstgericht is, is het eigen aan het vluchtelingenrecht dat nooit met zekerheid voorspeld kan worden dat een persoon effectief vervolgd zal worden in de toekomst. Daarnaast kunnen de gevolgen van een 'verkeerde' beslissing zeer ernstig zijn. De bewijsstandaard in vluchtelingenrecht is daarom deze van de redelijke waarschijnlijkheid, zo stelt UNHCR: [citaat <https://www.refworld.org/docid/4551c0374.html>]

De vereiste dat verzoeker zijn vrees voor vervolging 'concreet' zou maken, houdt geen rekening met zijn individuele situatie, de objectieve gegrondheid van zijn vrees, het noodgedwongen hypothetische element van zijn vrees, de nood aan een toekomstgericht onderzoek, en met de algemene landeninformatie die de gegrondheid van zijn vrees aantoont.

Het risico op gepercipieerde verwestering is alleszins geen blote bewering.

Hierboven werd reeds uiteengezet dat sommige waarden of gewoonten zo fundamenteel geworden zijn voor hun identiteit dat de personen in kwestie moeilijk hun plaats kunnen vinden binnen de traditionele Afghaanse samenleving, en op die manier zeer snel het doelwit kunnen worden van de Taliban. 'Verwesterde' personen kunnen beschouwd worden als personen met een eigen identiteit en kunnen door de omringende samenleving met stigmatisering worden geconfronteerd. Naar analogie met de zaak Sufi en Elmi t. het Verenigd Koninkrijk, wijst verzoeker nog op het feit dat het niet redelijk is om van iemand te verwachten zich te gedragen volgens conservatie en religieuze sociale voorschriften (zie ook RvV, 30 oktober 2019, nr. 228 224, p.2-3).

Verzoeker is niet in staat om zich aan te passen aan de spelregels van de Taliban, hij is niet in staat om te beseffen hoe hij zelf 'anders' is dan vroeger, en hij is zeker niet in staat om te beseffen dat hij moet opletten hoe hij zich gedraagt in Afghanistan, ook in de allerkleinste details.

Ten overvloede wenst verzoeker op te merken dat 'verwesterde' Afghanen in het bijzonder opvallen na terugkeer, wanneer het gaat om jongeren in hun tienerjaren, die door hun jonge leeftijd erg beïnvloedbaar zijn:

[citaat https://www.ecoi.net/en/file/local/1405844/1226_1503654307_afg2017-05-afghanistan-situation-of-young-male-westernised-returnees-to-kabul-1.pdf]

Verzoeker is op erg jonge leeftijd in het Westen toegekomen, namelijk op 16-jarige leeftijd, een moment waarop hij nog erg beïnvloedbaar was. Zijn broer, toch een belangrijk referentiekader voor verzoeker, is hier al veel langer en is een belangrijke facilitator in verzoekers verwestering. Verzoekers culturele, religieuze en traditionele kompas is veranderd op een leeftijd waarop men flexibel en veerkrachtig is, waardoor het voor hen een enorme uitdaging is om zich in te passen in de bestaande maatschappelijke structuren bij terugkeer:

[citaat <https://freemovement.org.uk/guest-post-new-report-on-westernised-young-males-returned-to-kabul>]

Het is dan nog één iets om zich aan te passen aan de heersende rurale traditionele cultuur bij terugkeer en de moeilijkheden die daarmee gepaard gaan, en zich aanpassen aan het repressieve, extremistische bestuur van de taliban. Verzoeker weet niet wat er van hem verwacht wordt bij terugkeer, terwijl de straffen op normafwijking bijzonder ernstig zijn.

Verzoeker meent dat uit de hierboven bijgevoegde informatie duidelijk afgeleid kan worden dat er daadwerkelijk voldoende redenen zijn om aan te nemen dat er in zijn hoofde sprake is van een gegronde vervolgingsvrees in geval van terugkeer en dat hij een reëel risico loopt op het lijden van ernstige schade. Verzoeker benadrukt nogmaals dat ook UNHCR van mening is dat het omwille van het gebrek aan betrouwbare objectieve landeninformatie momenteel niet mogelijk is om met zekerheid vast te stellen dat Afghaanse asielzoekers geen nood hebben aan internationale bescherming, terwijl het daarentegen wel mogelijk is om wel een nood aan internationale bescherming vast te stellen op basis van het profiel van de verzoeker en de voorlopig beschikbare landeninformatie.

Op basis van de eerder beschikbare landeninformatie omtrent de risico's voor (gepercipieerd) 'verwesterde' personen en de behandeling van dergelijke personen door de Taliban, zoals uitgebreid gedocumenteerd, zijn er gegronde redenen om te vermoeden dat personen die 'verwesterd' zijn of als 'verwesterd' beschouwd worden, ook onder het huidige Talibanbewind nog steeds een ernstig risico op vervolging of het lijden van ernstige schade lopen.

Zowel verzoeker als zijn broer zijn de taliban ontvlucht naar het Westen. In een kleine gemeenschap als die van verzoekers familie is die informatie ongetwijfeld gekend. Verzoekers broer woont hier reeds meer dan 6 jaar legaal en het is een verwesterde omgeving waarin verzoeker terecht is gekomen.

Bij een eventuele terugkeer zal verzoeker zich moeten verantwoorden, voor zichzelf en voor het vertrek van zijn broer en voor hun verhouding ten opzichte van de taliban. Verwerende partij geeft aan geen geloof te hechten aan verzoekers bewering dat hij door de taliban benaderd en bedreigd werd voor zijn vertrek.

Verwerende partij benadert verzoekers verklaringen op dat vlak eenzijdig door de lens gedwongen rekrutering, terwijl het dient gezien te worden door de lens van bedreigingen en intimidatie door de taliban als bestuursvorm.

In het EASO rapport over rekrutering wordt dit beter gekaderd. In dat rapport wordt er opgemerkt dat de Taliban de zgn 'night letters' gebruikt om mensen te waarschuwen, te bedreigen en om hen voor zich te winnen. EASO wijst op een referentie van UNHCR naar nachtbrieven in Maidan Wardak waarin mensen gevraagd werden om hun samenwerking met de overheid stop te zetten en hun gevecht tegen de overheid te vervoegen. Dergelijke brieven gaan niet om gedwongen rekrutering, maar om niet-aflatende propaganda die lokale bevolking dwingt te kiezen aan wie ze loyaal zijn. De Taliban overtuigt mensen door hen in angst te houden. Dat de strategie van de Taliban heeft gewerkt, dat hun psychologische oorlogsvoering, het inzetten op terreur en hearts and minds effectief is, toont hun opmars en overwinning op de Afghaanse overheid aan. De steun van de lokale bevolking, of alleszins, de afwezigheid van verzet, is daarbij essentieel.

[citaat https://coi.euaa.eu-ropa.eu/administration/easo/PLib/Afghanistan_recruitment.pdf]

Het is in die context dat benadering van personen door de Taliban dient gezien te worden.

Verwerende partij stelt dat wat verzoeker aanvoert feiten van gedwongen rekrutering betreffen, en dan dat gedwongen rekrutering zo goed als niet voorkomt dus dat verzoekers verklaringen geloofwaardigheid missen. Dat is een denkfout die volledig berust op de premisse dat het effectief om gedwongen rekrutering gaat en dat wat gedwongen rekrutering uitmaakt ook eenduidig en duidelijk is.

Als we naar de objectieve bronnen kijken blijkt dat er veel onenigheid is tussen verschillende ernstige objectief geachte bronnen over wat er precies dient verstaan te worden onder de term gedwongen rekrutering.

Volgens Human Rights Watch dient gedwongen rekrutering niet enkel gezien te worden als rekrutering onder de bedreiging van een geweer, maar ook als de overtuigingspogingen van lokale taliban en de druk die gezet wordt op personen of hun familie zonder dat er fysiek geweld bij komt kijken:

[citaat https://coi.euaa.eu-ropa.eu/administration/easo/PLib/Afghanistan_recruitment.pdf]

Wat duidelijk is, is dat gepercipieerde insubordinatie of ongehoorzaamheid zeer streng bestraft wordt door de Taliban en dat ze kwistig zijn met bedreigingen:

[Ibid., p. 24 en 43]

Wat de Taliban doet is gemeenschappen, dorpen en gebieden onder druk zetten om hen te steunen. Ze proberen toegang te krijgen tot die gemeenschappen, hen te overtuigen, en ze testen hierbij de verschillende loyaliteiten die mensen hebben en dwingen hen de kant van de Taliban te kiezen;

“Osman says that tribes, communities, villages or areas located in regions where the Taliban has strongholds nearby who refuse to support the Taliban in general, including the recruitment of fighters, will be targeted by the Taliban. The Taliban will try to penetrate those areas, convince them, test loyalties, and finally force them into siding with the in-surgency. This was the case with some Pashtun tribes in Helmand (131). It is also useful to refer to the many tribal elders that were eliminated by the Taliban because of their opposition (see reference to Hakimi under the section on Local Taliban fronts).”

Daarom is het zo nuttig voor Taliban om personen die voor de overheid gewerkt hebben of wiens familie voor de overheid gewerkt heeft, te dwingen kant te kiezen en voor de Taliban te kiezen. Omdat dit een enorme symbolische waarde heeft, waarin elke keuze voor de overheid gedelegeitmeerd wordt, waarbij families tegen elkaar uitgespeeld worden, waarbij lokale bevolking het niet allemaal kan laten betijen maar zich gedwongen ziet op zijn minst passief de Taliban te steunen, of het zo ver te laten komen zich actief tegen hen te verzetten waardoor ze een zeer makkelijk uit te schakelen doelwit worden. Die strategie van de Taliban is rationeel verklaarbaar en is ook immens effectief gebleken.

De Taliban die lokale mensen bedreigt, die hen dwingt zich 'bij hen' te voegen, heeft dus niet te maken met actieve rekrutering van soldaten voor de jihad en hun behendigheid en expertise is dan ook irrelevant, maar heeft te maken met het testen van loyaleiten van de lokale bevolking, met hen te dwingen kant te kiezen en met het besturen van mensen doorheen angst, terreur, intimidatie en bedreiging.

Zoals ook Landinfo opmerkt: “If it is known that family members are serving in the security forces, the family may be exposed to pressure to get the person to change side.”

Overigens is de UK Home Office een stuk overtuigender dan verwerende partij dat gedwongen rekrutering van kinderen door de Taliban niet zo uitzonderlijk is:

[citaat http://azil.rs/azil_novi/wp-content/uploads/2018/07/Unaccompanied-Children.2018.Home-Office.pdf]

Ook UNHCR ziet de benadering van mensen door de taliban door de lens van repressie en bedreiging als bestuur van de lokale bevolking:

[citaat <https://www.refworld.org/docid/570f96564.html>]

Wanneer personen niet gehoorzamen aan de Taliban, dan lijkt dit misschien nadelig voor de Taliban, maar dat klopt niet. Het onder druk zetten van mensen, hen voor onmogelijke keuzes stellen is een manier om hen in hun macht te houden.

Het is door dit zogenaamde tekortschieten dat de Taliban macht heeft over die personen en hen kan bedreigen of zelfs bestraffen. Het houdt lokale bevolking bewerkbaar, in hun macht, en onder druk. Het zou opmerkelijk zijn dat zo enorm veel Afghaanse jongeren van het platteland aangeven benaderd te zijn geweest door de Taliban, dat organisaties rapporteren dat na de val van Kunduz er effectief op grote schaal met dwang geronseld werd, en dat nu na de val van de Afghaanse regering blijkt dat de op zijn minst passieve steun voor de Taliban onder de bevolking erg groot was, maar dat dit allemaal hoogst uitzonderlijk zou zijn, amper zou voorkomen en dat verzoekers verklaringen om die redenen geloofwaardigheid zouden missen.

Verwerende vergist zich en gaat uit van een te nauwe interpretatie van de praktijken van de Taliban. Verwerende partij geeft ook aan geen geloof te hechten aan verzoekers bewering dat zijn vader deel uitmaakte van het Afghaanse leger en gedood werd door de Taliban.

Verzoeker was nog geen twaalf jaar oud toen zijn vader stierf, zeven jaar geleden. Het is onredelijk te verwachten van hem dat hij zou weten tot welk onderafdeling het korps van zijn vader behoorde en wie zijn collega's waren. Dat verzoekers verklaringen over de rang van zijn vader niet overeenstemmen met de rang aangegeven in de voorgelegde documenten of hij het insigne niet precies herinnert is evenmin opmerkelijk. Verzoeker was 12 jaar oud toen zijn vader stierf en krijgt al zeven jaar geen informatie meer over het werk van zijn vader. Het verschil tussen de verklaring van verzoeker en zijn broer over het aantal manschappen dat zijn vader onder zich had is overigens verwaarloosbaar. Een tachtigtal of een honderdtal betekent op dit vlak zo goed als hetzelfde.

Verzoeker heeft overtuigende verklaringen afgelegd waarom zijn vader alles dat naar zijn werk voor de overheid verwees uit voorzorg diende verborgen te houden of het zelfs verbrand diende te worden uit angst dat de kinderen het gingen verspreiden (CGVS notities gehoor, pg. 4).

Verwerende partij mag als asielinstantie overigens niet zomaar de verklaringen van verzoekers broer met de zijne vergelijken. Uw Raad oordeelde in arrest nr 262 629 van 19 oktober 2021 punt 4.4.3. terecht dat de asielinstantie niet zomaar de vertrouwelijke verklaringen van een familielid mag vergelijken, zonder toestemming van dit familielid, en dat hier geen wettelijke basis voor voorzien is. De Raad merkt in diezelfde paragraaf overigens op dat het vreemd is verklaringen ongeloofwaardig te verklaren omdat ze niet overeenstemmen met andere verklaringen die eveneens ongeloofwaardig werden geacht. Ook deze redenering is hier van toepassing.

Verzoekers voorgelegde documenten kunnen niet zomaar terzijde geschoven worden. Zijn verklaringen zijn op zich plausibel en de documenten die hij voorlegt ondersteunen dit.

In het arrest Singh t. België van 2 oktober 2012 oordeelt het EHRM dat indien er twijfel bestaat over de verklaringen van een verzoeker en er documenten worden voorgelegd deze op zijn minst wel op hun echtheid moeten gecontroleerd worden:

[citaat voormeld arrest]

Het EHRM heeft met betrekking tot de authenticiteit van documenten in de zaak K.K. t. Frankrijk van 10 oktober 2013 geoordeeld dat in de volgende mate er rekening met documenten moet gehouden worden door de asielinstanties:

[citaat voormeld arrest]

Ook in het arrest M.A. t. Zwitserland heeft het EHRM erg recent geoordeeld dat er rekening dient gehouden te worden met de documenten die een asielzoeker voorlegt. De Staat kan niet louter op basis van vermeende ongeloofwaardigheid van verklaringen beslissen doch dient specialisten aan te wenden om de voorgelegde documenten op authenticiteit te controleren, zelfs in het geval er kopies worden voorgelegd:

[citaat voormeld arrest]

Het Hof verduidelijkt daarbij dat de geloofwaardigheid van de originele documenten door de ambassade van het gastland in het land van herkomst kan onderzocht worden. De weigering hierop in te gaan ontegenwoordigt de verzoeker een kans om zich geloofwaardig te maken:

[Ibid.]

Er dient ook rekening gehouden te worden met het feit dat verzoeker bij terugkeer uit Afghanistan niet enkel zal gevraagd worden naar de redenen voor zijn vertrek, getest zal worden op zijn trouw aan de Taliban, maar ook naar de redenen van vertrek van zijn broer, naar wie zijn vader is, waar hij is, welk werk hij deed, en dat verzoeker geen netwerk of mannelijke familieleden heeft die het voor hem kunnen opnemen wanneer hij ondervraagd wordt of onder druk gezet wordt. Het risico op vervolging is dan ook zeer reëel.

[citaat <https://www.bbc.com/news/world-asia-58271797>]

[citaat https://www.standaard.be/cnt/dmf20220303_98097081]

[citaat <https://www.jurist.org/news/2022/02/afghanistan-dispatch-taliban-house-to-house-searches-raise-privacy-concerns-fear-in-those-still-trying-to-leave/>]

3. Leven onder Talibanbewind

Naast het risico louter op basis van de terugkeer uit het Westen en de eventuele gepercipieerde 'verwestering', moet ook onderzocht worden wat de gevolgen zijn van leven onder het Talibanbewind, en meer bepaald of dit een reëel risico op ernstige schade cfr. Artikel 48/4, b) van de Vreemdelingenwet met zich meebrengt.

Overeenkomstig artikel 48/4 Vreemdelingenwet en artikel 2, f) Kwalificatierichtlijn wordt de subsidiaire beschermingsstatus toegekend aan de vreemdeling die een reëel risico op ernstige schade loopt en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen.

Artikel 48/4, b) Vreemdelingenwet en artikel 15, b) Kwalificatierichtlijn voorzien in subsidiaire bescherming wanneer er sprake is van "foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst".

Artikel 15, b) Kwalificatierichtlijn komt in het algemeen overeen met artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). De rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) biedt derhalve relevante richtsnoeren om te beoordelen of een behandeling kan worden aangemerkt als ernstige schade in de zin van artikel 15, b) Kwalificatierichtlijn (HvJ 17 februari 2009, C-465/07, Elgafaji, punten 28 en 44).

EASO bevestigt dat de termen 'onmenselijk' en 'vernederend' een breed scala van mishandelingen bestrijkt die een bepaald niveau van ernst bereiken.

[citaat https://euaa.europa.eu/sites/default/files/Country_Guidance_Afghanistan_2020_0.pdf, p. 96]

Het EHRM oordeelde in het arrest Sufi en Elmi t. Verenigd Koninkrijk (nr. 8319/07 en 11449/07 van 28 juni 2011) dat in de regio die volledig onder controle van de islamistische organisatie Al-Shabaab valt, er geen sprake is van een veralgemeende onveiligheid die dermate hoog is dat elkeen die zich in het gebied bevindt een risico op ernstige schade loopt. Het feit dat een regio onder de volledige controle van een islamistische organisatie als Al-Shabaab valt, met een draconische toepassing van islamitische wetgeving, kan echter wel degelijk mensenrechtenschendingen met zich meebrengen die dermate verregaand zijn dat er sprake is van een artikel 3 EVRM schending, indien iemand zich terug naar dat gebied moet begeven:

[citaat voormeld arrest]

- a. Onrustwekkende huidige situatie

Hoewel dit arrest handelt over Al-Shabaab in Somalië, kan dit naar analogie eveneens worden toegepast op het Talibanregime in Afghanistan.

De vraag moet dan ook worden gesteld wat het concreet betekent om te moeten leven onder het huidige bewind van de Taliban, nu ze het volledige grondgebied in Afghanistan in handen hebben gekregen, en dit in het licht van bovenvermelde rechtspraak.

Bij de machtsovername op 15 augustus 2021 kondigde de Taliban aan dat het Islamitisch Emiraat van Afghanistan, dat eerder tussen 1996 en 2001 aan de macht was, terug werd opgericht.

Tot op heden is het niet duidelijk welk 'beleid' deze islamistische organisatie er op na zal houden. Zo bestaat er momenteel een juridisch vacuüm, waarbij de Taliban de Afghaanse grondwet opschoortte, maar nog geen nieuw juridisch kader invoerde:

[citaat <https://reliefweb.int/report/afghanistan/situation-afghanistan-and-its-implications-international-peace-and-security-66>]

Ondanks het feit dat er nog veel onduidelijkheid bestaat, zijn er toch al een aantal zeer onrustwekkende tekens.

Hoewel de Taliban vrede en stabiliteit beloven, worden deze beloften met veel scepsis onthaald. Er is immers geen enkele garantie dat de Taliban niet zal terugkeren naar het eerdere schrikbewind. Op hun eerste persconferentie op 17 augustus 2021, nadat ze de controle over Kabul hadden overgenomen, verklaarde de woordvoerder van de Taliban, Zabihullah Mujahid:

[citaat <https://www.nytimes.com/2021/08/17/world/asia/taliban-leaders-kabul.html>]

De VN veiligheidsraad stelt in haar rapport van 28 januari 2022 echter vast dat de Taliban haar beloftes niet nakomt:

[citaat <https://reliefweb.int/report/afghanistan/situation-afghanistan-and-its-implications-international-peace-and-security-66>]

Illustratief voor het feit dat aan het woord van de Taliban geen waarde mag worden gehecht, is het contrast tussen hun verklaringen omtrent het recht op onderwijs voor vrouwen, en de feiten op het terrein. Ondanks eerdere beloften, sloot de Taliban de middelbare scholen voor meisjes enkele uren na hun heropening. Reeds enkele dagen na de overname door de Taliban kwamen er al de eerste bewijzen van grove mensenrechtenschendingen:

[citaat <https://www.nytimes.com/2021/08/17/world/asia/taliban-leaders-kabul.html>]

EASO geeft aan dat de Taliban nog niet communiceerde hoe ze plannen om Afghanistan te besturen. Wat wel duidelijk is, is het feit dat de Taliban hun interpretatie van de sharia-wetgeving als uitgangspunt neemt:

[citaat

https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf]

De Danish Immigration Service stelt in haar rapport van september 2021 dat er geen indicaties zijn dat de Taliban de afgelopen 20 jaar haar conservatieve interpretatie van Islam heeft afgezwakt.

De Taliban heeft voorts de vroegere religieuze politie terug ingevoerd:

[citaat The Guardian, "Taliban name all-male Afghan cabinet including minister wanted by FBI" van 7 september 2021]

In het EASO rapport van januari 2022 wordt nogal eufemistisch gesteld dat het de taak van deze organisatie was tijdens het vorige regime van de Taliban om haar interpretatie van de sharia op te leggen. De herinvoering van de religieuze politie door de Taliban is een slecht teken, gezien de extreem ernstige mensenrechtenschendingen waar deze organisatie zich in het verleden schuldig aan maakte tijdens het afdwingen van de extremistische interpretatie van sharia door de Taliban (cf. infra).

Ook het Europees Parlement uit haar ernstige bezorgdheid in resolutie 2021/2877 van 16 september 2021 omtrent onder meer de radicale shariawetgeving van de Taliban, waarmee de Afghaanse bevolking de fundamentele rechten en vrijheden wordt ontnomen.

Meer informatie omtrent hoe de Taliban de shariawetgeving die gevolgd moet worden interpreteert en afdwingt, kan gevonden worden in het zogenaamde 'Vice handboek' van de organisatie (een handboek dat bepaalt wat 'zonden' zijn).

Uit een rapport van Human Rights Watch omtrent het 'Vice handbook' blijken een aantal zaken. Om te beginnen gaat het 'handboek' in tegen de sussende woorden van de Taliban tegen de internationale gemeenschap. Het handboek met instructies aan Talibanleden bevat talrijke regels die misbruik uitmaken, en een grove onderdrukking van persoonlijke autonomie en meningsvrijheid van Afghanen vormen:

[citaat <https://reliefweb.int/report/afghanistan/afghanistan-taliban-vice-handbook-abusive>]

Het handboek 'ontmoedigt' mensen om ongelovigen te helpen of bevriend met hen te geraken, en geeft religieuze leiders de opdracht om mannen te adviseren om hun baard te laten groeien. Diegenen die de religieuze regels niet volgen zoals bidden of vasten, moeten worden aangegeven. Feesten en het luisteren naar muziek die buitenshuis hoorbaar is, bioscopen, gokken en 'ongepast gebruik van cassettebandjes, schotelantenne, computer en mobiele telefoon' worden verboden.

Het handboek bevat ook 'rechten', maar deze worden vaak niet gevolgd:

[Ibid.]

Het rapport sluit af met de vaststelling dat dit handboek omtrent 'zedes' aantoont dat het wereldbeeld van de Taliban en hun misbruikpraktijken relatief consistent zijn, en dus niet fundamenteel gewijzigd doorheen de jaren:

[Ibid.]

Uit het EASO rapport van januari 2022 blijkt verder dat de Taliban als organisatie in zekere mate gedecentraliseerd is, wat maakt dat het beleid niet over het hele land gelijk loopt:

[citaat

https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf, p. 23]

Dit wordt bevestigd door een rapport van UNDP:

[citaat <https://www.undp.org/publications/afghanistan-socio-economic-outlook-2021-2022-averting-basic-needs-crisis>]

Het EASO rapport van januari 2022 geeft daarbij nog aan dat er blijkbaar wel ruimte is voor Talibanstrijders om op eigen initiatief te handelen en wreedheden te begaan, aangezien zij hiervoor door de centrale leiding niet gestraft leken te worden.

Dit maakt dat bepaalde garanties die de Talibanleiding in Kabul biedt, of bepaalde 'rechten' die men uit het 'vice handbook' zou kunnen putten, in de praktijk voor verzoeker niets waard zijn. De realiteit in zijn regio van herkomst kan immers fundamenteel verschillen van hetgeen de centrale leiding in Kabul proclameert.

Het EASO rapport van januari 2022 citeert een aantal bronnen waaruit enerzijds de willekeur van de Taliban blijkt, en anderzijds het feit dat mensen bij het geringste vermoeden van activiteiten die door de Taliban als illegaal worden bestempeld, in de problemen kunnen komen:

[citaat

https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf, p. 29-30]

Ook een andere bron die door EASO geciteerd wordt, geeft aan dat de Taliban mensen gevangenzet vanaf het geringste vermoeden van een illegale activiteit.

De straffen bij het overtreden van de normen van de Taliban en hun shariaregels, kunnen draconisch zijn.

Zo geeft het 'Vice handbook' zelf aan dat er verschillende fases zijn voor de aanpak van verboden geachte handelingen, gaande van voorlichting en begeleiding tot het verbieden van 'ondeugden' op een 'agressieve, boze en griezelige manier' of 'fysiek'.

Het EASO rapport van januari 2022 geeft aan dat er informatie is waaruit blijkt dat mensen in hechtenis het slachtoffer van geweld en foltering worden.

AP News rapporteerde op 23 september 2021 dat een vertegenwoordiger van de Taliban aankondigde dat executies en amputaties van handen terug ingevoerd zal worden:

[citaat <https://apnews.com/article/religion-afghanistan-kabul-taliban-22f5107f1dbd19c8605b5b5435a9de54>]

Uit het EASO rapport van januari 2022 blijkt ook dat de Taliban nog steeds een sterk voorstander is van lijfstraffen, en deze straffen als een noodzaak gezien worden:

[citaat https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf]

EASO voegt hier in haar rapport van januari 2022 aan toe dat er geen verslagen van lijfstraffen of doodstraffen werden gevonden bij het opstellen van het rapport. Hieruit kan echter niet zomaar geconcludeerd worden dat Afghanen momenteel niet onderworpen worden aan lijfstraffen of de doodstraf. Om te beginnen is landeninformatie over de situatie in Afghanistan slechts zeer gelimiteerd beschikbaar. De informatie die beschikbaar is, focust dan nog eens op de hoofdstad Kabul (cf. supra).

Daarnaast geeft de Taliban zelf aan dat deze straffen niet noodzakelijk publiekelijk worden uitgevoerd. Op basis van het feit dat EASO geen getuigenissen vond van lijfstraffen of doodstraffen die werden uitgevoerd door de Taliban, kan niet geconcludeerd worden dat dit in verzoekers regio van herkomst niet wordt toegepast; of dat de Taliban dit niet plant te doen eens ze hun macht en machtsstructuren voldoende hebben geconsolideerd.

Ten derde is het ook zeer goed mogelijk dat de Taliban dit soort straffen bewust onder de radar probeert te houden. Een indicatie hiertoe kan men in het EASO rapport van januari 2022 vinden, waarin een Afghaans journalist wordt geciteerd die aangeeft dat de Taliban niet veranderd is sinds de jaren 90, maar de religieuze politie nu probeerde te opereren buiten het zicht van de vooral Westerse media.

EASO lijkt voorts het abstracte onderscheid te maken tussen lijfstraffen die door een sharia rechtbank worden opgelegd, en lijfstraffen die door Talibanstrijders worden toegediend (buiten een 'rechterlijke' beslissing om). Zo haalt EASO zelf het bericht aan van Talibanstrijders die burgers gewelddadig behandelen, en onder meer mensen die vermoed worden van diefstal, zweepslagen geven:

[Ibid., p. 30]

Voor verzoeker maakt het geen verschil of de lijfstraf nu wordt toebedeeld na het oordeel van shariarechtbank van een islamitische organisatie, of buiten dit 'rechtssysteem' (dat er natuurlijk geen is) om. Het resultaat is hetzelfde, namelijk een vernederende en onmenselijke behandeling.

Waar het EASO rapport van januari 2022 tot slot een bron (CNN) aanhaalt die stelt dat de religieuze politie een zachtere hand lijkt te hanteren, dienen hierbij 2 kanttekeningen gemaakt te worden. Ten eerste was CNN zelf aanwezig, en kan men dit dus geenszins gelijkschakelen met een normale interventie van de religieuze politie zonder pottenkijkers. Daarnaast haalt EASO eveneens een bron aan die aangeeft dat er geen indicaties zijn dat de Taliban afstand heeft gedaan van hun kernprincipes:

[Ibid.]

Zelfs al mocht de leiding van de Taliban een meer gematigde aanpak voorstaan (waarbij er geen redenen zijn om dit aan te nemen), dan nog zou het voor deze islamitische organisatie een serieuze uitdaging vormen om haar beleid om te gooien, net omdat deze gematigde aanpak ingaat tegen de propaganda die werd gebruikt om de strijders te mobiliseren:

[citaat https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf, p. 23]

Uit het bovenstaande blijkt dat er nog veel onduidelijkheid blijft bestaan over het beleid dat de Taliban zal voeren, doch zijn de eerste signalen erg zorgwekkend.

Er kan nogmaals verwezen te worden naar het arrest van de Grote Kamer, Bouyid t. België, nr. 23380/09, van 23 september 2015 om aan te geven waar de grens voor een artikel 3 EVRM schending reeds ligt. Een behandeling die iemand vernedert en iemands waardigheid schendt, die gevoelens van angst, minderwaardigheid oproept, die in staat is iemand zijn moreel en fysiek verzet te breken (dus dat zelf niet noodzakelijk ook hoeft te doen) valt evengoed onder artikel 3 van het EVRM. Of de personen in de ogen van anderen vernederd werd is niet relevant, wel of hij zich vernederd voelt.

Dat de persoon in kwestie door een gezagsdrager met fysiek geweld bejegend werd in direct verband staat met de impact op de betrokkene zijn menselijke waardigheid (§§87-88 en 101 van het arrest).

Het gebruik door een gezagsdrager van fysieke kracht tegen een individu zonder dat diens gedrag dit absoluut noodzakelijk maakt, houdt een aantasting in van de menselijke waardigheid en het hart van de

conventie. Volgens de Grote Kamer van het EHRM houdt een reflexmatige klets in het gezicht door een politieagent dan ook zonder enige twijfel een schending in van artikel 3 EVRM, als vernederende behandeling (§§ 103-108). Op basis van de aangebrachte landeninformatie ziet het er naar uit dat de Taliban als overheid routinewijs en systematisch de niet-derogeerbare mensenrechten van de Afghaanse bevolking schendt.

Om een betere inschatting te kunnen maken over het beleid dat te verwachten valt van de Taliban nu ze de macht hebben overgenomen in heel Afghanistan, is het nuttig om te kijken naar het beleid van deze islamistische organisatie in het verleden. Indien de Taliban al decennia bepaalde praktijken hanteert, valt het te verwachten dat de organisatie deze lijn zal doorzetten.

Naast het eerdere beleid van de Taliban in gebieden onder hun controle, is het ook interessant om te kijken wie er juist binnen de Taliban de macht in handen heeft. Gaat het om een nieuwe, meer progressieve generatie? Uit het palmares van de huidige machthebbers vallen eveneens lessen te trekken voor de toekomst.

a. Lessen uit het verleden i. Leven in gebied onder controle van de Taliban voor de totale machtsovername (2001-2021)

Twee verschillende tijdschakers zijn relevant: de periode waarin de Taliban slechts bepaalde gebieden onder haar controle had, en de periode in de jaren 90 waar de Taliban net zoals vandaag de totale controle had over (quasi) het volledige land.

Uit de richtlijnen van UNHCR blijkt dat in gebieden die gecontroleerd werden door de Taliban in de periode 2001 - 2021 de dagelijkse controle over mensen hun leven repressief en dwingend was, en de rechtsstaat en menselijke waardigheid ondermijnde. Er werd systematisch gebruik gemaakt van geweld en intimidatie:

[citaat <https://www.refworld.org/docid/5b8900109.html>, p. 7]

In de ogen van UNHCR is de controle over het grondgebied door anti-overheidsmilitanten en de impact hiervan op de inwoners (in de vorm van onder meer het opleggen van een parallel systeem van berechting en het opleggen van illegale straffen, het bedreigen en intimideren van burgers) een fundamenteel aspect van de nood aan internationale bescherming:

[Ibid., p. 19]

De Taliban bediende zich in deze periode van bijzonder gewelddadige tactieken om gemeenschappen en individuen onder de knoet te houden om hun macht en controle te vestigen:

[Ibid.]

In een rapport van Human Rights Watch (2020) wordt benadrukt dat de zeer strikte interpretatie van de sharia verregaande gevolgen heeft voor het dagelijks leven van de Afghaanse onderdanen:

[citaat https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2020/06/afghanistan0620_web_0.pdf, p. 5]

In gebieden waar de Taliban de controle kreeg, werd een strikt regime afgedwongen waarbij elk verzet en elke afwijking van de norm opgelegd door de Taliban, met geweld werd bestraft. Eens een gebied onder de effectieve controle stond van de Taliban, dwong de organisatie een strikte interpretatie af van haar Islamitische principes en haar 'normen en waarden':

[citaat <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/03/Afghanistan-Recruitment-to-Taliban-29062017.pdf>, p. 18]

[citaat <https://www.refworld.org/docid/5b8900109.html>, p. 65-66]

Eens een gebied onder controle stond van de Taliban, werden mannen en vrouwen die werden beschuldigd van 'immoreel gedrag' door parallelle rechtbanken zwaar gestraft, met onder meer zweepslagen en doodvonnissen.

Deze straffen waren gebaseerd op een strikte interpretatie van sharia wetgeving. UNAMA beschouwt deze straffen als illegaal, crimineel en mogelijk ook oorlogsmisdaden:

[citaat <https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/coi-Afghanistan-targeting-society.pdf>, p. 22]

De Taliban controleerde en strafte de bevolking in de regio's onder hun controle:

[Ibid., p. 29-30]

UNAMA bevestigt ook de parallelle justitie die door de AGE's wordt opgelegd aan gebieden waar ze de controle in handen hebben. Naast executies leidt de werking van dit systeem tot straffen die volgens UNAMA wrede, onmenselijk en vernederend zijn:

[citaat

https://unama.unmissions.org/sites/default/files/afghanistan_protection_of_civilians_annual_report_2017_final_6_march.pdf, p. 36]

UNHCR rapporteerde in de richtlijnen van augustus 2018 nog dat in gebieden door AGE's bezet er geen vrijheid van beweging is, noch van meningsuiting, geen politieke participatie, geen toegang tot onderwijs en gezondheidszorg en geen toegang tot een rechtsmiddel. Een beschuldiging volstaat om geëxecuteerd te worden:

[citaat https://euaa.europa.eu/sites/default/files/Country_Guidance_Afghanistan_2019.pdf, p. 26-29]

Ook andere publicaties bevestigen dit:

[citaat https://euaa.europa.eu/sites/default/files/Country_Guidance_Afghanistan_2019.pdf]

Het blijkt duidelijk dat in de gebieden die onder de controle van de Taliban stonden in de periode tussen 2001 en 2021 er een verregaande sociale en religieuze controle was die alle aspecten van het dagelijkse leven beheerste. Gehoorzaamheid aan de extreme interpretatie van haar shariawetgeving dwong de Taliban af met extreem geweld. De Taliban maakte zich schuldig aan systematische mensenrechtenschendingen die de menselijke waardigheid op een fundamentele wijze ondermijnen, elke vorm van ontplooiing en ontwikkeling in de weg staan en de fysieke integriteit ondermijnen.

De analogie tussen Al-Shabaab (zoals beschreven in het arrest Sufi en Elmi) en de Taliban is duidelijk: het zijn beiden extremistische islamitische organisaties die respectievelijk grote delen van het land en het volledige grondgebied controleren. Beiden hebben een erg verregaande vorm van shariaregelgeving ingevoerd.

Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat Afghaanse onderdanen sterk worden beperkt in hun dagelijks leven, waarbij er verregaande instructies worden gegeven over de kledingstijl, gedragingen in het openbaar leven, educatie, sport, etc. Dit komt overeen met de door Al Shabaab gecontroleerde gebieden in Somalië. Voorts blijkt uit het bewijsmateriaal dat het EHRM in het arrest Sufi en Elmi heeft onderzocht, dat de straffen die Al-Shabaab oplegt wegens niet-naleving van hun regels, onder meer bestaan uit "steniging, amputatie, geseling en lijfstraffen", behandelingen die zo ernstig zijn dat zij neerkomen op foltering, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing, verboden bij artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens.

Uit verschillende rapporten blijkt dat de Taliban in Afghanistan gelijkaardige straffen oplegt in gebieden onder haar controle. Het EASO-verslag (2020) bepaalt hierover het volgende:

[citaat EASO, "Afghanistan: criminal law, customary justice and informal dispute resolution" van juli 2020, p. 21]

Belangrijk daarbij is nog dat hoe meer invloed de Taliban verkreeg in een regio, hoe strikter hun beleid en hun implementatie van de shariawetgeving werd. Nu de Taliban recent het volledige land in handen kreeg, en momenteel bezig is met het uitwerken van haar beleid, vormt dit een schrikwekkend beeld voor de toekomst.

Het vorige 'Islamitische emiraat', dat door dezelfde Islamitische organisatie werd geleid tussen 1996 en 2001, toont aan tot welke extreme ontsporingen dit kan leiden.

In haar resolutie van 16 september 2021, waarin het Europees Parlement onder meer aandringt bij de lidstaten om asielaanvragen van Afghanen opnieuw te beoordelen en geen Afghanen terug te sturen, herinnert het Europees Parlement eraan dat Afghanistan in de jaren 1990 onder de Taliban het voornaamste toevluchtsoord en hoofdkwartier van Al Qaeda vormde, die onder meer verantwoordelijk was voor de aanslagen van 9/11:

"overwegende dat Afghanistan in de jaren 1990 onder het Taliban-regime het voornaamste toevluchtsoord en operationeel hoofdkwartier was van internationale terroristische organisaties, met name Al Qaida, dat verantwoordelijk is voor talloze barbaarse, op burgers gerichte terroristische aanslagen in Azië, Afrika, Australië, Europa en Amerika, en voor de meest dodelijke terroristische aanslag in de geschiedenis van de mensheid op 11 september 2001 in de Verenigde Staten, waarbij bijna drieduizend mensen van meer dan negentig nationaliteiten om het leven kwamen;

B. overwegende dat de barbaarse aanslag in de Verenigde Staten twintig jaar geleden aanleiding gaf tot resolutie 1368 van de VN-Veiligheidsraad en tot de door de VS geleide interventie in Afghanistan in 2001, die heeft geleid tot de omverwerping van het Taliban-regime en de ontmanteling en neergang van Al Qaida en andere wereldwijde jihadistische organisaties, en dat de in dit verband geboekte vooruitgang nu ernstig wordt bedreigd;"¹³⁰

In een rapport van de US Department of State van 25 februari 2000, werd toegelicht dat de Taliban zich schuldig maakte aan talrijke mensenrechtenschendingen, en strikte en repressieve regels oplegde die werden afgedwongen door middel van extreme straffen. De Islamitische rechtbanken en religieuze politie dwongen een ultraconservatieve interpretatie van de Islam af door middel van extreme straffen zoals amputaties, stening en executies:

[citaat https://1997-2001.state.gov/global/human_rights/1999_hrp_report/afghanis.html]

Uit het boek van Ahmad Rashid genaamd 'Taliban' blijkt het extreme geweld waartoe de Taliban in staat was, zoals toen op een paar dagen tijd naar schatting 5000 tot 6000 burgers werden afgeslacht (onder meer via verstikking in containers in de woestijn):

[citaat <https://www.hrw.org/legacy/reports98/afghan/Afrepor0.htm>]

Het 'ministry of vice and virtue' oftewel de religieuze politie werd een notoir symbool van willekeurig misbruik tegen burgers:

[citaat <https://www.hrw.org/news/2021/09/29/afghan-women-frightening-return-vice-and-virtue>]

[citaat <https://www.washingtonpost.com/world/2021/09/08/afghan-vice-virtue-ministry/>]

Een artikel van BBC genaamd 'Summary amputations: Taliban justice in Afghanistan' illustreert het 'rechtssysteem' ten tijde van het vorige 'Islamitisch emiraat':

[citaat <https://www.bbc.com/news/world-asia-22311036>]

Hoewel de geschiedenis zich niet noodzakelijk blindelings zal herhalen, is deze context wel belangrijk voor een inschatting van de huidige situatie onder het bewind van de Taliban. De eerste indicaties dat de situatie dezelfde richting uitgaat, zijn echter nu reeds te vinden in objectieve bronnen. Het is duidelijk waartoe de Taliban in staat is eens ze de macht heeft veroverd in het land. Dit geldt des te meer nu blijkt dat diegenen die in de jaren 1990 het beleid bepaalden van de Taliban, ook vandaag de dag de machthebbers vormen.

b. Taliban-leiding

Uit het EASO rapport van januari 2022 blijkt dat de huidige interim regering volledig bestaat uit Talibanleden, waarvan er al velen dienden in de Talibanregering in de jaren 90. Verschillende leden van de huidige Talibanregering staan op de sanctielijst van de VN Veiligheidsraad. Voorts werd ook het Haqqani netwerk opgenomen binnen de Talibanregering, waarbij ze de minister van binnenlandse zaken leveren. Leden van het Haqqani netwerk zouden er nauwe banden op na houden met de terroristische organisatie Al Qaeda:

[citaat

https://www.ecoi.net/en/file/local/2066332/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf]

Het rapport 'The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security' van 28 januari 2022 van de VN Veiligheidsraad bevestigt dit beeld, waarbij de huidige machthebbers in Afghanistan allen Talibanleden zijn, waarvan er velen op de VN sanctielijst staan:

[citaat <https://reliefweb.int/report/afghanistan/situation-afghanistan-and-its-implications-international-peace-and-security-66>, p. 2]

Het Europees Parlement uitte in een resolutie van 16 september 2021 onder meer haar diepe bezorgdheid over de feitelijke regering van de Taliban, waarvan velen door de VS en VN op sanctielijsten geplaatst zijn en gezocht worden wegens terroristische activiteiten:

[citaat https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0393_NL.html]

Als we kijken naar wie concreet de sleutelposities in handen heeft bij de Taliban, dan blijkt uit hun palmares het complete gebrek aan respect voor mensenrechten.

Mullah Haibatullah Akhundzada is de huidige leider van de Taliban, en was als hoofd van justitie onder het Islamitisch emiraat in de jaren 90 verantwoordelijk voor de draconische straffen die de Taliban oplegde:

[citaat <https://www.longwarjournal.org/archives/2021/09/talibans-government-includes-designated-terrorists-ex-guantanamo-detainees.php>]

[citaat <https://www.bbc.com/news/world-asia-58235639>]

Muhammad Hasan Akhund is de eerste minister, en verleende in het verleden onder meer steun aan Osama Bin Laden:

[Ibid.]

Sirajuddin Haqqani is de vice leider van de Taliban, en minister van binnenlandse zaken (waardoor hij verantwoordelijk is voor binnenlandse veiligheid en politie). Hij is eveneens de leider van het Haqqani netwerk, en heeft een prijs van 10 miljoen USD op zijn hoofd staan wegens onder meer talrijke kidnappings en moorden op burgers:

"Rewards for Justice is offering a reward of up to \$10 million for information on Sirajud-din Haqqani, also

[citaat <https://rewardsforjustice.net/rewards/sirajuddin-haqqani/>]

Abdul Ghani Barader is de vice eerste minister, en de medeoprichter van de Taliban:

[citaat <https://www.longwarjournal.org/archives/2021/09/talibans-government-includes-designated-terrorists-ex-guantanamo-detainees.php>]

Khalil al Rahman Haqqani is de minister verantwoordelijk voor vluchtelingen, en de oom van Sirajuddin Haqqani. Hij is een leider van het Haqqani netwerk, en door de VS op een terrorismelijst geplaatst omwille van zijn banden met Al Qaeda. Er staat een prijs van 5 miljoen USD op zijn hoofd:

[Ibid.]

Mullah Taj Mir Jawad is het plaatsvervangend hoofd van de inlichtingendienst. Hij was verantwoordelijk voor het zogenaamde 'Kabul Attack Network', dat samen met onder meer Al Qaeda aanvallen uitvoerde in Kabul.

[Ibid.]

Abdul Baqi Haqqani is de minister van hoger onderwijs, en staat niet alleen op een sanctielijst van de VN veiligheidsraad, maar ook van de EU:

[citaat <https://www.longwarjournal.org/archives/2021/09/talibans-government-includes-designated-terrorists-ex-guantanamo-detainees.php>]

Abdul Haq Wasiq is het hoofd van de inlichtingendienst, en tijdens de vorige bewindspersoneel van de Taliban minister van veiligheid. In deze hoedanigheid was hij verantwoordelijk voor de relaties van de Taliban met buitenlandse strijders van Al Qaeda, en hun opleiding in trainingskampen.

Voorts meldt de VN veiligheidsraad dat hij gekend staat voor zijn repressieve methodes tegen tegenstanders van de Taliban:

[citaat <https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/1988/materials/summaries/individual/abdul-haq-wassiq>]

Mohammad Fazl is onderminister voor defensie, en heeft banden met Al Qaeda en de Islamic Movement of Uzbekistan¹⁴⁸, een organisatie die onder meer door de EU beschouwd wordt als een terroristische organisatie. Voorts wordt hij verdacht van het plegen van oorlogsmisdrijven, meer bepaald de moord op duizenden sjiiitische moslims:

[citaat <https://www.longwarjournal.org/archives/2021/09/talibans-government-includes-designated-terrorists-ex-guantanamo-detainees.php>]

Noorullah Noori is de minister voor grenzen en tribale zaken, en had banden met Al Qaeda. Ook hij wordt verdacht van het plegen van oorlogsmisdrijven, waaronder de moord op duizenden sjiiitische moslims:

[Ibid.]

Khairullah Khairkhwa is de minister voor informatie en cultuur. Hij zat gedurende 12 jaar opgesloten in Guantanamo, en zou banden met onder meer Al Qaeda hebben:

[Ibid.]

Dit is een greep uit de mannen die momenteel de macht hebben in Afghanistan. Het gaat om diezelfde personen die eind jaren '90 eveneens een leidende rol hadden binnen de Taliban, en van wie reeds werd vastgesteld dat hun beleid de mensenrechten niet respecteert.

Verontrustend is het feit dat er binnen de Taliban ideologische verschillen bestaan, waarbij er een jongere generatie is, die er een nog meer 'hardline approach' op na zou houden.

In een artikel van de Financial Times met de veelzeggende titel 'Afghanistan's Young Taliban: 'No compromise with the enemy of our martyrs' – Hardline views of the new generation run contrary to image leaders of the movement hope to portray' van 18 september 2021 blijkt dat de jongere generatie Talibs er een meer radicale visie op na houdt dan de oudere generatie, die in de jaren 90 de macht had in Afghanistan:

[citaat <https://www.ft.com/content/42f8f200-16ec-494e-90b4-e0a4fd2f47b9>]

Hoewel er een zekere mate van onduidelijkheid blijft, zijn er genoeg elementen voorhanden om te concluderen dat leven onder het Talibanbewind een reëel risico op ernstige schade cfr. artikel 48/4, b) van de Vreemdelingenwet met zich meebrengt, naar analogie met het arrest Sufi en Elmi van het EHRM. Dit gezien de radicale shariaregelgeving, de totale controle over het dagelijks leven van burgers, en het risico op draconische bestraffing voor de minste overtreding van deze opgelegde regels.

Indien men beweert dat vervolging vermeden kan worden door zich eenvoudigweg aan de regels van de Taliban te houden, zou een dergelijke bewering in strijd zijn met het beginsel in het vluchtelingenrecht dat vluchtelingen niet gedwongen mogen worden om ontwijkende of conformerende maatregelen te nemen om vervolging te vermijden, zoals het niet dragen van de voorgeschreven kledij, het doen alsof ze de regerende partij steunen, discreet zijn over hun seksuele geaardheid of het zich onthouden van religieuze praktijken.

Aldus zijn er wel degelijk elementen voorhanden waardoor verzoeker in aanmerking komt om erkend te worden als vluchteling of om het subsidiaire beschermingsstatuut te verkrijgen. Minstens is er bijkomend onderzoek hiernaar nodig.

4. Reisrestricties

Zoals hierboven reeds aangehaald, kondigde de woordvoerder van de Taliban recent aan dat het niet toegestaan is voor Afghanen om het land te verlaten, tenzij hun bestemming gekend is bij de Taliban.

Het is niet duidelijk welke straffen de Taliban voorziet voor het overtreden van deze regel. Verder onderzoek is dus aangewezen.

Beschikbare bronnen stellen het volgende:

[citaat

https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf, p. 56]

Zoals eveneens hierboven reeds uiteengezet, zal de Taliban met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid op de hoogte zijn van verzoekers verblijf in Europa. Bovendien heeft de Talibanleiding aanvankelijk een zeer zorgwekkende intentie uitgesproken om terugkeerders vanuit het Westen aan een rechtbank te onderwerpen.

Gelet op de visie van de Taliban op het Westen, het draconische karakter van straffen voor de minste inbreuk tegen de regels van de Taliban en het misbruik dat plaatsvindt in gevangenissen (cf. supra), is de kans reëel dat verzoeker het risico zal lopen op ernstige schade, en aldus nood heeft aan internationale bescherming. Minstens moet hiernaar verder onderzoek worden verricht, en elke twijfel worden uitgesloten.

5. ISKP

Er spelen zich twee parallelle niet-internationaal gewapende conflicten af op het Afghaanse territorium, waaronder één tussen ISKP en de Taliban.

Islamic State Khorasan Province (ISKP) is een gewapende groepering actief in Afghanistan die trouw zwoer aan het IS-kalifaat in 2015, die hoofdzakelijk gevestigd is in Nangarhar, de provincie van herkomst van verzoeker, en Kunar.¹⁵⁹ De afgelopen jaren is het aantal ISKP leden geslonken door doeltreffende acties van de Verenigde Staten, het voormalige Afghaanse leger en de Taliban over de afgelopen jaren heen. Vandaag opereert ISKP voornamelijk via autonome cellen, met een hoger aantal in Kunar en Nangarhar.

Echter, door de terugtrekking van buitenlandse troepen wier eerdere maatregelen ter bestrijding van terrorisme hun activiteiten in Afghanistan hadden beperkt, melden observatoren een heropleving van ISKP.¹⁶¹ De groep maakt gebruik van het machtsvacuüm en het gebrek aan politieke stabiliteit om meer voet aan de grond te krijgen en een uitdaging te vormen voor de heerschappij van de Taliban, het monopolie op geweld en pogingen om internationale erkenning te krijgen. Bovendien probeert ISKP gedesillusioneerde Taliban-strijders en andere kleinere militante groeperingen onder haar vleugels te nemen. Hoewel de Taliban hebben aangekondigd hard te zullen optreden tegen ISKP en dat Afghanistan niet zal worden gebruikt als een lanceerplatform voor invallen in buurlanden, roept het groeiende aantal aanvallen dat wordt opgeëist door of toegeschreven aan ISKP, bezorgdheid op over de vraag of de Taliban voldoende weerwerk kan bieden. Ondanks het feit dat de Taliban er in het verleden in zijn geslaagd belangrijke ISKP-districten over te nemen, wordt melding gemaakt van meer aanvallen door ISKP en de moeilijkheid van de Taliban om weerwerk te bieden aan de groepering op verschillende plaatsen nu deze laatste overgaan van een opstand in guerrillastijl naar een regering.

Daarenboven vormt de aanwezigheid van IS-KP niet alleen in zichzelf een dreiging, maar eveneens de reactie van de Taliban op deze aanwezigheid. Zo maakt het EASO COI Report van januari 2022 melding van vergeldingsacties tegen mensen die ervan worden verdacht banden te hebben met ISKP. Echter, deze verdenkingen zijn niet steeds gestoeld op objectieve aanwijzingen. Sommige bronnen maken melding van misbruik van deze redenering om mensen te viseren. Dergelijke incidenten zouden zijn gemeld in het bijzonder in de Nangarhar provincie, de provincie van herkomst van verzoeker:

[citaat

https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf, p. 47-48]

Zodoende staat Afghanistan op de eerste plaats in de 2021 Global Terrorism Index als meest geteisterd door terrorisme van alle landen van de wereld in 2021, met twee van de drie meest dodelijke terroristische groeperingen op het territorium, ISKP en de Taliban.

Tot slot moet er gewezen worden op het risico op serieuze onderrapportering van het aantal geweldsincidenten. Zo haalt een bron van Human Rights Watch aan dat slechts tien procent van de incidenten gerapporteerd worden:

[citaat <https://www.ecoi.net/en/document/2069263.html>]

Net omwille van dit serieuze risico op onderrapportering van de geweldsincidenten veroorzaakt door de strijd tussen ISKP en de Taliban, en het feit dat verzoekers regio van herkomst meer getroffen wordt dan andere regio's, is verder onderzoek op dit vlak ook aangewezen.

Het is ondanks de schaarste aan informatie duidelijk dat de situatie in Afghanistan en verzoekers regio van herkomst, uiterst volatiel is. Net omwille van dit serieuze risico op onderrapportering van de geweldsincidenten veroorzaakt door de strijd tussen ISKP en de Taliban, en de opkomst van IS en Al-Qaeda, is verder onderzoek ook op dit vlak aangewezen.

Ook uw Raad oordeelde zeer recent in die zin:

[citaat RvV 31 maart 2022, nr. 270 813]

6. Socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan

Verwerende partij stelt dat het in de bestreden beslissing heeft onderzocht of de algemene socio-economische en humanitaire situatie en de leefomstandigheden in Afghanistan onder het toepassingsgebied van artikel 48/4, §2, b) van de Vreemdelingenwet vallen.

Zij verwijst naar een arrest van het Hof van Justitie waaruit volgt dat de ernstige schade cf. artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet moet voortvloeien uit de gedragingen van derden, en dat de gevaren waaraan de bevolking van een land of een deel van de bevolking in het algemeen is blootgesteld, normaliter op zich geen individuele bedreiging vormen die als ernstige schade kan worden aangemerkt. Zij verwijst eveneens naar het 'uiterst uitzonderlijke karakter' van de toepassing van artikel 3 EVRM in dit soort gevallen.

In het hierboven reeds aangehaalde arrest Sufi en Elmi t. het Verenigd Koninkrijk (nr. 8319/07, 28 juni 2011) oordeelde het EHRM als volgt:

[citaat voormeld arrest]

Belangrijk voor het oordeel van het EHRM of de erbarmelijke levensomstandigheden in de vluchtelingenkampen in Somalië de drempel van artikel 3 EVRM behaalden, was de vraag of de humanitaire crisis in de vluchtelingenkampen overwegend het gevolg was van de directe en indirecte gedragingen van de partijen in het conflict, of eerder werd veroorzaakt door armoede en een gebrek aan overheidsmiddelen en -voorzieningen om met dergelijke situatie om te gaan, al dan niet in combinatie met natuurlijke fenomenen zoals droogte.

In het arrest S.H.H. t. het Verenigd Koninkrijk (nr. 60367/10, 29 januari 2013) maakte het EHRM de parallel tussen de situatie in Sufi en Elmi, en de situatie in Afghanistan. Het Hof oordeelde dat de situatie in Afghanistan en Somalië toen niet vergelijkbaar was, en verwees hiervoor onder meer naar het feit dat Afghanistan op dat ogenblik een functionerende centrale regering had:

[citaat voormeld arrest]

Zoals reeds uitvoerig werd uiteengezet, is het duidelijk dat de situatie in Afghanistan vandaag niet meer vergelijkbaar is met de situatie ten tijde van dit arrest. Afghanistan heeft niet langer een functionerende centrale regering, en het land staat volledig onder de controle van een islamistische groepering (die – zoals hierboven reeds aangetoond – zeer gelijkaardig is aan Al Shabaab).

De vraag die rest voor de beoordeling onder artikel 48/4, §2, b) van de Vreemdelingenwet (en bij uitbreiding artikel 3 EVRM), is dus of er thans sprake is van een precare socio-economische/humanitaire situatie in Afghanistan, en of deze overwegend te wijten is aan de gedragingen van de taliban.

Verzoeker wenst op te merken dat verwerende partij wederom geen rekening heeft gehouden met de kritische bemerkingen omtrent de beschikbaarheid van betrouwbare bronnen ter plaatse. Uit de informatie die in dit verzoekschrift wordt opgenomen, blijkt zeer duidelijk hoe precair de socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan daadwerkelijk is, en de oorzaken hiervan. Verwerende partij diende een grondige, zorgvuldige en correcte beoordeling te maken, quod non.

Vooreerst moet worden opgemerkt dat de situatie in Afghanistan reeds voor de machtsovername door de Taliban erg precair was:

[citaat https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/re-sources/EN_51.pdf, p.2]

Nadien is de situatie alleen maar verslechterd. Bij wijze van voorbeeld kan worden gewezen op volgende bronnen:

[Ibid.]

[citaat https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/AFG%20External%20Sitrep_17%20March_FINAL.pdf]

[citaat https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Afghanistan_%20Economic%20Roots%20of%20the%20Humanitarian%20Crisis.pdf]

[citaat <https://www.ipsnews.be/artikel/afghanistan-kan-honger-straks-meer-slachtoffers-maken-dan-20-jaar-oorlog>]

[citaat https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/re-sources/A_76_667_E.pdf]

[citaat

https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf]

Miljoenen Afghanen in Afghanistan riskeren op dit moment acute armoede en zelfs de door door uithongering. Meer dan de helft van de Afghaanse bevolking heeft als gevolg van de huidige situatie en de neerwaartse economische spiraal dringend humanitaire hulp nodig. Eind 2021 waarschuwde International Rescue Committee nog dat er in 2022 een bijna universele armoede zou kunnen heersen, waarbij 97% van de Afghanen het gevaar loopt onder de armoedegrens te moeten leven. Het stelde ook dat de Afghaanse bevolking geconfronteerd wordt met een gebrek aan cashgeld en dat de prijzen van basisproducten – van voedsel tot medicijnen – de pan uitswingen.

Van de oproep van UNICEF om een bedrag van 2 miljard dollar bijeen te krijgen, om de uitdagingen waarmee de Afghaanse kinderen in 2022 geconfronteerd worden, aan te pakken, is voorlopig slechts een verwaarloosbaar deel verzameld (begin maart ging het om 15%).

De snelheid van de economische ineenstorting van Afghanistan is ongezien. Elke week worden meer Afghanen gedwongen om hun toevlucht te nemen tot onvoorstelbare overlevingsmechanismen, zoals het uithuwelijken van erg jonge dochters, kinderen van school halen om te werken, tot zelfs het verkopen van organen.

Midden maart 2022 werd duidelijk dat sinds januari 2022 in totaal al meer dan 13.000 pasgeboren baby's overleden zijn, een toename die vermoedelijk wordt verergerd door verontrustende ondervoeding en ziekten gerelateerd aan uithongering en de ineenstorting van de gezondheidszorgsector van het land.

Deze dramatische verslechtering in de humanitaire situatie van de Afghaanse bevolking, is onlosmakelijk verbonden met de machtsovername door de Taliban.

De huidige feitelijke regering wordt door geen enkel land ter wereld officieel erkend. Na de machtsovername werden wereldwijd economische sancties uitgevaardigd. De internationale financiering van Afghanistan werd opgeschort en in uitvoering van een door de VN-Veiligheidsraad aangenomen sanctieregime, werden miljarden dollars aan Afghaanse tegoeden in het buitenland, vooral in de Verenigde Staten, bevroren nadat de Taliban het land op niet-democratische en illegitieme wijze hadden overgenomen.

De hierboven aangehaalde bronnen spreken duidelijk over een ongeziene crisis, die niet louter het gevolg is van de reeds bestaande precaire humanitaire situatie voor de machtsovername door de Taliban, maar die volledig ontspoord is na de machtsovername. Het is pas nadien dat de economie van het land in een dergelijk neerwaartse spiraal is terechtgekomen, doordat als gevolg hiervan miljarden aan tegoeden werden bevroren en humanitaire hulp grotendeels werd stopgezet. De parallel met Sufi en Elmi is duidelijk. Bijna 80% van de begroting van de vorige Afghaanse regering was afkomstig van de internationale gemeenschap. Met dat geld werden voor de val van de regering ziekenhuizen, scholen, fabrieken en ministeries gefinancierd.

De Verenigde Staten bevroren 9.5 miljard dollar aan tegoeden van de Centrale Bank van Afghanistan:

[citaat <https://www.hrw.org/news/2022/03/17/time-running-out-address-afghanistans-hunger-crisis>, p. 2-3]

De gevolgen van deze bevroren tegoeden zijn zeer verregaand, omdat het financiële systeem wereldwijd grotendeels in dollars opereert.

[citaat https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Afghanistan_%20Economic%20Roots%20of%20the%20Humanitarian%20Crisis.pdf]

[citaat https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_01_EASO_COI_Report_Afghanistan_Country_focus.pdf]

[Ibid., p. 2-3]

[citaat <https://www.undp.org/publications/afghanistan-socio-economic-outlook-2021-2022-averting-basic-needs-crisis>]

De tot nog toe toegekende humanitaire hulp is voorwaardelijk en gebrekkig, en onderhevig aan de beperkingen die zijn opgelegd voor de banksector en de internationale humanitaire en ontwikkelingshulp. Dit is het directe resultaat van het feit dat de Afghaanse de facto regering niet erkend wordt door de internationale gemeenschap.

Het is niet de gedraging van de internationale gemeenschap – namelijk het slechts beperkt verlenen van hulp, die hoe dan ook tekortschiet – die aan de basis ligt van de huidige situatie, maar de gedraging van de feitelijke regering die tot gevolg heeft gehad dat hulp in ongeziene mate geboden moet worden, maar tegelijkertijd niet geboden kan worden.

Met het oog op regionale veiligheid en stabiliteit, riep de gouverneur van de Pakistaanse provincie Punjab eind december 2021 op om de bevroren tegoeden vrij te geven en om onvoorwaardelijke hulp te voorzien aan de Afghaanse bevolking, om te vermijden dat deze door de economische stabiliteit dreigt te verhongeren.¹⁸²

In februari 2022 trok Antonio Guterres, de Secretaris-Generaal van de VN, nog aan de alarmbel omdat voorlopig slechts 9% van de benodigde 4,4 miljard dollar aan fondsen toegezegd waren (eind maart 2022 bedroeg dit nog steeds slechts 13%):

[citaat <https://twitter.com/antonioguterres/status/1491759606254604290>]

De 3.5 miljard dollar die de Verenigde Staten opnieuw aan de Afghaanse bevolking wil geven, via humanitaire hulp, stoot op veel kritiek. Onder andere Human Rights Watch wees erop dat de huidige beperkingen voor de Afghaanse banksector het vrijwel onmogelijk maken om het geld ook effectief naar het land te sturen of er uit te geven.

[citaat <https://www.hrw.org/news/2022/02/11/biden-seeks-seize-afghanistans-assets>]

De Afghaanse Centrale Bank gaf meteen na deze mededeling te kennen dat het nooit zou aanvaarden dat de 7 miljard dollar aan tegoeden zou gesplitst worden, en ook oud-president Hamid Karzai maakte duidelijk dat alle bevroren tegoeden aan de Afghaanse bevolking toebehoort.

In februari van dit jaar bleek dat de VN zelfs haar eigen middelen in Afghanistan niet kan aanwenden, omdat het hier eenvoudigweg niet aan kan. Zo zou het VN Ontwikkelingsprogramma (UNDP) in Afghanistan 135 miljoen dollar op een Afghaanse rekening hebben staan, die het niet kan gebruiken omdat het niet omgezet kon worden in afghani, de Afghaanse munteenheid.

Eind januari 2022 bespraken vertegenwoordigers van de Taliban met een aantal Westerse landen de situatie in het kader van gesprekken in Oslo. Ook daar drukten de deelnemende partijen hun bezorgdheid uit over het feit dat er nog steeds bepaalde belemmeringen bestaan met betrekking tot het verlenen van

humanitaire hulp en benadrukten ze dat het van belang is dat alle voorwaarden en belemmeringen voor de verstrekking van humanitaire hulp snel worden weggenomen:

[citaat <https://pajhwok.com/2022/01/28/us-european-envoys-discuss-rights-humanitarian-situation-with-taliban/>]

Zolang de Afghaanse regering niet erkend wordt en betere samenwerking niet mogelijk gemaakt wordt, dreigt het acuut tekort aan humanitaire hulp zich in de toekomst verder te zetten. Het verlenen van humanitaire en financiële hulp wordt namelijk ook gekoppeld aan het gebrek aan transparantie met betrekking tot de bestemming van deze middelen en de vrees dat deze louter zullen dienen ter ondersteuning van de niet-legitieme Taliban-regering. Daarbij is het niet eens uitgesloten dat deze middelen louter aangewend zullen worden om staatsapparaat mee te bedienen of dat zij zelfs in de zakken van regeringsfunctionarissen van de Taliban zullen belanden. Er heerst dus een groot wantrouwen ten opzichte van het toekennen van deze middelen zolang er niet meer transparantie is of zolang er geen waarborgen bestaan dat zij louter in het voordeel van de Afghaanse bevolking zullen gebruikt worden.

In een toespraak van Deborah Lyons, Speciale Vertegenwoordiger van de VN voor Afghanistan, gericht aan de VN-Veiligheidsraad, van 2 maart 2022 benadrukt zij nogmaals dat de afgelopen periode gekenmerkt werd door besluiteloosheid, aanhoudende sancties en ongestructureerd politiek engagement, die de vitale sociale en economische systemen ernstig aantasten en de Afghaanse bevolking in grotere onzekerheid brengen. Ze verwees eveneens naar de onvermijdelijke samenwerking die de internationale gemeenschap met de Taliban zal moeten aangaan, wil ze de Afghaanse bevolking kunnen bijstaan, hoewel erkend moet worden dat er nog steeds een blijvend wantrouwen bestaat tussen de Taliban en een groot deel van de internationale gemeenschap, en zelfs de landen en bureaus in de regio. Ze spreekt over een 'conflict van perspectieven' dat de basis vormt van een ernstige breuk en een golf van wantrouwen die aangepakt moeten worden.

De vrees dat de toegekende middelen niet efficiënt en niet voor de doeleinden waarvoor ze bedoeld zijn, zullen ingezet worden, is niet uit de lucht gegrepen en steunt op de ervaring en de praktijk in Afghanistan:

[citaat <https://tolonews.com/index.php/afghanistan-177177>]

De Afghaanse bevolking klaagt overigens ook dat een gebrek aan transparantie in het hulpproces tot gevolg heeft dat de humanitaire hulp niet wordt toegekend aan de meest kwetsbare mensen:

[citaat <https://tolonews.com/index.php/afghanistan-176986>]

De situatie is zodanig precair, dat het Wereld Voedselprogramma (WPF) zich geconfronteerd ziet met een situatie waarin het haar taken niet meer zal kunnen uitoefenen als het niet onmiddellijk gefinancierd kan worden:

[citaat <https://tolonews.com/index.php/afghanistan-177298>]

In een halfjaaroverzicht wordt met betrekking tot de eerste termijn van zes maanden waarin de Taliban de feitelijke macht hebben over Afghanistan, eveneens geconcludeerd dat de machtsovername de ineenstorting van het banksysteem heeft veroorzaakt, de bevrozing van Afghaanse tegoeden, de niet-erkenning van de huidige regering door de internationale gemeenschap en de vermindering van de internationale hulp, hetgeen de economische groei sterk heeft beïnvloed.

Eenzelfde conclusie wordt gemaakt met betrekking tot de precare toestand van de gezondheidszorg in het land, die rechtstreeks beïnvloed wordt door het bevrozen van de Afghaanse tegoeden:

[citaat <https://pajhwok.com/2022/02/17/ieas-half-year-achievements-opportunities-and-challenges/>]

Volgens de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Antony Blinken, moeten de Taliban hun beleid ernstig hervormen als ze internationaal erkend willen worden, hierbij verwijzend naar het respect voor mensenrechten en vrij verkeer, het stopzetten van represailles en het bestrijden van terrorisme.

Ook de Russische minister van Buitenlandse Zaken, Sergey Lavrov, heeft begin dit jaar nog de erkenning van de Taliban-regering gekoppeld aan het nakomen van hun beloften. Hij benadrukte tegelijkertijd dat er van een erkenning voorlopig nog geen sprake kan zijn. Nog stelde Lavrov dat de humanitaire hulp een bijzonder belangrijke rol zal spelen in de socio-economische crisis in het land.

Dat de beperkte financiering en de bevrozing van financiële tegoeden het rechtstreekse gevolg is van het feit dat de Taliban aan de macht gekomen zijn in Afghanistan en er een strikt conservatief en islamistisch bewind voeren, komt nog zeer goed tot uiting in de reactie van de Wereldbank naar aanleiding van de beslissing van de Taliban om meisjes toch niet naar school te laten gaan. De Wereldbank heeft vier projecten, ter waarde van 600 miljoen dollar opgeschort en beklemtoonde in dat verband dat internationale donoren terughoudend zijn om financiële steun aan de niet-erkende Afghaanse regering uit te keren, waarbij eveneens wordt verwezen naar het niet-transparante gebruik ervan door de Taliban en zelfs de vrees dat deze middelen voor de eigen organisatie en het betalen van de eigen leden wordt aangewend:

[citaat <https://foreignpolicy.com/2022/04/01/world-bank-freeze-afghanistan-taliban-economic-impact/#:~:text=The%20World%20Bank%20has%20suspended,largest%20humanitarian%20and%20economic%20disasters>]

Niettegenstaande de vele inspanningen die de internationale gemeenschap levert om alsnog (beperkte) humanitaire hulp te voorzien, kan hoe dan ook aangenomen worden dat huidige de facto-regering van de

Taliban door diens machtsovername en diens gedragingen, o.a. als gevolg het voorgaande langdurige, gewapende conflict waarbij deze groepering een van de hoofdfactoren was, rechtstreeks aan de basis ligt van de huidige precaire socio-economische en humanitaire situatie. Door de fundamentele mensenrechtenschendingen en valse beloftes van de Taliban-regering, weigeren buitenlandse regeringen om met hen samen te werken.

Verzoeker wenst nog te verwijzen naar een erg recent arrest van uw Raad:

[citaat RvV 31 maart 2022, nr. 270 813]

Ook verzoeker bevindt zich in een erg kwetsbare situatie bij terugkeer naar Afghanistan. Hij heeft geen mannelijke verwanten in Afghanistan die het voor hem kunnen opnemen. Bovendien is er ook geen mannelijk gezinshoofd meer, nu zijn vader al jaren geleden is overleden.

De erbarmelijke socio-economische en humanitaire situatie is sinds augustus 2021 nog erg verslechterd. De hoofdrede hiervoor is de machtsovername door de Taliban en de reactie van de internationale gemeenschap daarop in de vorm van het bevriezen van gelden, en het treffen van andere economische sancties.

Doordat de Taliban, die nota bene een door de internationale gemeenschap beschouwde terroristische organisatie zijn, waarvan verschillende hooggeplaatste leden op een VN-sanctielijst staan, met geweld en op ondemocratische wijze de macht hebben overgenomen van de rechtmatige, democratisch verkozen en internationaal erkende Afghaanse regering, wordt deze feitelijke regering tot op vandaag door geen enkel land ter wereld officieel erkend.

Als gevolg van het feit dat deze regering niet erkend wordt door de internationale gemeenschap, werden Afghaanse financiële tegoeden en buitenlandse activa, ter waarde van enkele miljarden dollars, geblokkeerd en werden financiële sancties uitgevaardigd. Dit gebeurde op basis van de op unanieme wijze aangenomen resolutie 2611 (2021) van de VN-Veiligheidsraad van 17 december 2021, die, in de strijd tegen het terrorisme van de Taliban, voorziet in de verlening van de sanctieregeling van resolutie 2255 (2015) tegen personen en entiteiten die reeds vóór resolutie 1988 (2011) aangeduid waren als behorende tot de Taliban.

De Taliban verbiedt dan geen humanitaire hulp op het grondgebied, wel is er een frappante stijging in het aantal geweldsincidenten ten aanzien van de humanitaire operaties op het Afghaans grondgebied. De Verenigde Naties zetten hun humanitaire operaties in het land voort, maar documenteerden tussen 19 augustus en 31 december 2021 196 incidenten die rechtstreeks betrekking hadden op hun werkzaamheden, in de eerste plaats hun personeel. Het gaat om een significante stijging van de 34 gedocumenteerde incidenten in dezelfde periode in 2020.

Doordat de Taliban (en vele van haar leiders) aangemerkt staat als een terroristische organisatie, en zich ook als nieuwe regering nog steeds schuldig maakt aan talrijke en grootschalige mensenrechtenschendingen, is het weinig waarschijnlijk dat de geldende internationale sancties tegen de groepering op afzienbare tijd zullen worden teruggedroefd, noch dat de internationale gemeenschap de Talibanregering zal erkennen als officiële leiders van Afghanistan. Enig perspectief op verbetering is bijgevolg niet aanwezig.

De acties of gedragingen van de Taliban, waaronder diens fundamenteel gebrek aan respect voor mensenrechten, hebben aldus de verslechtering van de reeds precaire situatie van de Afghaanse burgers tot rechtstreeks gevolg, via de financiële en economische gevolgen op internationaal niveau. Op die manier hebben de gedragingen van de Taliban indirect een enorme impact op de huidige precaire socio-economische en humanitaire omstandigheden.

Zoals hierboven aangetoond, behaalt de huidige situatie in Afghanistan eveneens de drempel van artikel 3 EVRM, doordat de overgrote meerderheid van de Afghaanse bevolking, waaronder verzoeker en zijn gezin, in een situatie van extreme armoede is beland, waarbij zij niet meer in staat zijn om in hun elementaire levensbehoeften te voorzien zoals voedsel en hygiëne.

Net zoals in Sufi en Elmi is dit het gevolg van gedragingen van een islamitische groepering die de de facto controle heeft over het grondgebied.

Verzoeker meent dan ook dat hij ook om deze reden in aanmerking komt voor een internationale beschermingsstatus."

2.1.2. In een nota met opmerkingen zet de commissaris-generaal uiteen dat geen gegrond middel werd aangevoerd. Hij brengt tevens volgende stukken ter kennis:

- het EUAA-rapport "Country Guidance Afghanistan" van april 2022;
- "Algemeen Ambtsbericht Afghanistan" van maart 2022.

2.1.3. In een aanvullende nota van 24 maart 2023 brengt de commissaris-generaal de volgende documenten ter kennis:

- het EUAA rapport "COI Query Afghanistan Major legislative, security-related, and humanitarian

- *developments* van 4 november 2022;
- het EUAA rapport *“Country Guidance: Afghanistan”* van januari 2023;
- het EUAA-rapport *“Afghanistan Security Situation”* van augustus 2022;
- de COI Focus *“Afghanistan. Veiligheidsincidenten (<ACLED) per provincie tussen 16 augustus 2021 en 30 juni 2022”* van Cedoca van 23 september 2022;
- de COI Focus *“Afghanistan. Veiligheidssituatie”* van Cedoca van 5 mei 2022;
- het EASO-rapport *“Afghanistan Country Focus”* van januari 2022;
- het EUAA-rapport *“Key socio-economic indicators in Afghanistan and in Kabul city”* van augustus 2022;
- het EASO-rapport *“Afghanistan. Key socio-economic indicators, state protection, and mobility in Kabul city. Mazar-e Sharif, and Herat City”* van augustus 2020;
- het EUAA-rapport *“Afghanistan: Targeting of Individuals”* van augustus 2022.

2.1.4. In een aanvullende nota van 28 maart 2023 brengt verzoeker actuele landeninformatie bij van UNHCR, Nansen, DRC, Freedom House, The Guardian, Brookings Institution, EUAA, Amnesty International met betrekking tot de situatie in Afghanistan. Hij brengt de volgende documenten ter kennis:

- Powerpoint UNHCR's *“International Protection Needs of People Fleeing Afghanistan November 2022”* interview Nansen van 17 november 2022 (stuk 1);
- een eindadvies OKAN (stuk 2);
- een certificaat hoeknaadlassen (stuk 3);
- een certificaat Nederlands (stuk 4);
- een certificaat inburgering (stuk 5);
- een attest werk (stuk 6);
- een attest pleegzorg (stuk 7);
- Briefwisseling met Buitenlandse Zaken over de Afghaanse ambassade (stuk 8);
- een attest van de Afghaanse Ambassade (stuk 9).

2.1.5. In een aanvullende nota die wordt neergelegd ter terechtzitting, legt verzoeker een *“Werkattest – aanbidding vast contract”* neer.

2.2. De Raad onderzoekt het verzoek om internationale bescherming bij voorrang in het kader van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet (artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet).

Het arrest moet gemotiveerd zijn en geeft aan waarom verzoeker al dan niet beantwoordt aan de criteria van artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, waarbij de Raad duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet die hem ertoe brengen die beslissing te nemen. Hij dient daarbij in het kader van de devolutieve werking van het beroep niet noodzakelijk expliciet op elk aangevoerd argument in te gaan.

Een resem aangevoerde rechtsregels die verzoeker geschonden acht laat op zich niet toe om vast te stellen dat hij een nood heeft aan internationale bescherming.

Een verwijzing naar een arrest van de Raad is niet dienstig bij gebrek aan precedentenwerking.

2.3. De bewijslast inzake de gegrondheid van een verzoek om internationale bescherming rust in beginsel op de verzoeker zelf. Dit basisprincipe is wettelijk verankerd in artikel 48/6, § 1, eerste lid, van de Vreemdelingenwet. Verzoeker is bijgevolg verplicht om de gegevens te verstrekken die nodig zijn voor een correcte beoordeling van de feiten en omstandigheden waarop hij zich beroept. De commissaris-generaal werkt voor de bepaling van de relevante elementen van dat verzoek met de verzoeker samen. Deze samenwerkingsplicht bestaat er in de eerste plaats in dat het Commissariaat-generaal nauwkeurige en actuele informatie verzamelt over de algemene omstandigheden in het land van herkomst. Dit vloeit logischerwijze voort uit het feit dat het doel van de procedure voor de toekenning van internationale bescherming er in bestaat na te gaan of een verzoeker al dan niet nood heeft aan internationale bescherming, en bij de beoordeling van deze beschermingsnood niet alleen met de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker rekening wordt gehouden, maar ook met algemene omstandigheden in het land van oorsprong op het tijdstip waarop een beslissing wordt genomen (artikel 48/6, § 5, van de Vreemdelingenwet).

Wat de persoonlijke omstandigheden betreft, is verzoeker in wezen de enige die in staat is om informatie hierover te verschaffen.

De relevante elementen omvatten luidens artikel 48/6, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet onder meer, verzoekers verklaringen en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek indient. Verzoeker geeft zo gedetailleerd en correct mogelijke informatie over alle facetten van zijn identiteit, leefwereld en asielrelaas. Er worden correcte en coherente verklaringen, en desgevallend documenten, verwacht met betrekking tot de identiteit, nationaliteit, leeftijd, achtergrond, ook die van relevante familieleden, landen en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere asielverzoeken en afgelegde reisroute.

Er kan van verzoeker dan ook worden verwacht dat hij inzicht verschaft in zijn werkelijke achtergrond, het werkelijk (familiaal) netwerk waarop hij kan steunen en persoonlijke omstandigheden waarin hij zal terechtkomen bij een terugkeer naar Afghanistan. Hierbij is het tevens aan verzoeker om inzicht te geven welk risico hij loopt bij een terugkeer nu de taliban de overheid uitmaakt.

Verzoeker werd bij aanvang van de procedure gevraagd om een overzicht te geven van alle feiten die hebben geleid tot zijn vlucht uit zijn land van herkomst, waarop hij verhaalde dat zijn vader werd gedood door de taliban omwille van zijn werk voor het Afghaanse leger. Verzoeker zelf weigerde later de samenwerking met de taliban, waardoor hij vreest te zullen worden gedood door de taliban, waarbij hij ook verwijst naar zijn broer die eerder vertrok om dezelfde reden. Er werd verzoeker meegedeeld dat hij al zijn problemen had uiteengezet en er werd haar gevraagd of hij daarnaast nog problemen heeft met de autoriteiten, medeburgers of problemen van algemene aard. Verzoeker gaf aan veel algemene problemen te hebben: *“We konden niet naar school of naar de stad. Als we ergens heen gingen dan stelden ze ons vragen waar we naartoe gingen en waarom. Ze zeiden zelfs dat we geen nationale identiteitskaarten (taskara’s) mochten gebruiken en dat ze zelf taskara’s zouden maken. Het was niet toegestaan om ’s avonds buiten te gaan.”* Tot slot wordt verzoeker gevraagd of hij nog iets wenst toe te voegen, waarop hij aangeeft van niet.

De bestreden beslissing wees er terecht op dat verzoekers opeenvolgende verklaringen over zijn asielmotieven bij aanvang van de procedure en tijdens het persoonlijk onderhoud, niet geloofwaardig zijn. De bestreden beslissing stelde in dit verband terecht het volgende vast:

“U verklaart dat u niet naar Afghanistan kan terugkeren omdat u daar bedreigd werd door de taliban opdat u zich bij hen zou aansluiten, omdat uw vader een militair was. U bent er evenwel niet in geslaagd dit aannemelijk te maken, om onderstaande redenen.

Wat betreft uw verklaring dat u Afghanistan heeft verlaten uit vrees voor rekrutering door de taliban en u omwille hiervan een vrees voor vervolging zou dienen te koesteren in geval van terugkeer (CGVS p. 14), dient er vooreerst op gewezen te worden dat uit de beschikbare informatie in het administratief dossier (zie map ‘Landeninformatie’) blijkt dat de taliban zelden gebruik maakte van gedwongen rekrutering omdat ze voldoende vrijwilligers hebben die zich bij hen willen aansluiten. Rekrutering door de taliban is doorgaans gebaseerd op lokale verankering. Er wordt beroep gedaan op familiale en clanloyaliteit, tribale banden, persoonlijke vriendschappen, sociale netwerken en gemeenschappelijke belangen. Individuele en gedwongen rekrutering zoals door u wordt beschreven, komt slechts zelden voor. Doorgaans beschikken de taliban immers over voldoende vrijwilligers. Dat een dergelijke rekrutering zou plaatsvinden zonder enige tussenkomst van de lokale vertegenwoordigers is in de tribale Afghaanse samenleving dan ook veeleer ongeloofwaardig. U slaagt er bovendien niet in in concreto aannemelijk te maken dat uw persoonlijk geval afwijkt van de hiervoor geschetste rekruteringswijze van de taliban. Uit uw verklaringen blijkt niet dat er ten aanzien van u een beroep werd gedaan op familiale en clanloyaliteit, tribale banden, persoonlijke vriendschappen, sociale netwerken en/of gemeenschappelijke belangen teneinde u bij de taliban te laten aansluiten.

Bovendien brengt u ook geen elementen aan waaruit zou blijken dat u voor de taliban op zich een bijzonder nuttig kandidaat zou zijn, daar u op het moment van de voorgehouden rekruteringspoging nog minderjarig was en geen voor hen nuttige kennis of ervaring had (CGVS p. 14). U kon ook niet bij naam verwijzen naar andere personen in een gelijkaardige situatie die hetzelfde als u meemaakten, behalve uw broer N.(...) A.(...) (CGVS p. 12, 14), wat uw bewering alleen maar minder aannemelijk maakt. In dit kader kan trouwens aangestipt worden dat ook aan de beweringen van uw broer in deze indertijd geen geloof werd gehecht.”

In zoverre verzoeker stelt dat hij slechts twaalf jaar oud was toen zijn vader stierf en dat het dus onredelijk is om bepaalde informatie van hem te verwachten over diens functie bij het Afghaanse leger, is de Raad van oordeel dat van verzoeker redelijkerwijze kan worden verwacht dat hij meer kennis en informatie heeft over elementen die de essentie raken van zijn asielrelaas, temeer aangezien hij ter terechtzitting verklaarde dat hij en zijn broer nog contact hebben met familieleden in Afghanistan. Verzoeker had zich aldus kunnen informeren bij zijn familieleden over de functie die zijn vader had bij het Afghaanse leger. Verder wijst de Raad erop dat de commissaris-generaal beschikt over de mogelijkheid om, teneinde zich een juist beeld te vormen over de situatie waarin de verzoeker zich bevindt, alle gegevens te onderzoeken die hij nodig acht om zijn beslissing te nemen. Gezien verzoeker en zijn broer zich in het kader van hun verzoeken om internationale bescherming beroepen op dezelfde vervolgingsfeiten, zijn de verklaringen van verzoekers broer over deze vervolgingsfeiten wel degelijk een relevant element bij de beoordeling van de door verzoeker aangehaalde vervolgingsfeiten. Verder betekent een loutere verwijzing naar de verklaringen van zijn broer niet dat verzoekers verklaringen niet individueel beoordeeld werden. Het bovenstaande in acht genomen, treedt de Raad de commissaris-generaal bij in de volgende correcte en pertinente vaststellingen, die steun vinden in het administratief dossier: *“U verwijst evenwel ook naar de voorgehouden dienst van uw vader bij het Afghaanse leger als een drijfveer voor de taliban om u te proberen rekruteren. Hierover dient evenwel opgemerkt worden dat u maar weinig doorleefde of gedetailleerde informatie over uw vader zijn legerdienst kan aanreiken, en tevens verklaringen aflegt tegenstrijdig met de door u voorgelegde documenten en de verklaringen van uw broer N.(...) A.(...) gedurende diens procedure. Zo wist u niet te zeggen bij welke onderafdeling van zijn korps uw vader ingedeeld was, en kon u geen enkele collega van hem noemen (CGVS p. 11). U verklaarde dat de hoogste rang die hij behaalde zabeed of sergeant was (CGVS p. 10), terwijl op de (vertalingen van) de door u voorgelegde documenten te lezen staat dat hij sinds minstens 2009 een luitenant was (document 3), en uw broer zijn rang als breedmal omschrijft (notities onderhoud W.(...) N.(...) A.(...) dd. 18 november 2016, p. 14; hierna CGVS broer p. x). Ook het insigne dat u beschrijft, van twee strepen met drie X-en (sterren of gelijk welk ander symbool zoals wiggen) niet lijkt te bestaan (zie info toegevoegd aan de blauwe map). U omschrijft zijn taak als leiding over een honderdtal mensen (CGVS p. 11), terwijl uw broer sprak van een tachtigtal mensen (CGVS broer p. 15). Er kan ook nog aangestipt worden dat u geen enkel begin van bewijs van zijn overlijden kan voorleggen (CGVS p. 4). Dit maakt uw bewering dat u een vader had bij het Afghaanse leger die naderhand door de taliban gedood werd maar weinig aannemelijk.*

Er werd ook reeds in de beslissing naar aanleiding van het verzoek van uw broer getwijfeld aan de voorgehouden profiel van uw vader als militair, en uw broer zijn directe verwantschap met de man A.(...) M.(...) van wie ook u meent dat hij uw vader is. Uw verklaringen en de door u voorgelegde stukken (identiek aan die van uw broer op de taskara na) zijn niet van dien aard om deze vaststelling te wijzigen, wel integendeel. Bovendien, zelfs als het voorgehouden profiel van uw vader voor waar genomen werd (quod non om bovenstaande renden), zou u trouwens nog steeds aannemelijk moeten maken dat u een persoonlijke vrees voor vervolging hierom koestert. In deze verwijst u evenwel enkel naar de voorgehouden wens van de taliban om u te rekruteren (CGVS p. 15, 22), wat om bovenstaande redenen reeds als weinig aannemelijk werd bestempeld. Hierdoor bent u er niet in geslaagd hiervoor een gegronde vrees voor vervolging aannemelijk te maken.”

“De documenten die u voorlegde ter staving van uw asielrelaas zijn niet van die aard dat ze bovenstaande appreciatie in positieve zin kunnen doen ombuigen. Documenten hebben enkel een ondersteunende werking, en ze kunnen niet de geloofwaardigheid van ongeloofwaardige verklaringen herstellen. Uit informatie toegevoegd aan het dossier blijkt trouwens dat documenten in Afghanistan eenvoudig te verkrijgen zijn, hetzij via corruptie of door ze na te laten maken.”

Waar verzoeker verder nog verwijst naar zijn verblijf in het Westen en stelt dat hij als verwesterd gepercipieerd zal worden bij terugkeer naar Afghanistan, oordeelt de Raad, na lezing van de objectieve landeninformatie die door beide partijen ter beschikking wordt gesteld, als volgt.

De taliban hebben de grondwet van de voormalige Islamitische Republiek Afghanistan opgeschort en er werd een herziening van de bestaande Afghaanse wetten met de sharia aangekondigd. De visie van de taliban op de sharia is gebaseerd op de soennitische Hanafi-school van jurisprudentie, maar is ook beïnvloed door lokale tradities en tribale codes (EASO *Afghanistan Country Focus* januari 2022, p. 25 e.v.). De taliban hebben verklaard dat zij zullen handelen overeenkomstig hun principes, religie en cultuur, waarbij zij het belang van de Islam benadrukken en aangeven dat niets kan ingaan tegen de Islamitische waarden. Om de interpretatie van de sharia te handhaven, heeft de *de-facto*-regering opnieuw het ‘Ministry for Propagation of Virtue and Prevention of Vice’ (Dawat wa Ershad Amr bil-Maruf wa Nahi al-Munkar) (hierna: het MPVPV) opgericht (EASO *Afghanistan Country Focus*, januari 2022, p. 25 e.v.).

Hoewel het toepasselijke rechtskader onduidelijk blijft, heeft de *de-facto*-talibanregering, evenals de provinciale *de-facto*-regeringen, wel reeds verschillende decreten en richtlijnen uitgevaardigd. In juni 2022 rapporteerde UNSG dat het MPVPV de handhaving van een breed scala aan richtlijnen met betrekking tot buitenechtelijke relaties, kledingvoorschriften, het bijwonen van gebeden, muziek, het verbod op verdovende middelen en alcohol heeft verstrengd (EUAA “*Afghanistan security situation*” augustus 2022, p. 29-31 en EUAA, “*Afghanistan targeting of individuals*”, p. 41 ev.).

In juli 2022 had UNAMA weet van ten minste 217 gevallen van “*wrede, onmenselijke en vernederende behandeling en bestraffing*”, waaronder openbare geseling, afranseling en verbaal geweld tegen personen die zich niet hielden aan de uitgevaardigde regels en richtlijnen sinds de overname (UNAMA “*Human Rights in Afghanistan: 15 August 2021 to 15 June 2022*”, p. 17).

Er bestaan hierbij lokale verschillen in de sociale normen en in de handhaving van deze normen (zie beschrijving van de handhaving ervan in verschillende provincies in EUAA “*Afghanistan targeting of individuals*”, p. 45-48). Sommige lokale afdelingen van het MPVPV handhaven de regels uitgebreider dan was voorzien door het *de-facto*-ministerie in Kabul. Dit gebeurt onder meer in de provincies Takhar en Badakhshan waar het *de-facto*-ministerie zijn regels op een bijzonder gewelddadige manier handhaaft (EUAA “*Afghanistan targeting of individuals*”, p. 45). Er is ook onduidelijkheid over wat kleine overtredingen van de sharia zijn en hoe deze worden bestraft (voetnoot 152 Sabawoon Samim, “*Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taliban’s second Emirate*”, van 15 juni 2022 in EUAA “*Afghanistan security situation*” augustus 2022, p. 30).

In het bijzonder wat “*zina*” betreft – d.i. onwettige seksuele betrekkingen, overspel, voorhuwelijkse seksuele betrekkingen en kan tevens worden toegedicht aan vrouwen in geval van verkrachting – wordt melding gemaakt van verschillende ernstige incidenten van moorden, stenigingen, lijfstraffen en arrestaties. Zo wordt onder meer melding gemaakt van de arrestatie door de MPVPV van een mannelijke en vrouwelijke collega, die tezamen in één auto reden, waarbij hun dode lichamen de volgende dag werden gevonden. Er wordt in dit verband ook melding gemaakt van verschillende moorden, zowel van mannen als vrouwen, door familieleden (EUAA, “*Afghanistan targeting of individuals*”, p. 35, 87-88 en 95-96).

De taliban zijn ook aanwezig op sociale netwerken, maar het is onduidelijk in welke mate ze de online activiteiten van Afghanen opvolgen. Internationale media hebben bericht dat de taliban reeds Afghanen hebben gearresteerd en gedood vanwege hun activiteiten op de sociale media. Het betroffen echter kritische berichten ten aanzien van de taliban (Denmark, DIS, Afghanistan, “*Taliban’s impact on the population*”, juni 2022, p. 23-24). In april 2022 werd het ministerie voor communicatie en informatietechnologie (“*Ministry of Communications and Information Technology*”) wel bevolen om de toegang tot bepaalde platforms zoals TikTok of andere programma’s met “*immorele inhoud*” te beperken (EUAA, “*Afghanistan targeting of individuals*”, p. 44). In de landeninformatie wordt ook melding gemaakt van controleposten in grotere steden waar de inhoud van telefoons bekeken wordt (Denmark, DIS, Afghanistan – *taliban’s impact on the population*, June 2022, p. 23 waarnaar wordt verwezen in de EUAA, *Afghanistan targeting of individuals*).

Wat personen betreft die Afghanistan verlieten, bestaat er een negatief beeld onder talibansympathisanten en sommige talibansegmenten. Mensen die vertrekken worden gezien als mensen zonder islamitische waarden of op de vlucht voor zaken die zij hebben gedaan. De hoogste leider van de taliban, Hibatullah Akhundzada, benadrukte het belang om Afghanen in Afghanistan te houden, waarbij hij aangeeft dat de ethische overtuigingen en de manier van denken van personen die naar het Westen gaan in gedrang kunnen komen en dat zij worden gedwongen om schandalen tegen de Islam en het Islamitische systeem te verzinnen om asiel te bekomen (voetnoot 476, TOLONews, “*Fears, Needs of Fleeing Afghans Must Be Addressed: Akhundzada*”, 8 December 2021 in EUAA, “*Afghanistan targeting of individuals*”, p. 51). Er is evenwel sprake van een ambigue houding van de taliban tegenover terugkeerders. Zo lijken zij wel begrip op te brengen voor personen die Afghanistan om economische redenen verlieten, zoals de oude traditie van mannen van Pashtou-origine die gedurende een bepaalde periode in het buitenland werken. De taliban kijken echter anders naar de elite – zoals voormalige overheidsmedewerkers, doch ook activisten, journalisten, intellectuelen, enzovoort – die worden beschouwd als corrupt of besmet en waarvan wordt gesteld dat zij wortels in Afghanistan missen. Deze negatieve attitude strekt zich ook uit tot de algemene bevolking, die de voormalige overheid en elite corruptie verwijten. In het bijzonder in rurale Pashtou-gebieden wordt met argwaan gekeken naar personen die Afghanistan verlieten en naar de Verenigde Staten of Europa zijn gegaan (EUAA “*Afghanistan targeting of individuals*”, p. 50-51).

Desalniettemin hebben talibanfunctionarissen herhaaldelijk Afghanen opgeroepen om naar Afghanistan terug te keren, onder wie voormalige politici, militaire en civiele leiders, universiteitsdocenten, zakenlieden en investeerders. Hoge talibanfunctionarissen riepen voorts de duizenden Afghanen die na de overname waren gevlucht op om terug te keren, alsmede alle Afghanen die in het buitenland wonen en voormalige tegenstanders van de taliban. Uit de bijgebrachte landeninformatie blijkt dat voorts voornamelijk personen die in Iran, Pakistan en Turkije verbleven al dan niet vrijwillig zijn teruggekeerd naar Afghanistan.

De bronnen geven aan dat heden nog niet veel personen uit het Westen zijn teruggekeerd (EUAA *"Afghanistan targeting of individuals"*, p. 53-55). Een anonieme organisatie met aanwezigheid in Afghanistan verklaarde dat terugkeerders soms een doelwit zijn, maar de bron zag geen duidelijk verband met het loutere feit dat deze personen het land hadden verlaten. Het leek eerder verband te houden met hun 'oorspronkelijke status', zoals een vertrek omwille van banden met de vroegere regering, hun etnische achtergrond of andere redenen (EUAA *"Afghanistan targeting of individuals"*, p. 55).

De negatieve perceptie ten aanzien van terugkeerders kan tevens resulteren in stigmatisering, waarbij de terugkeerders met argwaan kunnen worden bekeken en wordt aangenomen dat zij een mislukking zijn of een misdrijf moeten hebben gepleegd, dan wel dat zij terugkeren met veel geld (EUAA *"Afghanistan targeting of individuals"*, p. 51). Stigmatisering, discriminatie of uitstoting kunnen echter slechts in uitzonderlijke gevallen worden beschouwd als vervolging of ernstige schade. Dit dient samen met andere individuele elementen te worden beoordeeld, waaronder de ernst en het systematische karakter ervan, evenals de vraag of er sprake is van een cumulatie aan gedragingen of maatregelen (EUAA *"Guidance Note"* van april 2022 die verwijst naar de EASO COI query *"Afghan nationals perceived as 'Westernised'"*, 2 september 2020 met link naar het onderzoek van F. Stahlmann).

Uit objectieve landeninformatie blijkt heden niet dat in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa louter omwille van zijn verblijf aldaar een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen.

Wel kunnen volgende risicoprofielen worden aangeduid:

- personen *"die de religieuze, morele en/of sociale normen hebben overschreden"*, dan wel hiervan worden beticht, ongeacht of deze handelingen of gedragingen plaatsvonden in Afghanistan, dan wel in het buitenland en;
- personen die *"verwesterd"* zijn, of als dusdanig worden gepercipieerd omwille van, bijvoorbeeld, hun activiteiten, gedrag, uiterlijk en geuite meningen, dewelke kunnen worden gezien als niet-Afghaans of niet-moslim, waarbij dit tevens doelt op personen die terugkeren naar Afghanistan, na een verblijf in Westerse landen. Niet elke Afghaan die terugkeert uit Europa zal daadwerkelijk verwesterd zijn. Er dient sprake te zijn van kenmerken of overtuigingen die dermate fundamenteel zijn voor de identiteit of morele integriteit van een verzoeker dat niet mag worden gevraagd dat hij deze opgeeft (HvJ 5 september 2012, in de gevoegde zaken C-71/11 en C-99/11, *Bondsrepubliek Duitsland tegen Y en Z*, punten 70-71). Evenmin zal elke Afghaan die terugkeert uit Europa een verwestering worden toegedicht omwille van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen. In dit verband wijst de Raad op het arrest *"Sufi en Elmi tegen het Verenigd Koninkrijk"* van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) van 28 juni 2011, par. 275, en wat het EHRM daarin heeft overwogen over de mogelijkheid *"to play the game"*. Het komt aan verzoeker toe *in concreto* aan te tonen dat hij daadwerkelijk is verwesterd dan wel als verwesterd zal worden beschouwd.

Beide risicoprofielen kunnen in een zekere mate met elkaar overlappen.

In het kader van een risico-analyse naar de redelijke mate van waarschijnlijkheid voor een verzoeker om bij terugkeer naar Afghanistan te worden blootgesteld aan vervolging, dringt zich een individuele beoordeling op waarbij rekening moet worden gehouden met risicobepalende factoren zoals het geslacht, de leeftijd, het gebied van herkomst en de conservatieve omgeving, de duur van het verblijf in het Westen, de aard van de tewerkstelling van de verzoeker, de zichtbaarheid van de verzoeker en de zichtbaarheid van de normoverschrijding (ook voor normoverschrijdingen in het buitenland), enzovoort.

Voor personen die worden beticht van *"zina"* kan evenwel worden aangenomen dat deze personen in het algemeen een gegronde vrees voor vervolging kunnen laten gelden.

Aldus kan de Raad de richtsnoeren van EUAA waarnaar de commissaris-generaal in de aanvullende nota verwijst, bijtreden (EUAA, “*Country guidance: Afghanistan*” januari 2023, p. 21 en 72-79).

Bij de beoordeling van de redelijke mate van waarschijnlijkheid voor verzoeker om bij terugkeer naar Afghanistan te worden blootgesteld aan vervolging, moeten zijn individuele en concrete omstandigheden, in zoverre geloofwaardig, worden beoordeeld en afgewogen in het licht van de algemene landeninformatie aldaar, zoals beschreven in objectieve bronnen.

Verzoeker toont geen concrete elementen aan waaruit zou blijken dat hij, in geval van terugkeer, dusdanig negatief zou worden gepercipieerd dat er gewag kan worden gemaakt van vervolging zoals bepaald in het Vluchtelingenverdrag. Verzoeker was 17,5 jaar oud toen hij België is binnengekomen in juli 2020. Evenmin blijkt uit zijn verklaringen en uit de beoordeling ervan dat hij voor zijn komst naar België in de specifieke negatieve aandacht van de taliban stond, waardoor er redelijkerwijze van uitgegaan kan worden dat de taliban hem niet zal viseren bij een terugkeer naar zijn land van herkomst. Bovendien brengt verzoeker geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat hij in geval van terugkeer vervolging zou dienen te vrezen. Het is in de eerste plaats aan de verzoeker om internationale bescherming om zijn vrees aannemelijk te maken. Verzoeker dient zulks *in concreto* aannemelijk te maken. De verwijzing naar en de drie afbeeldingen van verzoekers facebook hebben geen objectieve bewijswaarde, nog daargelaten het feit uit de informatie slechts blijkt dat verzoeker drieëndertig vrienden zou hebben en geenszins dat hij veel Westerse meisjes als vriend heeft. Verzoeker legt in zijn aanvullende nota onder meer een OKAN-eindadvies neer, een certificaat hoeknaadlassen, een certificaat Nederlands, een certificaat inburgering, een attest van werk en een attest pleegzorg neer. Deze elementen zijn onvoldoende om te spreken van een verwestering. Evenmin wordt er aangetoond in welke mate verzoekers broer, die al geruime tijd in België woont en aan wie de subsidiaire beschermingsstatus is toegekend in 2016, tot gevolg heeft dat verzoeker verwesterd zou zijn. Een werkbelofte werpt evenmin een ander licht op bovenstaande beoordeling. Verzoeker die nog in contact staat met zijn familie, brengt geen, laat staan geloofwaardige elementen bij die verband houden met zijn (familiaal) netwerk in Afghanistan. Het komt niet aan de Raad toe om te speculeren over de omgeving waarin verzoeker zou terechtkomen bij terugkeer. Het volstaat niet om op algemene wijze te verwijzen naar het feit dat men omwille van zijn verblijf in Europa als verwesterd gepercipieerd zal worden en bij terugkeer naar Afghanistan vervolgd zal worden.

Verzoeker komt niet veel verder dan een theoretisch betoog dat hij als verwesterd zal worden gepercipieerd. Met algemene landeninformatie die niet op zijn persoonlijke situatie wordt betrokken, maakt verzoeker geenszins aannemelijk dat hij enig risico loopt om te worden aanzien als zijnde ‘verwesterd’.

Wat de machtsovername door de taliban betreft, wijst de Raad er nog op dat een vrees voor vervolging (of een reëel risico op het lijden van ernstige schade) *in concreto* moet worden aangetoond. Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt weliswaar dat er in Afghanistan een repressief regime van kracht is, waarbij de sharia wordt ingevoerd en geïmplementeerd en willekeurige aanhoudingen, ontvoeringen en moorden plaats grijpen, doch niet dat er sprake is van groepsvervolging waarbij alle Afghaanse mannen het slachtoffer worden van vervolging of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing door de taliban.

Gelet op het voorgaande, kan niet worden aangenomen dat in deze is voldaan aan de cumulatieve voorwaarden zoals bepaald in artikel 48/6, § 4, van de Vreemdelingenwet.

Bijgevolg kan niet worden aangenomen dat verzoeker een gegronde vrees voor vervolging koestert in de zin van artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet

2.4. Met betrekking tot de ernstige schade zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, a), van de Vreemdelingenwet, stelt de Raad vast dat door verzoeker geen concrete elementen worden aangebracht op basis waarvan een reëel risico op de doodstraf of executie kan worden afgeleid. Ook uit de landeninformatie blijkt niet dat hij dergelijk risico loopt in Afghanistan.

In zoverre verzoeker zich met betrekking tot de ernstige schade zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, b), van de Vreemdelingenwet beroept op de aangevoerde vluchtmotieven, kan dienstig worden verwezen naar de hoger gedane vaststellingen daarover waarbij wordt geconcludeerd dat hij zijn problemen niet aannemelijk heeft gemaakt.

In de mate dat verzoeker verwijst naar de humanitaire en socio-economische situatie in Afghanistan, moet artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet samen worden gelezen met artikel 48/5, § 1, van dezelfde wet, dat

bepaalt: “vervolging in de zin van artikel 48/3 of ernstige schade in de zin van artikel 48/4 kan uitgaan van of veroorzaakt worden door: a) de Staat; b) partijen of organisaties die de Staat of een aanzienlijk deel van zijn grondgebied beheersen; c) niet-overheidsactoren (...)”.

In het kader van artikel 48/4, § 2, b), van de Vreemdelingenwet, moet een onmenselijke behandeling aldus worden veroorzaakt door een opzettelijk handelen of nalaten dat uitgaat van een actor en dat is gericht tegen een verzoeker (EASO *Judicial Analysis: Qualification for international protection (directive 2011/95/EU)*, december 2016, p. 109).

Een algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie valt niet zonder meer onder het toepassingsgebied van artikel 48/4, § 2, b), van de Vreemdelingenwet.

Zulk standpunt wordt ook ingenomen in de “Country Guidance: Afghanistan” van EUAA van januari 2023 (p. 111: “*Serious harm must take the form of conduct of an actor (Article 6 QD). In themselves, general poor socio-economic conditions are not considered to fall within the scope of inhuman or degrading treatment under Article 15(b) QD, unless there is intentional conduct of an actor.*”).

Wanneer precaire socio-economische omstandigheden het resultaat zijn van een opzettelijk gedrag van een actor, dan kunnen deze omstandigheden aanleiding geven tot internationale bescherming na een individuele beoordeling, zoals uithuiszettingen of landroof. Verder kan ook niet worden uitgesloten dat bepaalde socio-economische omstandigheden het risico op vervolging of ernstige schade verhogen, bv. in het kader van een kindhuwelijk of handel in kinderen, waar de actor-vereiste eveneens is vervuld.

Uit de beschikbare landeninformatie kan niet blijken dat de algemene precaire socio-economische omstandigheden in Afghanistan overwegend voortvloeien uit de opzettelijke gedragingen van een actor of verschillende actoren, ook niet na de machtsovername door de taliban in augustus 2021.

De oorzaken van de precaire socio-economische en humanitaire situatie blijken in Afghanistan in wezen multidimensionaal te zijn. De actuele socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan is het gevolg van een complexe wisselwerking tussen verschillende elementen en factoren.

Een aantal elementen waren reeds voor de machtsovername door de taliban in het land aanwezig waren, zoals een gebrek aan overheidsmiddelen, de beperkte ontwikkeling van een socio-economisch beleid door de voormalige Afgaanse regering, beperkte privé-investeringen, beperkte buitenlandse handel, aanhoudende en ernstige droogteperioden, politieke instabiliteit en onveiligheid in de context van het aanhoudende gewapend conflict, gepaard met de gevolgen van de covid-19 pandemie.

Na de machtsovername door de taliban kwam de economie in vrije val. Er was er een (tijdelijke) opschorting van financiële steun en ontwikkelingshulp door buitenlandse donoren en internationale instellingen, een bevrozing van de geldreserves van de Afgaanse centrale bank, de vlucht van gekwalificeerd personeel naar het buitenland, de gebrekkige toegang tot de arbeidsmarkt voor vrouwen en het stopzetten van privé-initiatieven door vrouwen. Dit leidde tot een liquiditeitscrisis, een ineenstorting van het bancaire systeem, disruptie van de buitenlandse handel, een devaluatie van de nationale munt, hoge voedselprijzen, verminderd inkomen en werkloosheid. Tegen deze achtergrond speelde verder de impact van het conflict in Oekraïne op de wereldhandel met gevolgen voor de voedselzekerheid in Afghanistan. Tevens waren er moeilijkheden om fondsen naar en binnen Afghanistan over te maken. Tot slot zijn er milieuomstandigheden zoals de aanhoudende ernstige droogte en andere natuurrampen, zoals de overstromingen van 2022, die een aanzienlijke impact hebben op de socio-economische en humanitaire situatie.

Hoewel het economisch beleid van de taliban voorlopig nog onduidelijk is, blijkt niet dat de taliban maatregelen zouden hebben getroffen om humanitaire bijstand te verhinderen of te blokkeren, waardoor internationale hulpinspanningen hebben kunnen verhinderen dat de situatie in Afghanistan escaleerde tot hongercatastrofe.

Er kan uit het geheel van de beschikbare landeninformatie dan ook niet worden afgeleid dat de huidige algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie overwegend wordt veroorzaakt door gedragingen van de taliban of enige andere actor, laat staan wordt veroorzaakt door het opzettelijk handelen of nalaten van de taliban of enige andere actor. Bijgevolg vallen de algemene socio-economische en humanitaire omstandigheden in Afghanistan op zich niet onder het toepassingsgebied van artikel 48/4, § 2, b), van de Vreemdelingenwet.

Voorts blijkt niet dat verzoeker in deze context persoonlijk wordt geviseerd of dat hij behoort tot een groep van geviseerde personen. Hij toont niet aan dat hij bij terugkeer naar Afghanistan zal terechtkomen in een situatie van extreme armoede waarbij hij niet zou kunnen voorzien in zijn elementaire levensbehoeften als gevolg van een opzettelijk gedrag door een actor of actoren.

Opdat aan verzoeker de subsidiaire beschermingsstatus overeenkomstig artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet kan worden toegekend, moet er sprake zijn van een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon, als burger, als gevolg van willekeurig geweld – dit is geweld dat de personen zonder onderscheid raakt, met name zonder dat zij specifiek worden geviseerd – in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict.

Verzoeker is afkomstig uit de provincie Nangarhar.

Zelfs wanneer rekening wordt gehouden met enkele regionale verschillen, blijkt er in Afghanistan en in de provincie Nangarhar geen sprake van een uitzonderlijke situatie waar de mate van het willekeurig geweld in het gewapende conflict dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar Afghanistan, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon. Voorgaande vindt steun in de *“Country Guidance Afghanistan”* van januari 2023.

Verzoeker beroept zich niet op deze uitzonderlijke situatie, noch voert hij persoonlijke omstandigheden aan of zijn deze aan de orde die voor hem het risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet dermate verhogen.

Gelet op het voormelde toont verzoeker niet aan dat in zijn hoofde zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat hij bij een terugkeer naar Afghanistan een reëel risico zou lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet.

2.5. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken en dat de Raad over de grond van het beroep heeft kunnen oordelen. Verzoeker heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2°, van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partij wordt niet erkend als vluchteling.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zesentwintig mei tweeduizend drieëntwintig door:

dhr. S. VAN CAMP,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

mevr. A.-M. DE WEERDT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A.-M. DE WEERDT

S. VAN CAMP